

**INFOTEHNOLOOGIA,
TELEKOMMUNIKATSIOONI NING KAUGTÖÖ
KASUTUSE MÕJU TÖÖHÕIVELE**

Põhiuuring

Märts 2002

SISUKORD

A. KOKKUVÕTE	3
B. UURINGU KOOSSEIS JA TÕÖGRUPP	8
C. PÕHIUURINGU VALIM JA ANALÜÜSIDE ALUS	9
D. KAUGTÖÖ MÕISTE MÄÄRATLUS	12
PÕHIUURINGU TULEMUSED	13
1. Kaugtöö kasutamine ja levik.	13
2. Kasutatavad kaugtöö vormid	16
3. Kaugtöö vormide raames tehtavad tööd.....	20
4. Kaugtöötajate põhilised sotsiaaldemograafilised tunnused.....	23
5. Kaugtöö kasutuselevõttu mõjutanud tegurid	25
6. Kaugtöötajate varustamine töövahenditega	30
7. Kaugtöö rakendamise mõjud ettevõtte tegevusele	33
8. Kaugtöö perspektiivid	41
LISA 1. LAHTISED KÜSIMUSED.....	47
LISA 2. ANKEEDINÄIDS	68

A. KOKKUVÕTE

KAUGTÖÖ LEVIK

Vastavalt esitatud määratlusele on viimase 10 aasta jooksul kasutanud kaugtööd 22% küsitatud ettevõtetest. Keskmisest kõrgem on see protsent alla 10 töötajaga väikeettevõtetes (29%), äriteeninduse ja ITC sektoris (48%) ning Tallinnas (32%).

Praegu kasutab kaugtööd 21% küsitatud valimist ehk kaugtöö kasutamisest loobunud on vaid 1%.

56% kaugtööd kasutavatest ettevõtetest asub Tallinnas
Elanikkonna hõivatus kaugtööga on uuringu andmetel järgmine

91,7% ei ole kunagi teinud kaugtööd
 4,8% on kunagi kaugtööd teinud, kuid praegu ei tee
3,5% täiskasvanud elanikkonnast teeb praegu kaugtööd.

KAUGTÖÖ VORMIDE LEVIK

Nõ. füüsilistest kaugtöö vormidest on ülekaalukas mobiilne kaugtöö (ühendus tööandjaga mobiilsete sidevahendite abil) ning ülejäänud (satelliitbüroo, naabrusbüroo ja teletsenter) on esialgu vähemlevinud.

Nõ. formaalsetest kaugtöö vormidest domineerib osaline füüsiline kaugtöö. Kaudsete arvutuste järgi on tõenäoline, et **täieliku kaugtöö osakaal ei ületa oluliselt 40%** juhtudest ning **ülejäänud 60% kuulub osalise kaugtöö kasutamisele** (füüsiline töökoht tööandja põhiasukohas on siiski olemas).

Tallinna ettevõtete eripäraks, võrreldes muude piirkondadega, on eelkõige täieliku individuaalse kaugtöö keskmisest enam kasutamine, mis näib olevat seotud ka enama kodustöötamise variandi levikuga.

Kõige enam (49% kaugtööd kasutatavatest ettevõtetest) kasutatakse kaugtööd müügitöös, seejärel klienditeeninduses (35%) ning raamatupidamises (29%). Tulemus haakub otseselt mobiilse kaugtöö vormi laia leviku faktiga (mobiilne kaugtöö ja müügitöö / klienditeenindus).

KAUGTÖÖTAJA PROFIL

Kaugtöötajate soolise jaotuse andmed on uuringus vastuolulised. Kui ettevõtete küsitlus andis tulemuseks **60 / 40 meeste kasuks**, siis elanikkonna küsitlus andis sama proportsiooni vastupidi. Tuleb siiski arvestada, et elanikkonna pilootküsitluse alamvalim (3.5%) on sedavõrd väike, et selle sotsiaaldemograafiline sisestruktuur pole enam statistiliselt usaldusväärne. Arvestades ettevõtete küsitlusest ilmnenuid kaugtööde jaotust (müügitöö, klienditeenindus) eelistame põhiuuringu tulemust ehk **kaugtööd teevad mehed veidi enam kui naised**.

Vastuolulised olid tulemused ka kaugöö vormi (osaline või täielik kaugtöö) ning kasutatava töölepingu vormi osas. Kuna ka siin peaks põhiuuringu valim olema esinduslikum, jätame alljärgnevalt kehtima just põhiuuringu tulemused.

Ametirühma poolest on kaugtöötajad enam spetsialistid või lihtametnikud/teenistujad. Sissetulekud (neto pereliikme kohta kuus) on kaugtöötajail elanikkonna keskmisest veidi kõrgemad.

Kaugtööd tehakse peaaegu võrdselt oma kodus (43%) ja liikuvalt ilma statsionaarse kohata (42%). Satelliitbüroode ja naabrusbüroode osakaal on väike.

Valdav enamus kaugtöötajatest (71%) töötab ühe ettevõtte heaks.

85%-l juhtudest tehakse kaugtööd tööandja initsiatiivil ja vaid 15%-l juhtudest töötaja initsiatiivil. Tulemus ei erine soolises lõikes.

KAUGTÖÖ KASUTUSELEVÖTTU MÕJUTANUD TEGURID

Põhiuuringu järgi on kaugtöö kasutuselevõttu enim mõjutanud

- **tööde mahu ebaühtlane jaotus ajaliselt.**
- **ettevõtte geograafiline paiknemine**
- **töökoha/töäjõu kulude kokkuhoiu vajadus.**

Kokkuvõttes on põhiküsimus töäjõu paindlikumas kasutamises ja vastavate kulude ratsionaliseerimises

Kvalitatiivintervjuude põhjal lisandusid järgmised üldisemad tegurid.

Geograafiline aspekt

- ettevõtte soov viia töötajad geograafiliselt lähemale kliendile/sihtgrupile ning muuta nad mobiilsemaks
- töötajate soov töötada elukohajärgselt, mitte vahetada elukohta
- töötajate soov pidada mitut töökohta või täita korraga mitmeid erinevaid tööülesandeid geograafiliselt erinevates kohtades

Paindliku tööaja aspekt

- tööandja ja töötaja soov saavutada suuremat paindlikkust tööaja osas

Kulutuste aspekt

- tööandja ja töötajate soov säästa transpordikulude pealt.
- ettevõtte soov säästa tööruumide rendikulude pealt

Sotsiaalne aspekt

- vastutulek töötajale seoses viimase puude ja terviseprobleemidega

TÖÖLEPING JA TÖÖVAHENDID

Enim kasutatakse kaugtöötajate puhul tähtajatut töölepingut (veidi üle poolte juhtudest) ning teisel kohal on tööettevõtu leping.

Peamisteks töövahenditeks, millega ettevõtte varustab oma kaugtöötajaid, on kontoritarbed, mobiiltelefon, arvutitarkvara ning statsionaarne arvuti.

Kodus töötavad kaugtöötajad kasutavad töövahenditest enim

lauatelefone - 86% juhtudest on see isiklik

arvuteid - 71% on isiklikud

mobiiltelefone - samuti 71% juhtudest isiklikud

veidi vähem tööalaselt autot - 80% juhtudest isiklik.

Kõige rohkem varustab tööandja tarkvaraga - 43% kaugtöötajatest on see tööandja poolt antud. **Seega - põhiliselt tuleb Eestis kodust kaugtööd teha isiklike vahenditega.**

48%-s kaugtööd kasutavates ettevõtetes pääsevad vastavad töötajad ühel või teisel kujul arvuti kaudu ettevõtte andmebaasidesse.

11%-s pääsevad kõik kaugtöötajad kõikidesse andmebaasidesse

37%-s ei pääse kaugtöötajad ettevõtte andmebaasidesse

13% ettevõtetest mainib, et neil pole mingeid ühiseid andmebaase

KAUGTÖÖ RAKENDAMISEGA SEOTUD EELISED JA PROBLEEMID

Ettevõtte seisukohalt

Selgelt positiivne	Töökoha kulude alanemine Tööjõu kulude alanemine, sh. komanderingukuludelt Tööaja planeerimine Töötajate suurem mobiilsus ja kliendile/sihtrühmale lähedal paiknemine geograafilises mõttes Ettevõtte efektiivsuse paranemine (nende positsioonide osas)
Pigem positiivne	Tööde teostamise kiirus Töö kvaliteet Tööjõu parem kasutamine Töökohtade arvu mõningane vähenemine Tööaja paindlikum ja ratsionaalsem kasutamine
Mõju puudub	Kaadri püsivus
Pigem negatiivne ehk ebamugavad lahendused	Töötaja juriidiline suhe ettevõttega Suurenevad IT ja TK kulud Turvaliste IT&TK süsteemide kasutuse vajadus Ettevõtte juhtimine Tööaja kontroll Töötaja motivatsioon ja distsipliin ebamäärased Kaugtööks sobivate töötajate nõudlikum valik Sidekulude kompenseerimise seadusandlikult keerukas
Selgelt negatiivne	Töötaja seotus ja ühtsustunne kollektiiviga Kommunikatsiooniprobleemid

Töövõtja seisukohalt

Eelised	<ul style="list-style-type: none"> * Võimalus paindlikumalt jagada töö- ja puhkeaega ning üldse aega planeerida, sõltumatus, üldine aja kokkuhoid * Kokkuhoid transpordikulude arvelt (on ka vastupidiseid väiteid) * Võimalus töötada elukohajärgselt * Rahulik vaikne tööõhkkond * Võimalus pidada mitut töökohta * Võimalus ajada asju geograafiliselt mitmes eri paigas * Tervisehäirega töötaja võimalused paremad
Puudused / ohud	<ul style="list-style-type: none"> * Töö- ja puhkeaja mõiste hägustumine. On eriti ohtlik naistele, kuna kodu kohustused hakkavad domineerima töö üle. Kaugtööst kipuvad võimalusel loobuma nimelt naised. * Isoleerituse tunde tekkimine. <i>"Ei tea enam, mis tööl toimub. Ei tea sedagi, kes seal üldse töötavad."</i> * Kartus, et ise firmas kohal olemata, kasutatakse see ära ning jäetakse jagatavatest hüvedest ilma. Ei saa silma peal hoida ja enda eest seista.

KAUGTÖÖ LEVIKU TAKISTUSED

Kaheks peamiseks takistuseks kaugtöö levikul ettevõttes peetakse kaugtöö juhtimise ja kontrolli nõrkust (37% kogu valimist) ning kaugtööks sobivate ametikohtade vähesust (36%).

Teatavat rolli mängivad ka vähesed teadmised kaugtöö võimalustest (20% kogu valimist) ning prognoositavad tööviljakuse ja kvaliteedi probleemid (samuti 20%). **Informatsioon on oluline takistus** ka teise nimetatud teguri juures, kuna tegemist on väärhinnanguga. Kaugtöö kogemuse omajad pidasid tööviljakust ja kvaliteeti just pigem positiivseks teguriks.

Kvalitatiivintervjuude põhjal võib lisada veel järgmised olulised takistused.

* **Interneti püsiühenduse puudumine paljudes paikades**

* Tehnilised lahendused ei tule kõigis valdkondades järele. Näiteks, mida turvalisem on süsteem, seda ebamugavam on seda kasutada.

* Kulude kompenseerimise probleem. Seadusandlus väidetavalt ei võimalda sidekulude eest kompensatsiooni töötajale otse üle kanda.

KAUGTÖÖ PERSPEKTIIVID

Käesoleva küsitluse järgi kavatakse kaugtöö kasutusele võtta vaid 6% kogu valimist. 6% kavatakse kaugtöö kasutust laiendada (need on praegused kasutajad) ning 1% kavatakse kaugtöö kasutust vähendada.

Kaugtööd kasutavate ettevõtete vastajate kujutus kaugtööks sobivatest ametitest on märksa avaram kui kaugtööd mittekasutavate ettevõtete vastajate kujutus, mis piirdub peamiselt traditsiooniliste töövaldkondadega (kunst, kirjandus, teadus, projekteerimine, disain, IT).

Küsitletud respondentide hinnangul on kaugtöö rakendamise mõju tööhõivele tervikuna tööhõivet pigem suurendav (35%). Mõju puudumist tööhõivele märkis 19%, mõju tööhõive vähendamise suunas märkis 6% ning vastata ei osanud 40% valimist (peamiselt kogemuse puudumise tõttu)

IT&TK rakendamise üldist mõju tööhõivele hindab tööhõive suurendamise suunas 27%, vähendamise suunas 17%, mõju puudumist 13% ning hinnata ei oska 43% valimist. Mõlemas ülaltoodud tulemuses on märkimisväärne vastata mitteoskajate suur hulk.

Seega peetakse IT&TK arengu üldist mõju tööhõivele vähempositiivseks kui kaugtöö rakendamise mõju, mis ilmselt seondub nende faktorite erineva abstraktsusastmega. Kui kaugtöö on suhteliselt konkreetne töötegemise vorm, siis IT&TK areng on järjekordne tehnoloogilise arengu suund. Viimastele omistatakse traditsiooniliselt töökohti vähendav mõju.

B. UURINGU KOOSSEIS JA TÖÖGRUPP

Käesolev uuring koosnes kolmest osast –

Põhiuuring – 300 ettevõtte juhi küsitlus kaugtöö kasutamise ja sellega seonduvate küsimuste kaardistamiseks ning üldistamiseks. Kuna uuringu lähteülesanne keskendus nimelt ettevõtete küsitlemisele, moodustuvad enamik uuringu põhitulemusi nimelt sellest osast.

Põhiuuringu toetamiseks ning täiendava informatsiooni hankimiseks viidi läbi veel 2 väiksemat uuringuosa

Kvalitatiivuuring – valikettevõtete juhtide/spetsialistide süvaintervjuud hankimaks ja täpsustamaks kvalitatiivset informatsiooni kaugtöö kasutamise problemaatikast ettevõtetes (kuni 8 ettevõtet/asutust).

Elanikkonna pilootuuring – saamaks esialgset ja suundaandvat informatsiooni kaugtöö levikust ning hoiakutest täiskasvanud elanikkonna seas. See osa uuringust viidi läbi lühiküsimustiku abil mobiilside teenuste tarbimist puudutava laiema uuringu raames. Küsitleti 1000 täiskasvanut vanusevahemikus 15-74 aastat.

Kõigi kolme uuringuosa tulemused esitatakse aruandes eraldi ülaltoodud järjekorras. Ühtlasi esitatakse ka iga alamuuringu formaadi kirjeldused vastavates aruande osades.

Lahtiste küsimuste vastuste kokkuvõtte esitatakse vastava teema juures. Nende küsimuste täistekstid esitatakse aga vastavates lisades.

Kogu projekti peamised tulemused kajastuvad uuringu üldkokkuvõttes.

Töögrupp

Liina Kilemit – projekti juhtimine, kvalitatiivintervjuud, meetodika, andmetöötlus, graafika, aruanne

Maris Eidast – andmete kontroll ja korrastus, andmetöötlus, graafika, aruanne

Indrek Kask – kvalitatiivintervjuud

Ilona Loderaud – valimid, küsitluste juhtimine

Katrin Meremaa – küsitluste korraldus, transport

Ingrid Niklus – andmesisestuse juhtimine ja kontroll

C. PÕHIUURINGU VALIM JA ANALÜÜSIDE ALUS

Põhiuuringu valimiks kujundati 300 ettevõtet järgmiste põhimõtteliste ja struktuursete kriteeriumidega.

Erinevalt elanikkonnast, kus uuringute valimid kujundatakse esinduslike sotsiaaldemograafiliste tunnuste kombinatsioonina, ei ole äriturul selliste tunnuste kombinatsiooni otstarbekas rakendada. Siin on kaks peamist põhjust. **Esiteks** on ettevõtete parameetrid väga kiiresti muutuvad ning sageli mitmetähenduslikud, mistõttu nende rakendamine valimite kujundamisel analoogselt elanikkonna sots-dem tunnustega jätab alati küsimärke. **Teiseks** tähendaks vähegi esindusliku läbilõikelise valimi kujundamine peamiselt väikeettevõtete küsitlemist (neid on arvuliselt suurim hulk) ning kesksuurte ja eriti suurte ettevõtete vajaliku esindatuse saamiseks tuleks kogu valim muuta väga suureks (ning uuring kalliks). Seetõttu kujundatakse ärituru valimid reeglina lähtudes uuringuülesande iseloomust ehk sellest, milliste ettevõtete andmed/vastused on olulised ning omavahel võrdlemist vajavad. Sisuliselt kasutatakse seega kvootvalimeid, kus kvootidena määratletakse need ettevõtete tunnused, mille järgi tulemusi analüüsitakse.

Käesolevas uuringus kasutasime meil suhteliselt sissetöötatud valimi struktuuri, mille kujundamise tunnused on järgmised

Väikeettevõtete (kuni 20 töötajat) osa – ca 150 ettevõtet
 Kesksuurte (21-100 töötajat) ettevõtete osa – ca 100 ettevõtet
 Suurte ettevõtete (Eesti oludes üle 100 töötaja) – ca 50 ettevõtet.
 Kokku seega 300 ettevõtet

Täiendavate printsiipidena järgitakse seda, et Tallinna ettevõtete osa ei ületaks 50% valimist ning esindatud oleks kõik olulisemad ja suuremad majandusharud.

Esitatud mudeli järgi on võimalik tulemusi analüüsida vähemalt toodud lõigetes, kuigi taustandmed registreeritakse mõnevõrra täpsemalt ning piisava esindatuse korral on võimalik analüüsi teostada ka detailsemates lõigetes. Samas on selge, et kõikides detaillõigetes pole analüüsid statistilise esinduslikkuse puudulikkuse tõttu võimalikud. Meie kogemuse järgi võime öelda, et alamvalimi analüüs muutub otstarbekaks alates 20 ettevõttest koosnevast rühmast

Antud uuringu tulemuste analüüsi detailsusastet mõjutas fundamentaalselt uuringu enda põhitulemus – kaugtööd ühel või teisel kujul kasutab 21% küsitletud ettevõtetest. Seega jäi reaalseks töötusvalimiks kaugtöö spetsiifilistes küsimustes vaid ca 60 ettevõtet ja ilmne on, et selle alamvalimi sees ei ole enam otstarbekas üle 2-3 alamrühma analüüsida.

Siit tulenevalt on tulemuste esituses tehtud rida ettevõtete tunnuste liitmisi, mis võimaldavad võrrelda suuremaid tervikuid, kuid jätavad varju väiksemad alamrühmad.

Peamised rühmitamised on järgmised

Asukoht	Tallinn	Lääne- ja Kesk-Eesti Harju, Rapla, Hiiu, Saare, Lääne, Pärnu, Viljandi, Järva	Ida- ja Lõuna-Eesti Ülejäänud	
Omandivorm	Eesti kapitali kontrollpakiga eraettevõtte	Väliskapitali kontrollpakiga eraettevõtte	Muu (sh. Riigi ja munitsipaal)	
Tegevusala	Tööstus	Äriteenindus ja ITC	Infrastruktuur	Kaubandus
Töötajate arv	Kuni 20	Üle 20		
Kaugtöö kasutuskogemus	Kasutab praegu	Ei kasuta		
Seal, kus võimalik, eriti kogu valimi poolt vastatud küsimuste osas, kasutatakse ka detailsemaid jaotusi.				

Kogu valimi põhistruktuur on järgmine

KOKKU	300	
Piirkond		
Tallinn	114	38%
Harjumaa	15	5%
Raplamaa	7	2%
Hiumaa	5	2%
Saaremaa	10	3%
Läänemaa	12	4%
Pärnumaa	25	8%
Lääne-Virumaa	24	8%
Ida-Virumaa	13	4%
Viljandimaa	15	5%
Jõgevamaa	10	3%
Järvamaa	6	2%
Tartumaa	17	6%
Valgamaa	7	2%
Võrumaa	12	4%
Põlvamaa	8	3%
Omandivorm		
Riigiettevõtte või riigiaktsiaselts	9	3%
Eraettevõtte (kodumaise kapitali kontrollpakk)	212	71%
Eraettevõtte (väliskapitali kontrollpakk)	45	15%
Munitsipaalettevõtte	14	5%
Ühistu, kooperatsioon	19	6%
Töötajate arv		
<10	94	31%
10..19	60	20%
20..49	73	24%
50..99	37	12%
>99	36	12%

Käive

Kuni 2 milj.	67	22%
2 - 5 milj.	61	20%
5 - 20 milj.	86	29%
20 - 100 milj.	44	15%
Üle 100 milj.	31	10%

Tegevusala

Põllumajandus, metsandus, kalandus, jahindus	23	8%
Tööstus, ehitus	93	31%
Äriteenindus, rahandus, IT&TC	25	8%
Transport, laomajandus, energia, vee, gaasi jaotus	38	13%
Kaubandus	74	25%
Muu elukondlik teenindus	45	15%
Avalik teenus	14	5%

Vastaja amet

Tippjuht	74	25%
Finantsjuht	37	12%
Omanik ja tippjuht	80	27%
Muu asedirektor, -juht	109	36%

D. KAUGTÖÖ MÕISTE MÄÄRATLUS

Küsimustikus kasutati järgmist kaugtöö määratlust –

KAUGTÖÖ ON TÖÖTAMINE VÄLJASPOOL TÖÖANDJA TAVAPÄRASEID TÖÖRUUME (kas kodus või kaugbüroos) OLLES SAMAL AJAL TÖÖANDJAGA ÜHENDUSES KAASAEGETE INFOTEHNOLOOGIA JA TELEKOMMUNIKATSIOONIVAHENDITEGA.

Seega püüdsime segaduste vältimiseks fikseerida võimalikult range määratluse, mis küll välistab vanemad traditsioonilised kaugtöö vormid (uurimistööd, tõlketööd jms.) kui pole samaaegset ITC sidet, kuid vastasel juhul oluks segadus märksa suurem.

Täpsustavaid mõistemääratlusi kasutati ka erinevate kaugtöö vormide leviku käsitlemisel ning mõne muu küsimuse juures. Samuti rakendati küsimustikus filterküsimusi ning suunamisi. **Seetõttu on uuringu tulemuste lähemal lugejal oluline tutvuda lisas esitatud küsimustiku ülesehituse ning küsimuste ja vastuste sõnastustega.**

PÕHIUURINGU TULEMUSED

1. Kaugtöö kasutamine ja levik.

Vastavalt esitatud määratlusele on viimase 10 aasta jooksul kasutanud kaugtööd 22% küsitatud ettevõtetest. Keskmisest kõrgem on see protsent alla 10 töötajaga väikeettevõtetes (29%), äriteeninduse ja ITC sektoris (48%) ning Tallinnas (32%).

Praegu kasutab kaugtööd 21% küsitatud valimist ehk kaugtöö kasutamisest loobunud on vaid 1% valimist. Samasuunaline ehk väga väike loobunute protsent iseloomustab kõiki küsitatud sektoreid.

41% küsitatud kaugtööd kasutatavatest ettevõtetest on kuni 10 töötajaga väikeettevõtteid ning 21% 20-49 töötajaga ettevõtteid. Ülejäänud suurusklasside osakaal on suhteliselt väike.

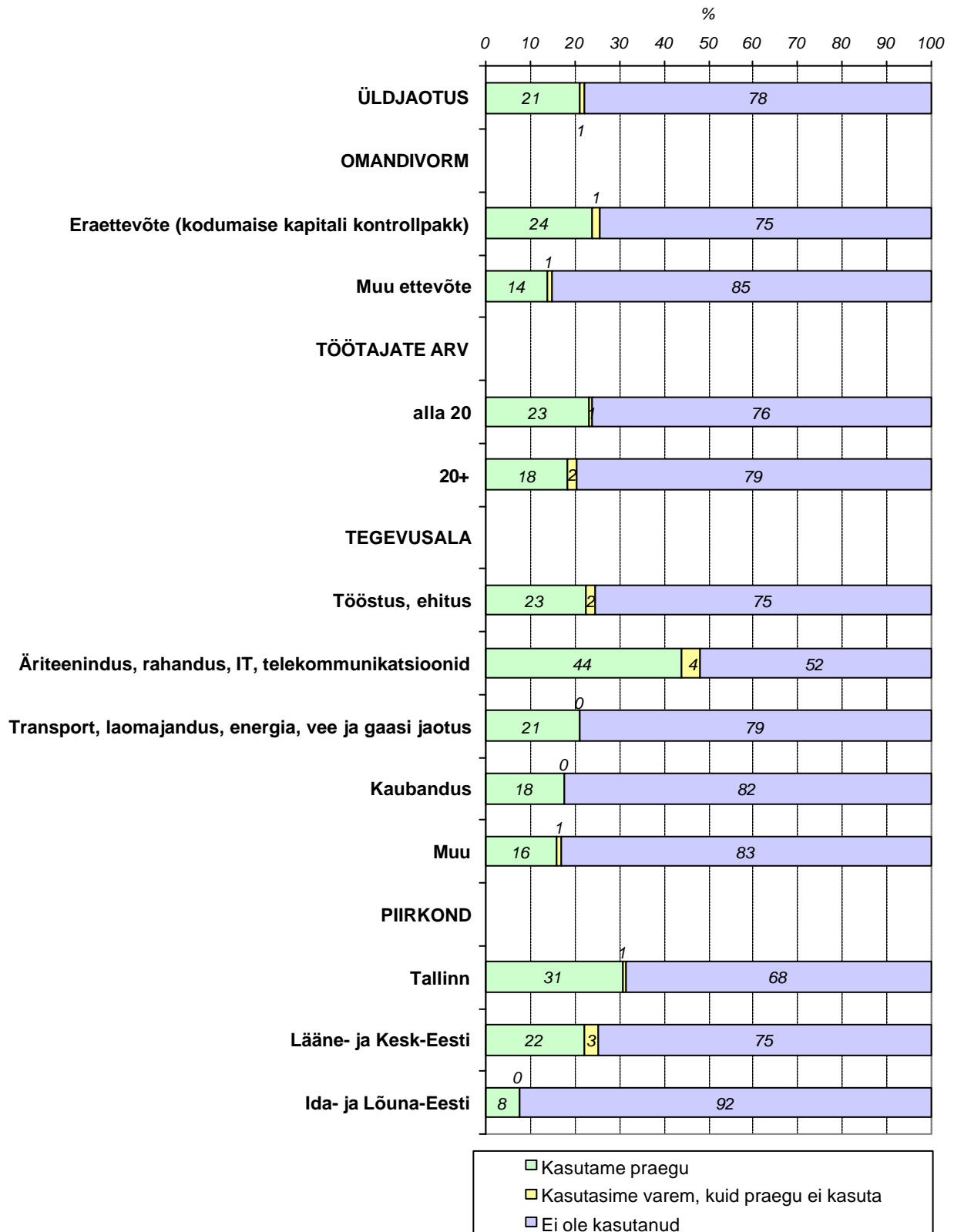
Kuigi äriteeninduse ja ITC ettevõtete kaugtöö kasutusaktiivsus osutus keskmisest kõrgemaks, on nende osakaal kaugtööd kasutavas alamvalimis (ettevõtete hulgas) siiski kokkuvõttes keskmine ning selgelt üle keskmise on see hoopis tööstusel ja ehitusel. Nimetatud asjaolu on tingitud sellest, et tööstuse/ehituse ettevõtete osakaal kogu küsitlusvalimis on suhteliselt suur ning ÄT/ITC osakaal suhteliselt väike.

Siinkohal tekib küsimus, milline on siis tegelik statistiline kaugtööd kasutavate ettevõtete jaotus. Sellele pole täpset vastust võimalik anda, kuna eeldaks küsitlemisel ammendava läbilõikevalimi kasutamist kogu eesti ettevõtlusest. Selline uuring oleks väga mahukas ning eeldaks arvuliselt peamiselt väikeettevõtete küsitlemist, mis kahjustaks uuringu muid sisulisi eesmärke.

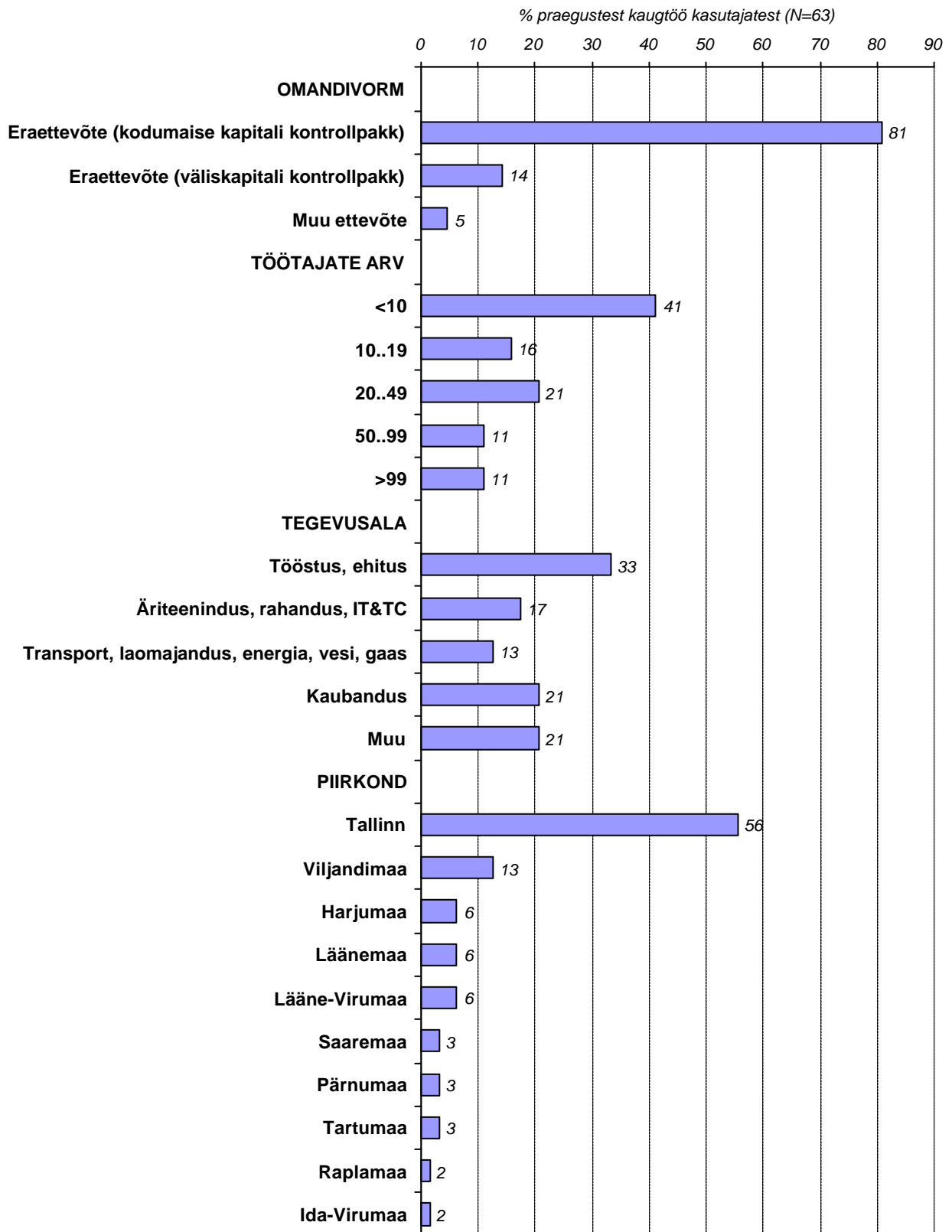
Suundaandva proportsioonina tuleks aga siiski kasutada kaugtööd kasutavate ettevõtete osa antud tegevusalal. Näiteks kui ÄT/ITC ettevõtetest kasutab kaugtööd 44% ja on teada selle sektori ettevõtete arv, siis siit tulenebki kaugtöö kasutajate hulk ning tehes sama operatsiooni läbi ka kõigi teiste majandussektoritega ning arvestades nende osakaalu majanduses, saaks kokkuvõttes usaldusväärse statistilise pildi.

56% kaugtööd kasutatavatest ettevõtetest asub Tallinnas, mis majandus-geograafiliselt on ka loogiline, kuna Tallinn on kogu ettevõtluse keskpunkt Eestis.

Kaugtöö kasutamine ettevõtetes viimase 10 a. jooksul

Kaugtöö praegused kasutajad

2. Kasutatavad kaugtöö vormid

Pooled praegu kaugtööd kasutavatest ettevõtetest kasutavad *mobiilset kaugtööd*, 45% *osalist individuaalset* kaugtööd ning kolmandik valimist *täielikku individuaalset* kaugtööd. Ülejäänud kaugtöö vorme kasutatakse suhteliselt vähe. Kuna esitatud kaugtöö vormid on osaliselt kattuvad või paralleelselt kasutatavad, siis ei pruugi jaotuste summad anda kokku 100%. Jaotustest ilmneb aga kaks tendentsi –

- **nö. füüsilistest kaugtöö vormidest on ülekaalukas mobiilne kaugtöö** (ühendus tööandjaga mobiilsete sidevahendite abil) ning ülejäänud (satelliitbüroo, naabrusbüroo ja teletsenter) on esialgu vähemlevinud.
- **nö. formaalsetest kaugtöö vormidest domineerib osaline füüsiline kaugtöö.** Kuna satelliitbüroo, naabrusbüroo ja teletsenter eeldavad kindlasti täielikku kaugtööd, mobiilne võib sisaldada küll mõlemat varianti, kuid kaldub pigem osalise kaugtöö poole ning eeldusel, et kodus kaugtöö tegemine jaotub osalise ja täieliku vormi vahel võrdselt, siis on tõenäoline et täieliku kaugtöö osakaal ei ületa siiski oluliselt 40% juhtudest ning ülejäänud 60% kuulub osalise kaugtöö kasutamisele.

Hinnates kaugtöö vormide kasutamist ettevõtete omandivormide lõikes, siis võib täheldada järgmisi peamisi erisusi

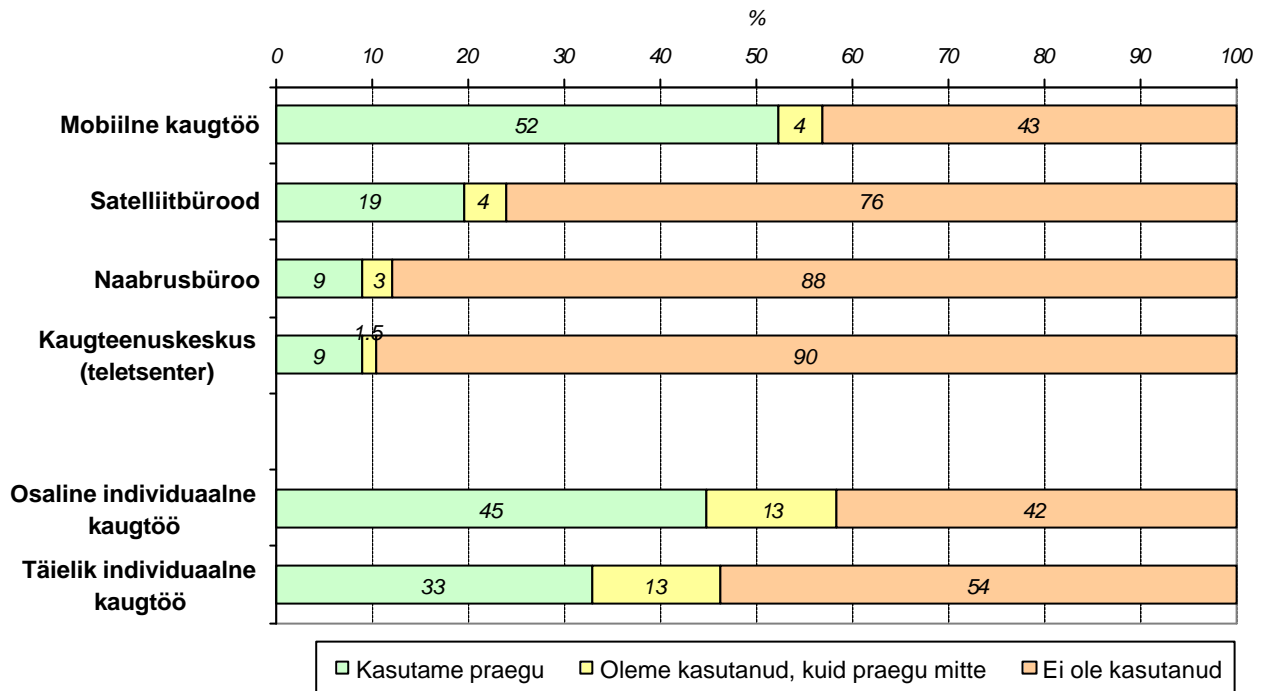
Kodumaise kapitaliga eraettevõtted kasutavad märksa vähem satelliitbürood, naabrusbürood ja kaugteenuskeskust kui muud ettevõtted (suurema statistilise kaalu saamiseks on siin liidetud väliskapitaliga kontrolliga ettevõtted ning riigi- ja munitsipaalasutused). Seegi tulemus on loogiline, kuna väliskapitaliga firmad ja riigiasutused tegutsevad juba loomult laiema tegevuspunktide haardega.

Samas on iseloomulik, **et neid kaugtöö vorme kasutavad keskmisest veidi enam infrastruktuuri ettevõtted** (transport, laomajandus, energia, vee ja gaasi jaotus), mis tuleneb nende laia geograafilise haarde vajadusest.

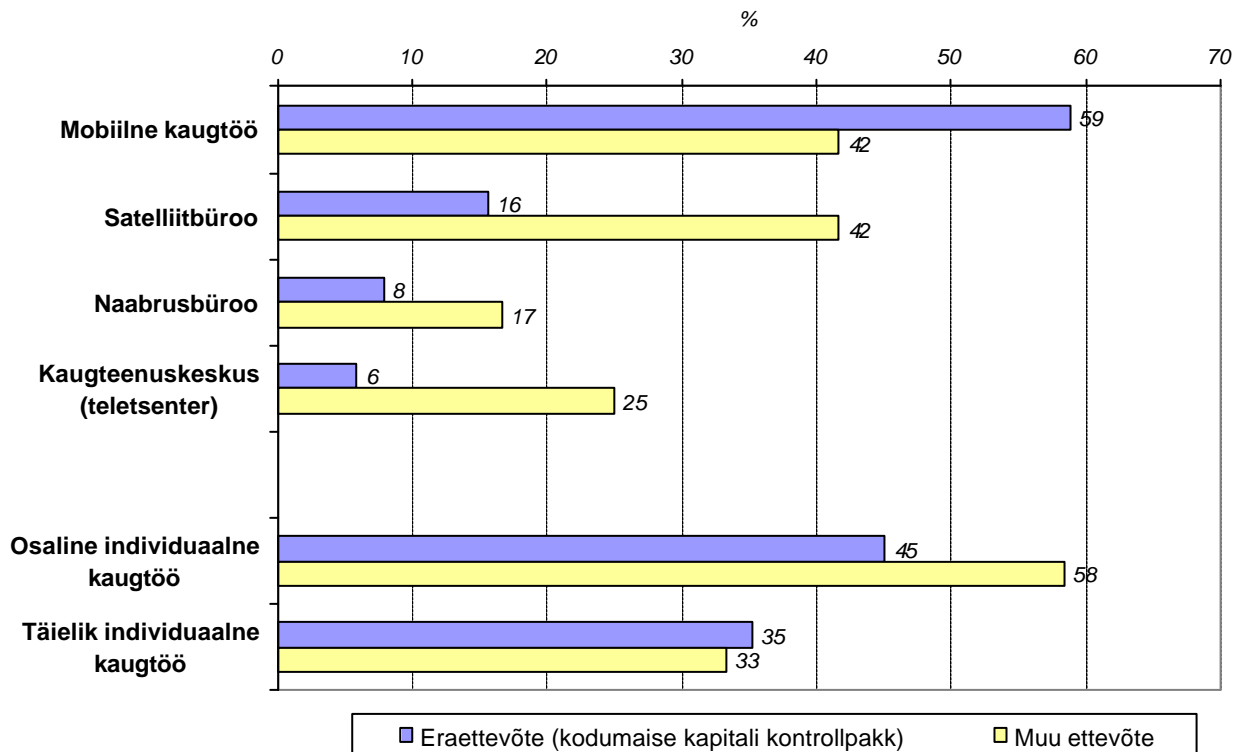
Mobiilse kaugtöö kasutamise liidrid on ÄT/ITC ning kaubandus.

Tallinna eripäraks, võrreldes muude piirkondadega, on eelkõige täieliku individuaalse kaugtöö keskmisest enam kasutamine, mis näib olevat seotud ka enama kodustöötamise kasutamisega

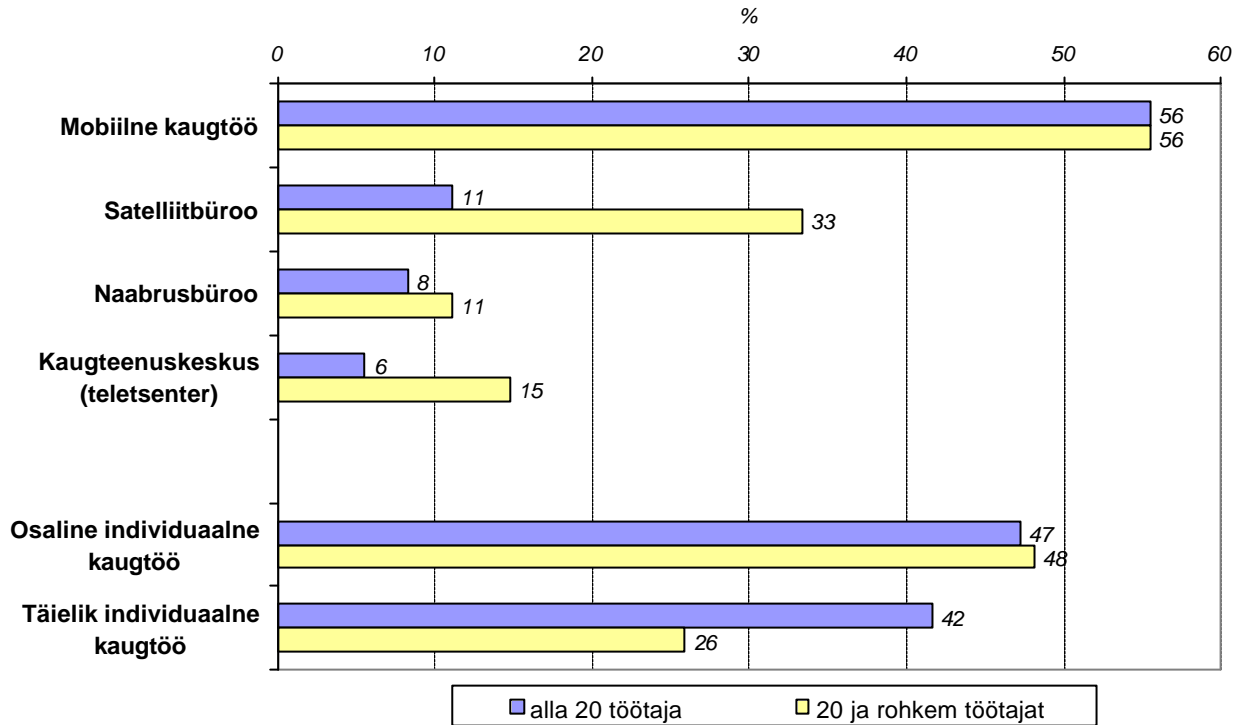
Kaugtöö vormide kasutamine üldjaotus

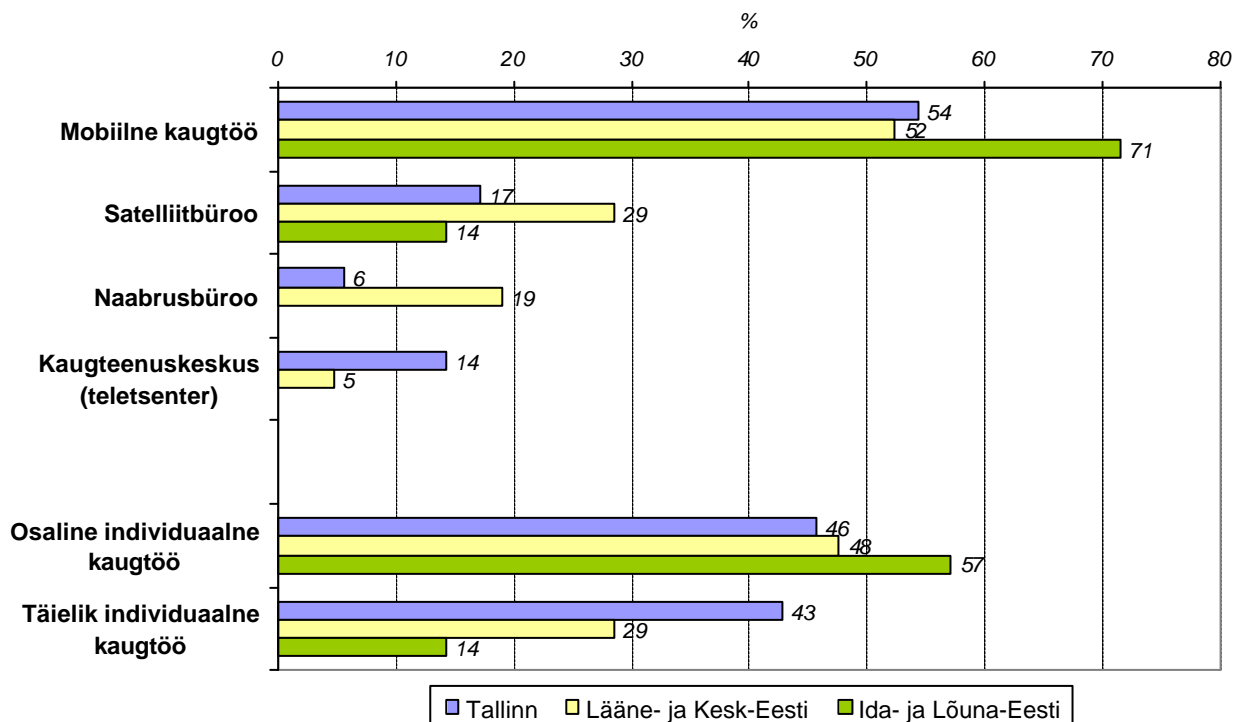
Kaugtöö vormide kasutamine e/v omandivormi lõikes

Kaugtöö vormide kasutamine töötajate arvu lõikes

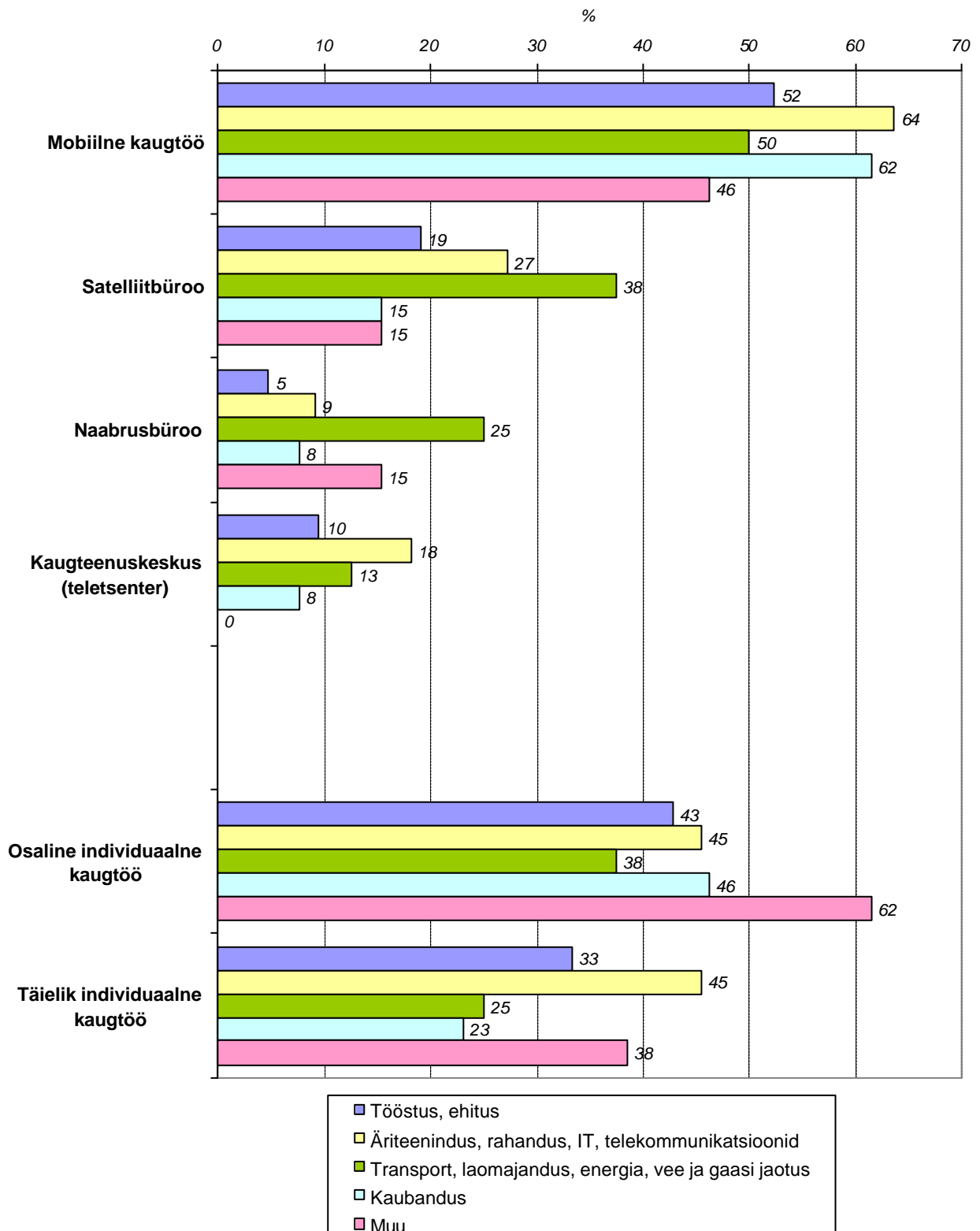

Kaugtöö vormide kasutamine e/v piirkonna lõikes

Kaugtöö vormide kasutamine

e/v tegevusala lõikes

3. Kaugtöö vormide raames tehtavad tööd.

Kogu etteantud tööde ja ametite loetelu põhjal selgub, et kõige enam (49% kaugtööd kasutatavatest ettevõtetest) kasutatakse kaugtööd müügitöös, seejärel klienditeeninduses (35%) ning raamatupidamises (29%).

Huvitav on ehk märkida ka seda, et traditsioonilised kaugtööd – kunst, kirjandus, teadus on nimekirja lõpus ehk kõige vähem levinud. Tulemus on ilmselt seletatav sellega, et antud uuringu valim, mis on eelkõige ettevõtluskeskne, ei saagi neid töid olulisel määral sisaldada. Üllatav on ka lihtsa tekstitöötamise väga väike levik kaugtööna aga ka infotehnoloogiaalase töö ehk oodatust tagasihoidlikum levik (14%).

Mobiilse kaugtöö raames on levinumateks müügitöö ja klienditeenindus

Satelliitbüroosid kasutatakse eelkõige klienditeeninduseks ning müügitöök

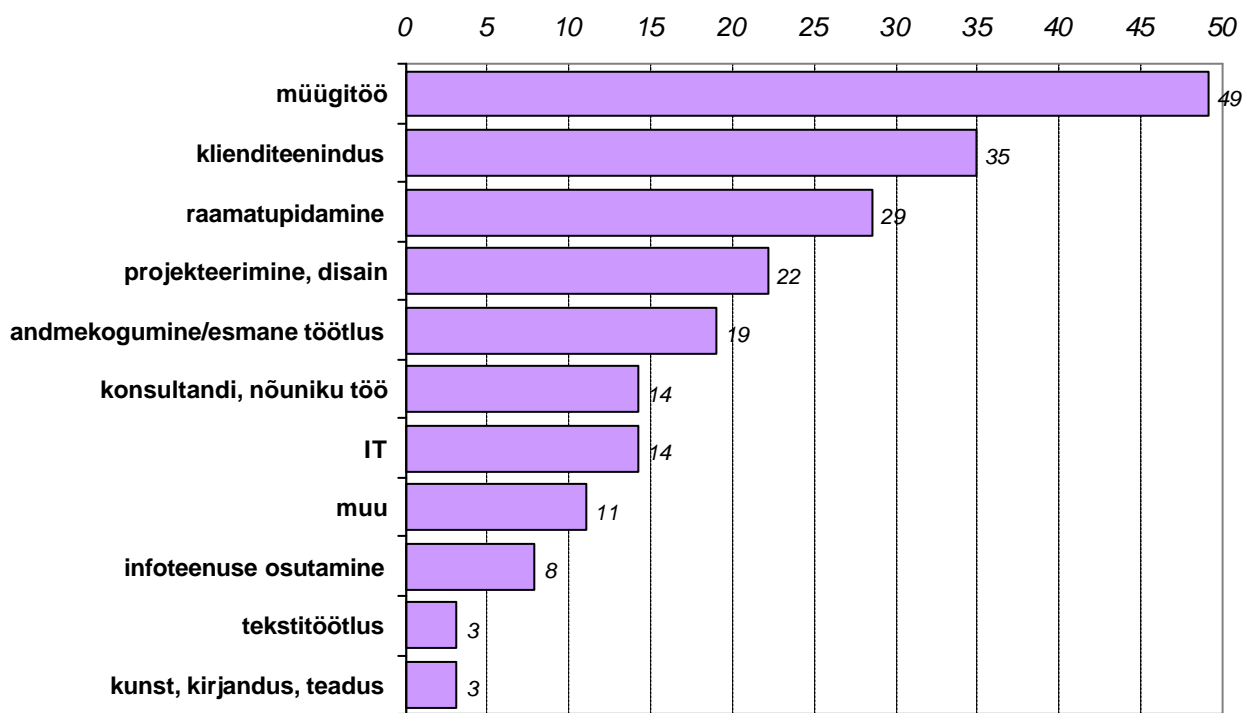
Kaugteenuskeskuse ja naabrusbüroo osas olulist statistilist sõnumit ei ilmne, kuna nende kasutuslevik on madal.

Täieliku individuaalse kaugtöö kujul on levinumateks raamatupidamine, müügitöö ning projekteerimine ja disain

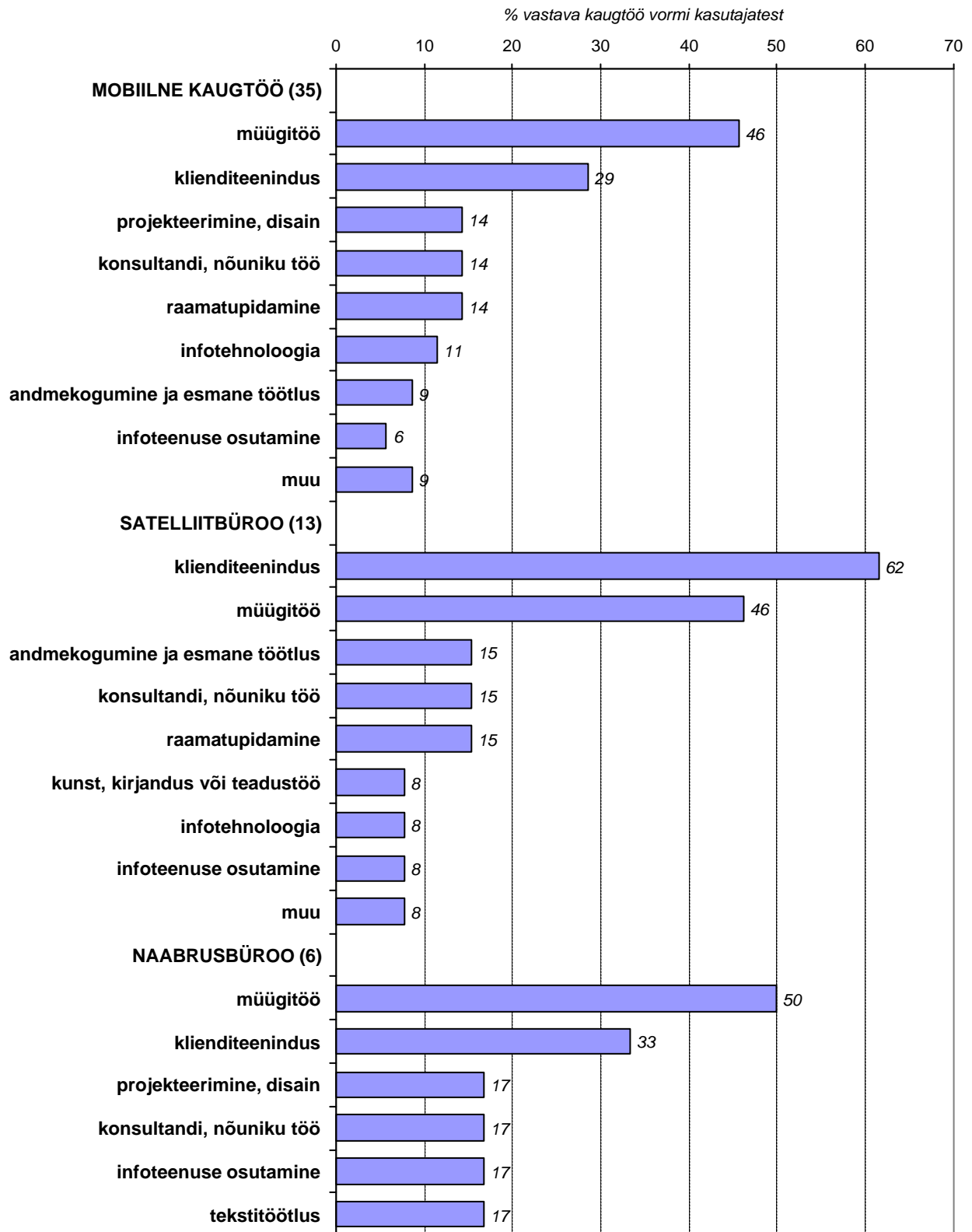
Osalise individuaalse kaugtöö enamlevinud ametiteks on müügitöö, mitmesugune andmekogumine ja esmane töötlus, klienditeenindus ning projekteerimine ja disain.

Milliste ametite osas Te erinevaid kaugtöö vorme kasutate?

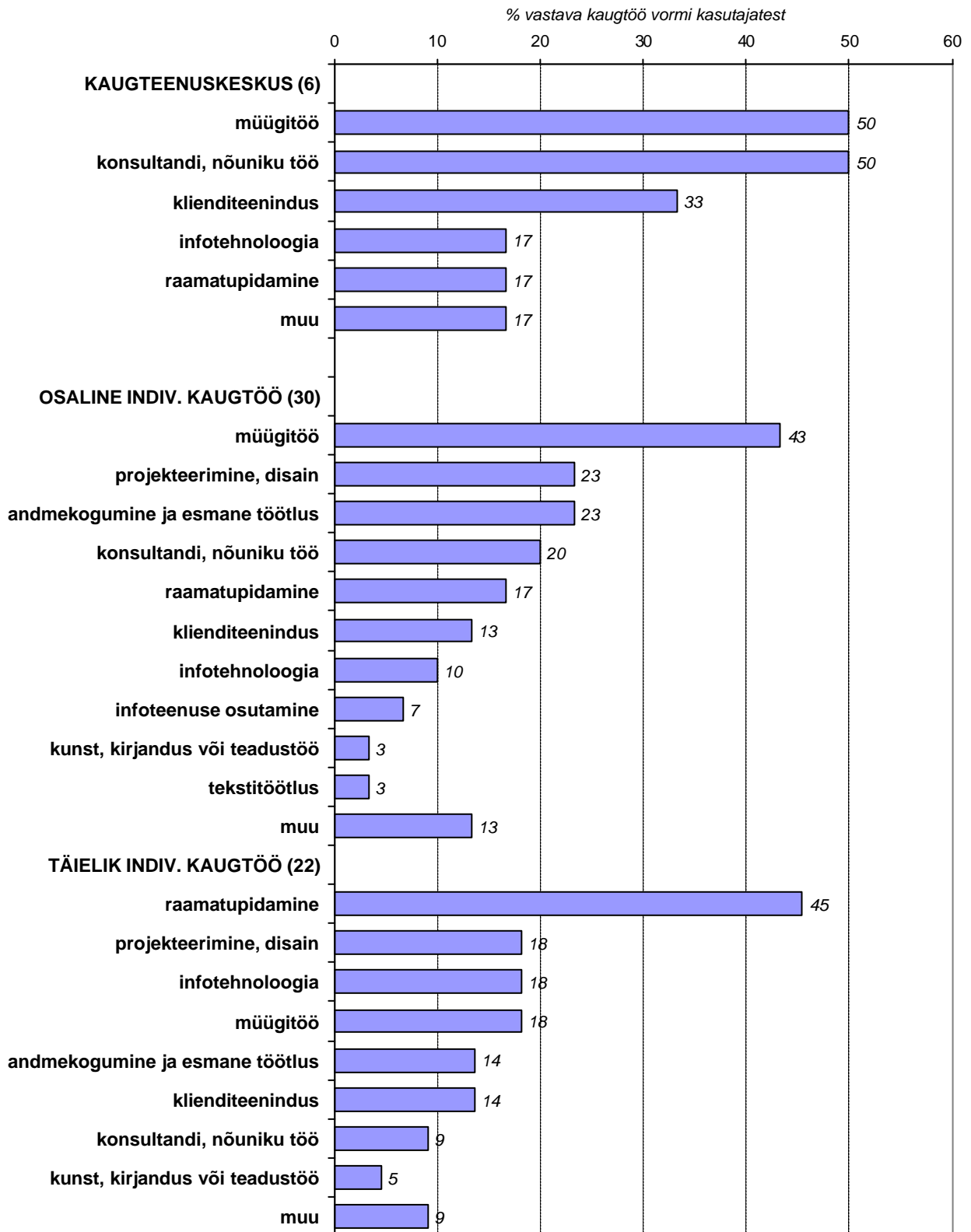
Baas: kasutavad praegu kaugtööd

Milliste ametite osas kasutatakse erinevaid kaugtöö vorme?

Milliste ametite osas kasutatakse erinevaid kaugtöö vorme?

4. Kaugtöötajate põhilised sotsiaaldemograafilised tunnused.

63% kaugtööd tegevatest töötajatest on mehed, mis ilmselt seondub ka levinumate ametitega kaugöö raames (müügitöö, klienditeenindus).

Kaudsete, st. mõnede lihtsustuste abil tehtud arvutuste abil selgitasime ka kaugtöötajate vanuse ja hariduse jaotuse.

Lihtsustused olid arvutusteks vajalikud, kuna vastavatele küsimustele täpse vastuse nõudmine oluks küsitluse käigus keeruline, mistõttu vastajal paluti lihtsalt märgitud kaugtöötajate arv jagada vanusevahemike ning haridusvariantide vahel. Juhul kui kaugtöötajate arv ja märgitud vahemike arv ei kattunud – näiteks kaugtöötajaid oli palju ja need ei jagunud täpselt etteantud positsioonide vahel ehk ühes vahemikus oli seega enam kui üks esindaja, jagati töötajate arv antud positsioonidega lihtsalt keskmisena võrdselt. Selliseid juhtumeid polnud aga palju, kuna ühes ettevõttes polnud reeglina ka suurt hulka kaugtöötajaid. Seega on tulemused statistilises mõttes siiski proportsioonina adekvaatsed.

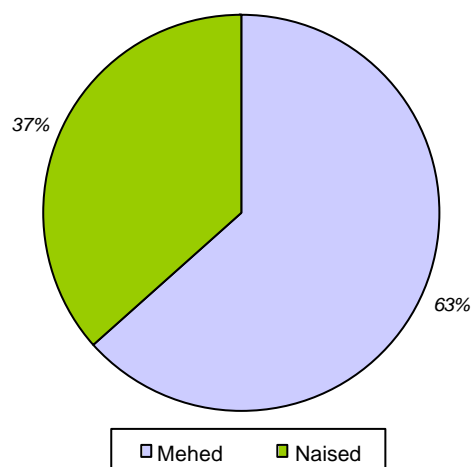
Meeskaugtöötajad on keskmiselt veidi vanemad kui naiskaugtöötajad, kuid mõlemas soolises rühmas langev kaugtöötajate vanus üsna laia vahemikku 25-54 aastat.

54% meeskaugtöötajaist on keskharidusega, 33% kõrgharidusega ning 13% rakendusliku kõrgharidusega.

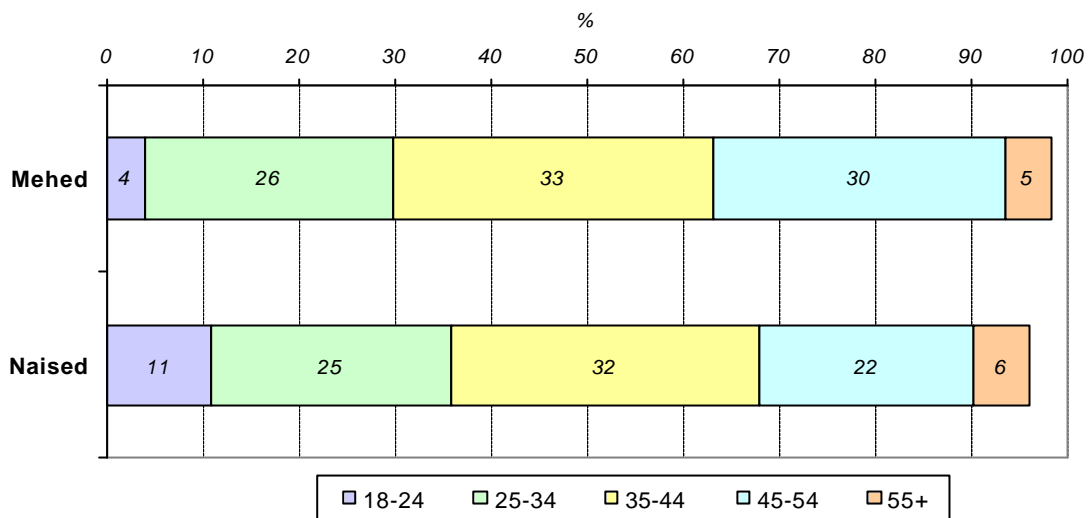
Naiskaugtöötajaist on keskharidusega 46%, kõrgharidusega 28%, rakendusliku kõrgharidusega 27% ja algharidusega 1% ehk hariduslik jaotus on siin mõnevõrra ühtlasem kui meestel. Viimaseid iseloomustab selgem polariseeritus – keskharidus või kõrgharidus.

Meie arvates oluline on aga see, et 85%-l juhtudest tehakse kaugtööd tööandja initsiatiivil ja vaid 15%-l juhtudest töötaja initsiatiivil. Tulemus ei erine ka soolises lõikes.

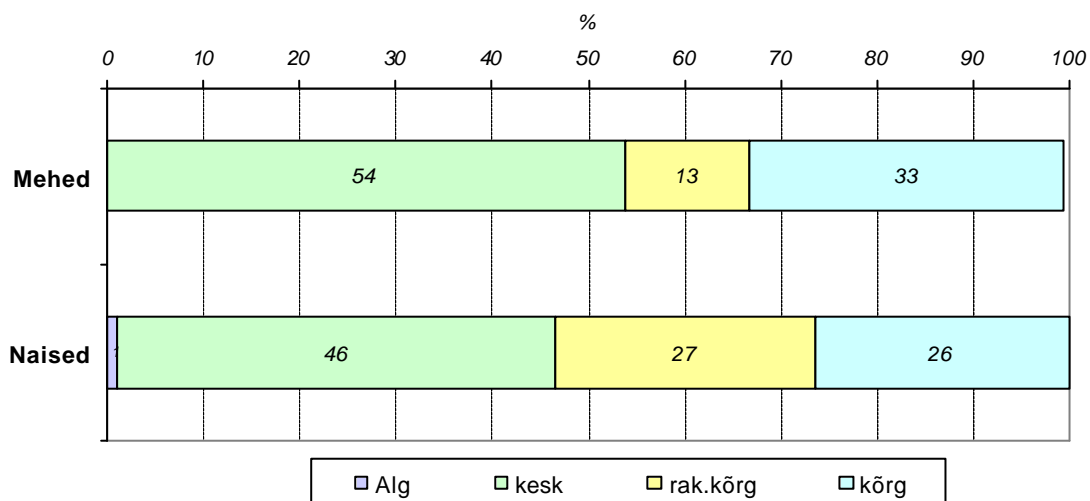
Meeste ja naiste jaotus kaugtöös

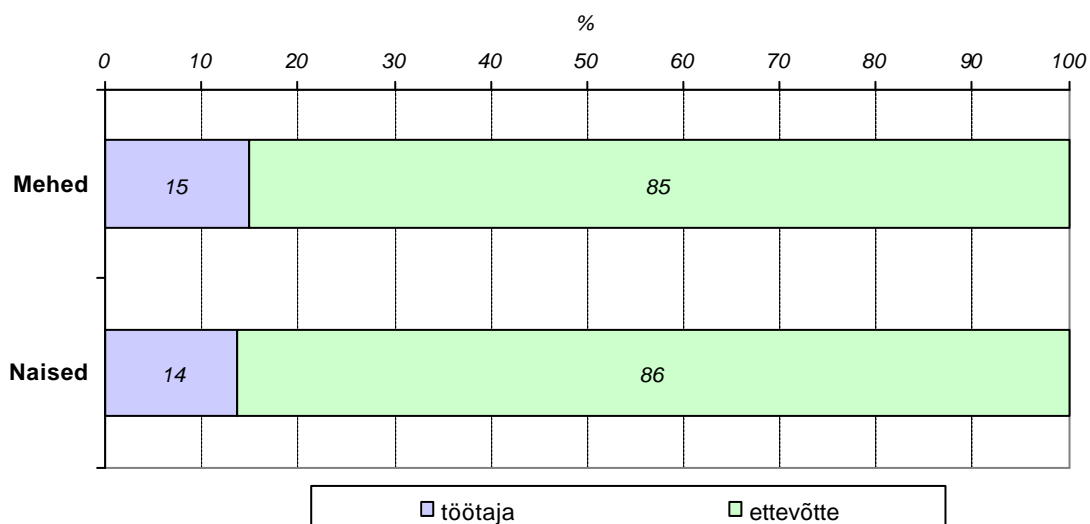
Kaugtöötajate vanus

Kaugtöötajate haridus

Kelle initsiatiivil kaugtöö

5. Kaugtöö kasutuselevõttu mõjutanud tegurid

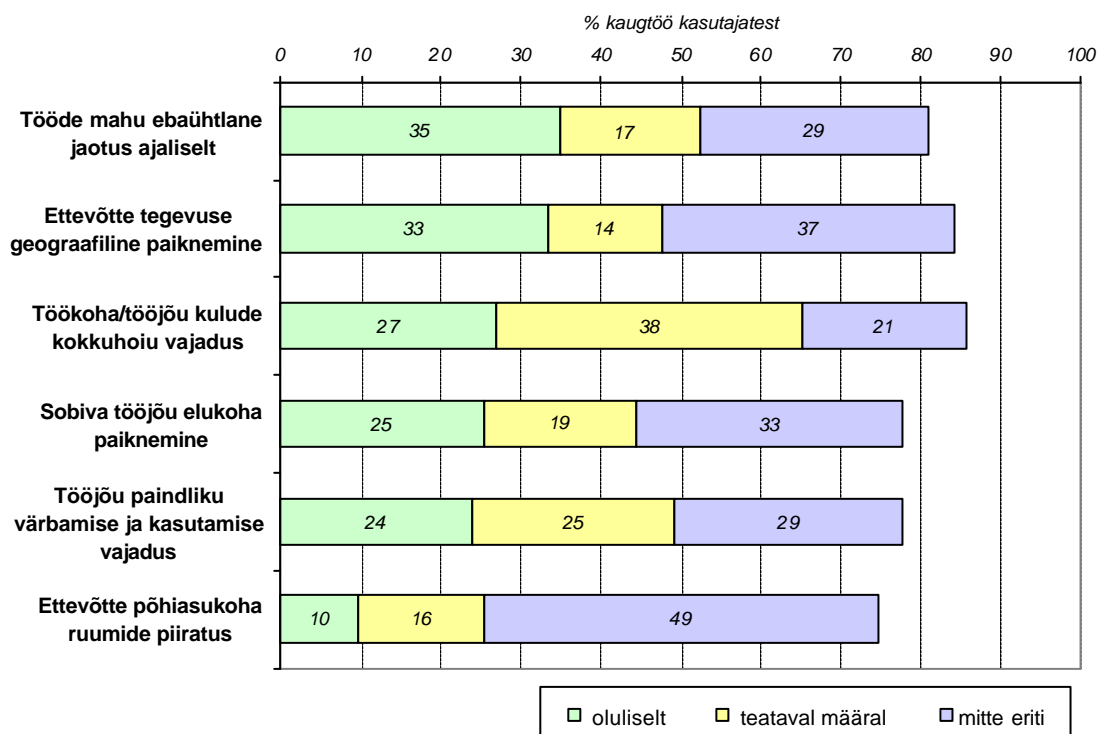
Sama ilmneb ka küsimustikus etteantud loetelust lähtudes. Kaugtöö kasutuselevõttu on enim mõjutanud *tööde mahu ebaühtlane jaotus ajaliselt*. Tulemus viitab sellele, et kaugtöö vajadus tuleneb mõnede töökohtade osas ebapiisavast või ebaühtlasest pakutavast töökoormusest, mistõttu täismahulist ja täistööajalist töökohta ei saada pakkuda ehk **tööjõu paindliku kasutamise vajadusest**.

Teiseks oluliseks teguriks on ettevõtte geograafiline paiknemine ning kolmandaks **töökoha/tööjõu kulude kokkuhoiu vajadus**. Viimane on ilmselt seotud ka esimese ehk tööjõu paindliku kasutamise vajadusega. Samas on selgelt märgata, et kulude kokkuhoiu vajadus on pigem tugitegur kui põhitegur, kuna vastustes prevaleerib määratlus “teataval määral”.

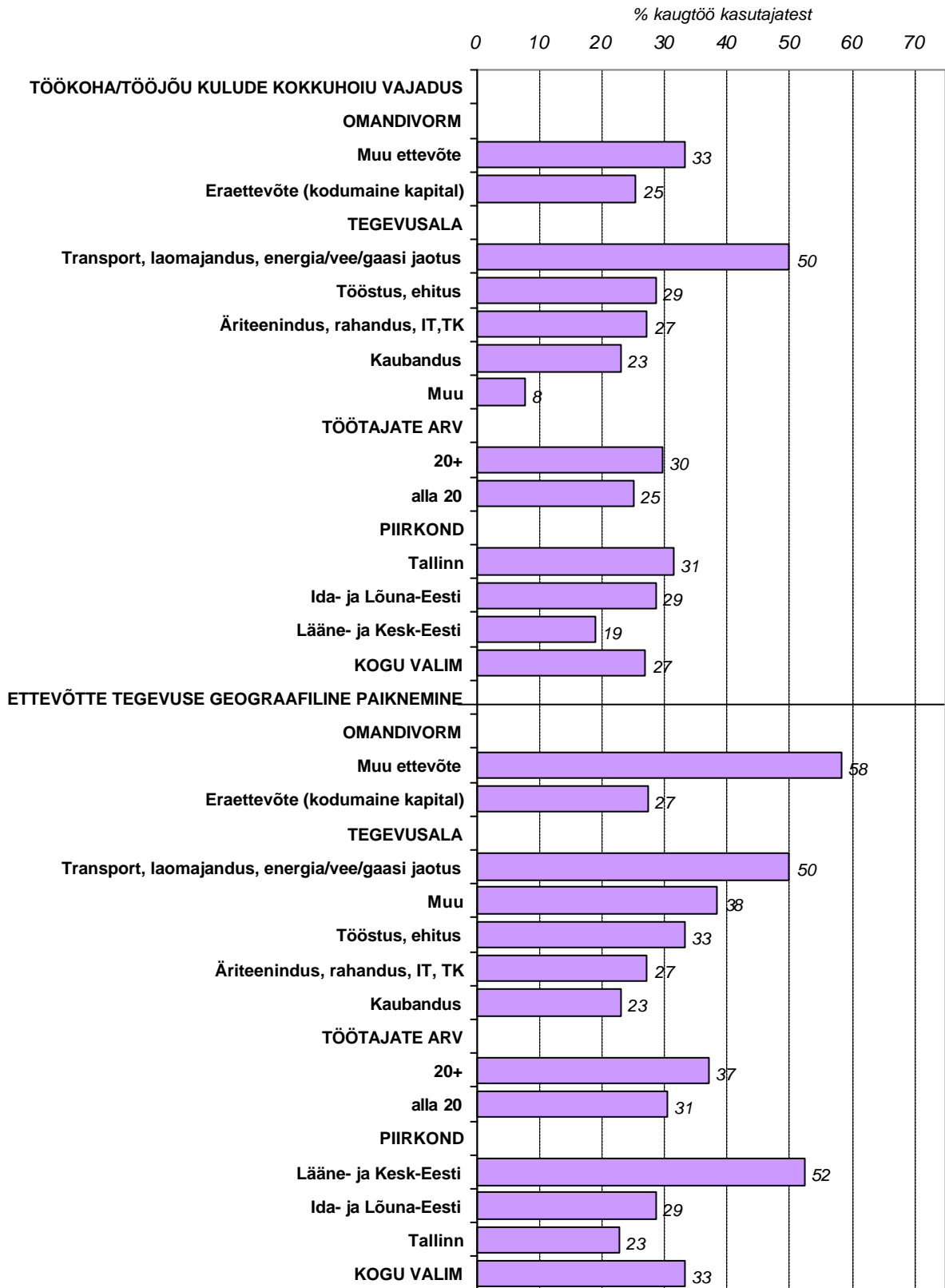
Suhteliselt olulist rolli mängivad ka **sobiva tööjõu elukoha paiknemise ning tööjõu paindliku värbamise ja kasutamise (haakub jälle esimesega)** tegurid, kuid ettevõtte põhiasukoha ruumide piiratus märkimisväärselt tähendust ei oma.

Enim kasutatakse kaugtöötajate puhul tähtajatut töölepingut (veidi üle poolte juhtudest) ning teisel kohal on tööettevõtuleping.

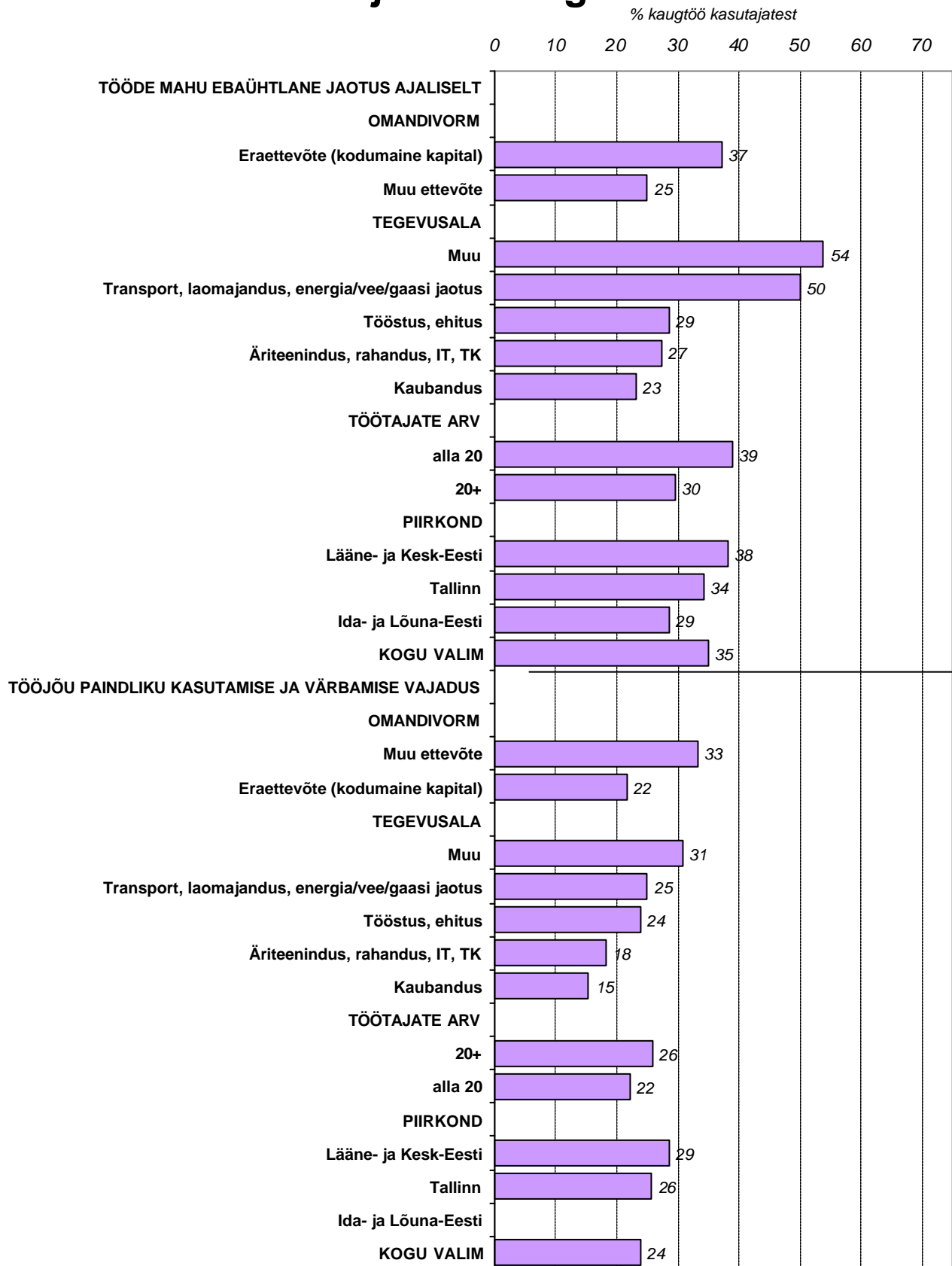
Kaugtöö kasutuselevõttu mõjutanud tegurid

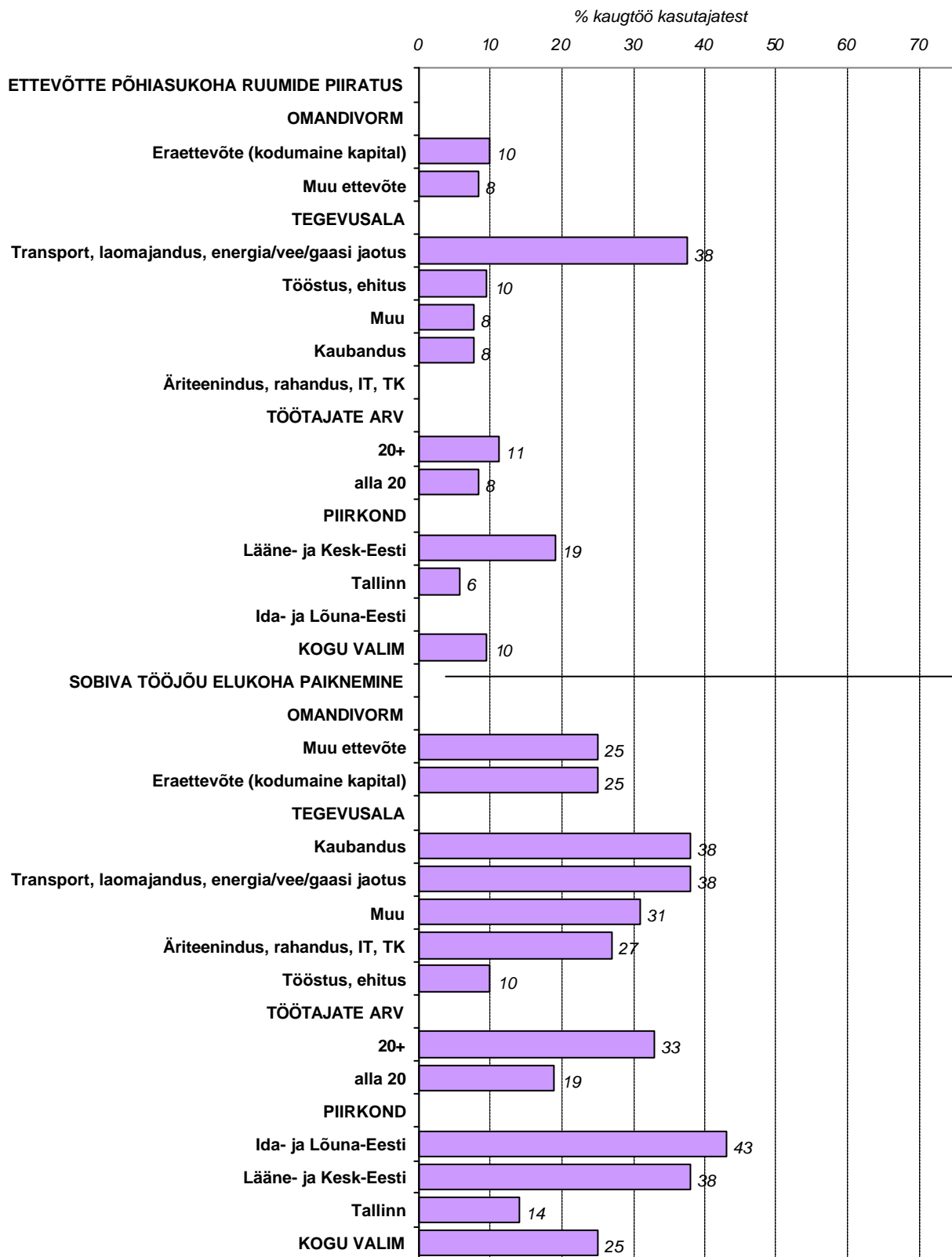
Kaugtöö kasutuselevõttu oluliselt mõjutanud tegurid

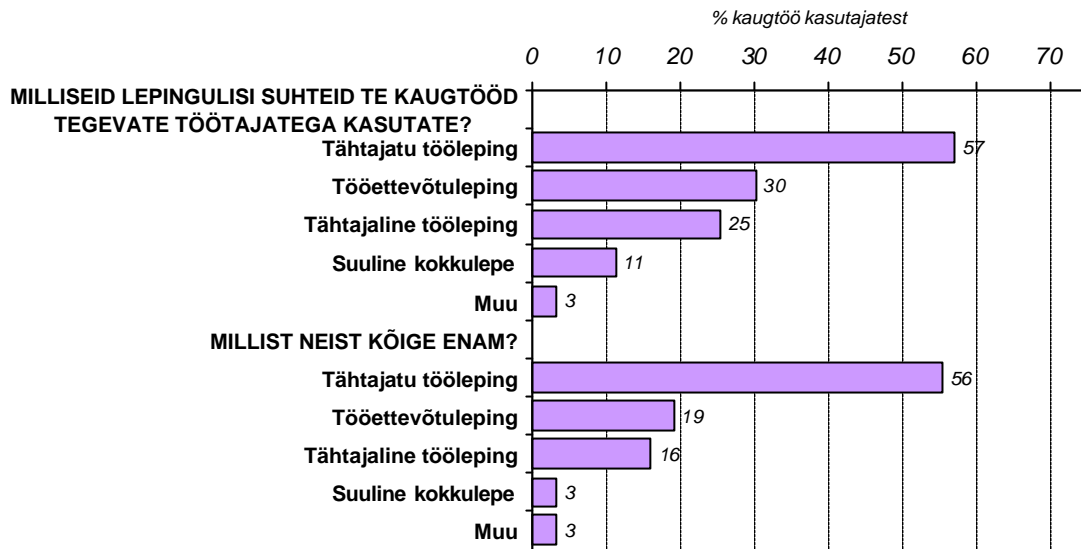
Kaugtöö kasutuselevõttu oluliselt mõjutanud tegurid

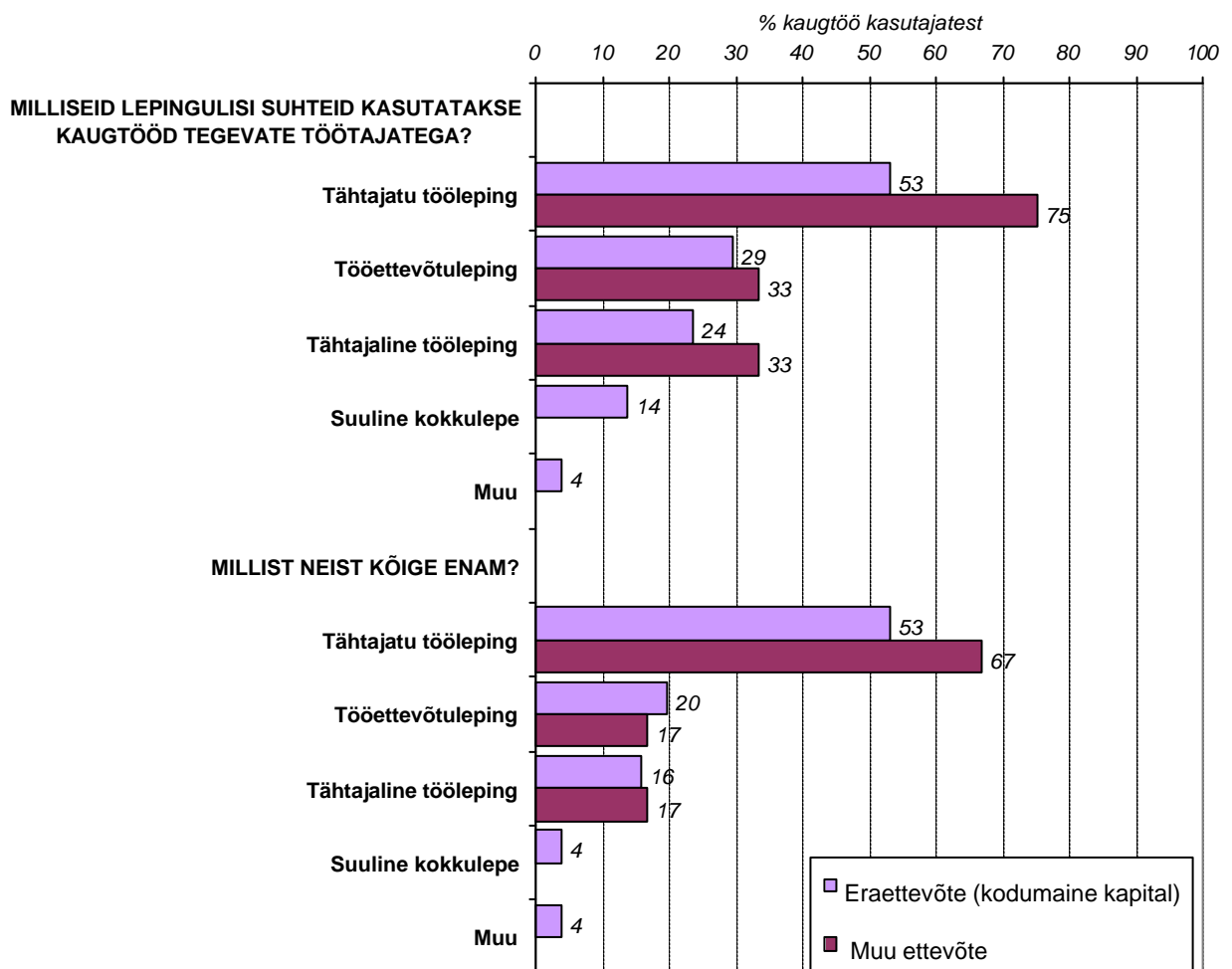
Kaugtöö kasutuselevõttu oluliselt mõjutanud tegurid

Lepingulised suhted kaugtööd tegevate töötajatega

Lepingulised suhted kaugtööd tegevate töötajatega

6. Kaugtöötajate varustamine töövahenditega

Peamisteks töövahenditeks, millega ettevõtte varustab oma kaugtöötajaid, on kontoritarbed, mobiiltelefon, arvutitarkvara ning statsionaarne arvuti, mida märkis 50-67% kaugtööd kasutatavatest ettevõtetest. Et aga ettevõtete poolt kasutatavad kaugtöö ametid on erinevad ning eri kaugtöötajate vajadus töövahendite järele on samuti erinev, siis kõigist võimalikest töövahenditest ülekaalukalt sagedamini pakutakse siiski mobiiltelefoni. Tulemus vastab varemtoodule, mille järgi levinuim kaugtöö vorm Eestis on praegu siiski mobiilne kaugtöö.

Mitte mingeid töövahendeid ei paku 5% kaugtööd kasutavatest ettevõtetest.

Mis puutub kaugtöötajale töövahendite rentimist ettevõtte poolt, siis siin domineerib auto. Järelikult ülejäänud töövahendite puhul on tegu ettevõtte enda või tema poolt hangitud vahenditega.

48%-s kaugtööd kasutavas ettevõttes pääsevad vastavad töötajad ühel või teisel kujul arvuti kaudu ettevõtte andmebaasidesse.

24%-s pääseb andmebaasidesse vaid osa kaugtöötajaid

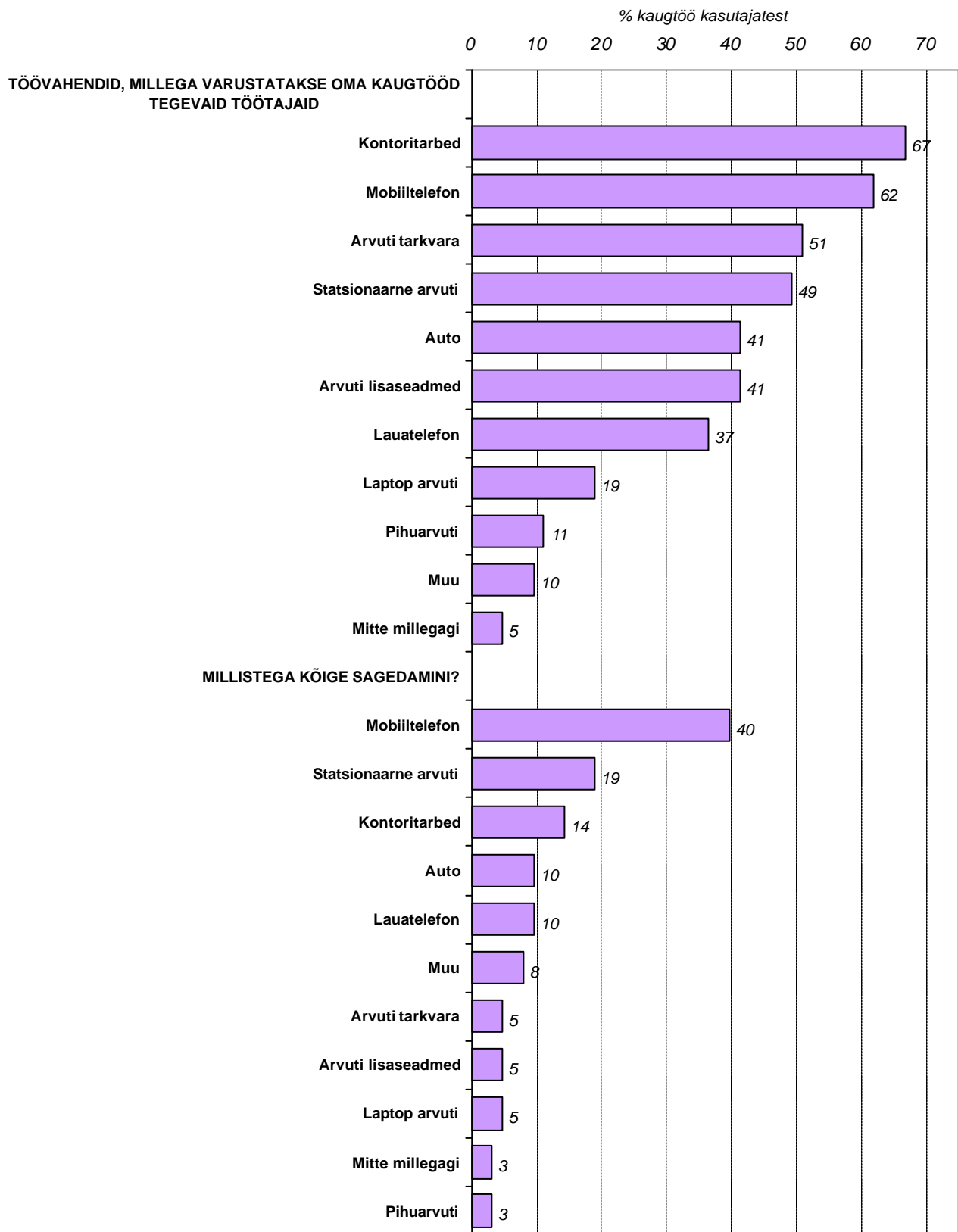
13%-s pääsetakse vaid mõnedesse andmebaasidesse

11%-s pääsevad kõik kaugtöötajad kõikidesse andmebaasidesse

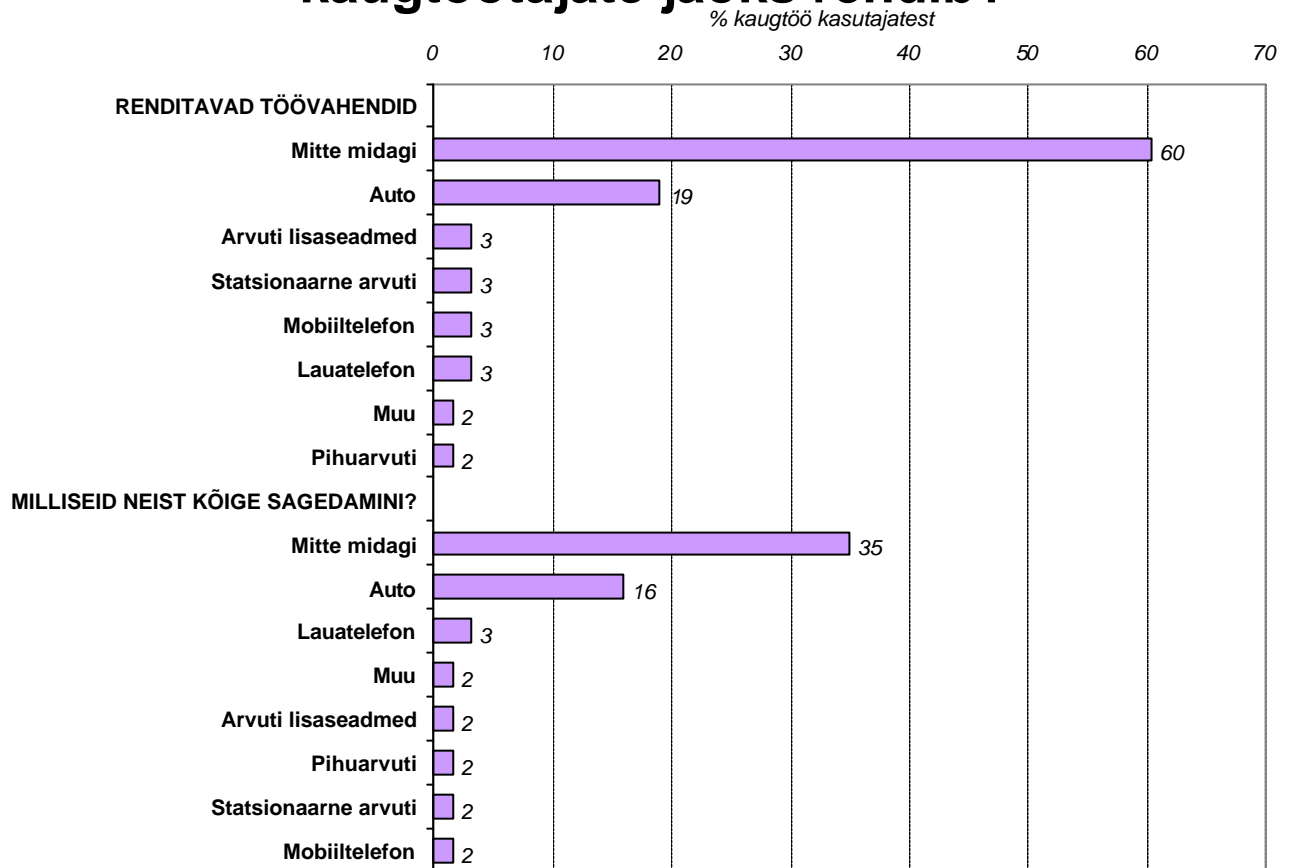
37%-s ei pääse kaugtöötajad ettevõtte andmebaasidesse

13% ettevõtetest mainib, et neil pole mingeid ühiseid andmebaase

Kaugtööd tegevate inimeste varustamine tööandja töövahenditega

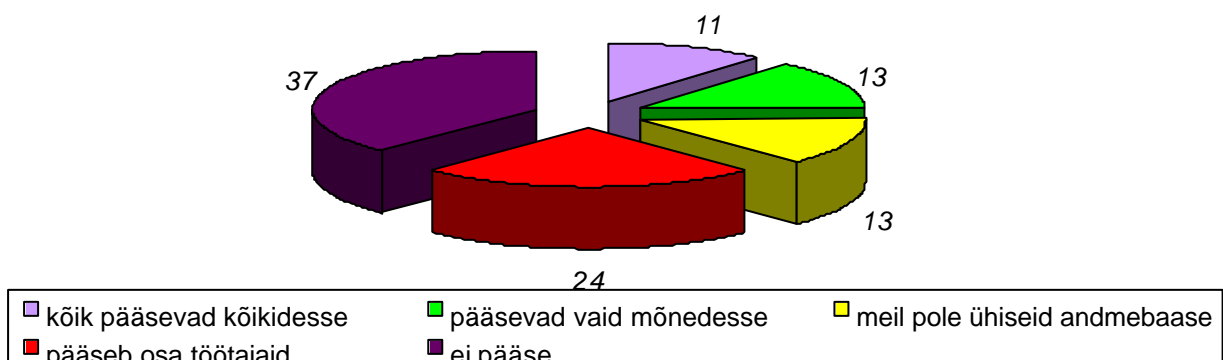

Milliseid töövahendeid ettevõtte kaugtöötajate jaoks rendib?

Kas kaugtöötajad pääsevad arvuti kaudu ettevõtte andmebaasidesse?

Baas: kasutavad praegu kaugtööd

7. Kaugtöö rakendamise mõjud ettevõtte tegevusele

Spontaansete (lahtiste) vastuste seas tõusid esile järgmised kaugtöö kasutuse peamised eelised

- tööaja parem planeerimine
- paindlikkus ja operatiivsus
- töökoha kulude kokkuvõid
- tööjõu parem kasutamine
- kulude üldine kokkuvõid

Seega koonduvad vastused kahe peamise argumenti ümber

- **tööaja, tööjõu ja tööde paindlikum planeerimine ja kasutamine**
- **tööga seotud kulude kokkuvõid**

Plussid	KASUT	kasutab	varem kasutanud	ei ole kasutanud	TOTAL
to'aja parem planeerimine		18	1	39	58
paindlik,operatiivne		23	1	20	44
to'koha kulud va'iksemad		5	1	29	35
to'o'f'u parem kasut		13	1	13	27
kulude kokkuvõid		11	0	14	25
võimalus kodus to'o'tada		5	0	9	14
suurem efekt		5	0	5	10
eeliseid pole		0	0	8	8
muu põhjus		4	0	12	16
ei tea,pole kogemust		0	0	4	4
vastamata		10	1	126	137
TOTAL		94	5	279	378

Spontaanselt mainitud miinused on järgmised.

- kommunikatsiooniprobleemid
- suhtlemise ja kollektiivi puudus
- tööaja kontrolli puudus
- motivatsiooni ja distsipliini puudus

Ka need tegurid võib rühmitada kaheks –

- **juhtimisega seotud probleemid**
- **kollektiivi ühtsusega seotud probleemid**

Etteantud loetelust ilmnisid järgmised kaugtöö mõjud ettevõtte tegevuse eri aspektidele.

TÖÖDE TEOSTAMISE KIIRUSELE/TÄHTAEGADELE – pigem positiivne

TÖÖ KVALITEEDILE – mõju pole või pigem positiivne

KAADRI PÜSIVUSELE – mõju pole või kergelt positiivne

ETTEVÕTTE JUHTIMISELE – mõju pole või pigem negatiivne

TÖÖTAJA SEOTUSELE JA ÜHTSUSTUNDELE KOLLEKTIIVIGA – pigem negatiivne

TÖÖTAJA JURIIDILISELE SUHTELE ETTEVÕTJAGA – mõju pole

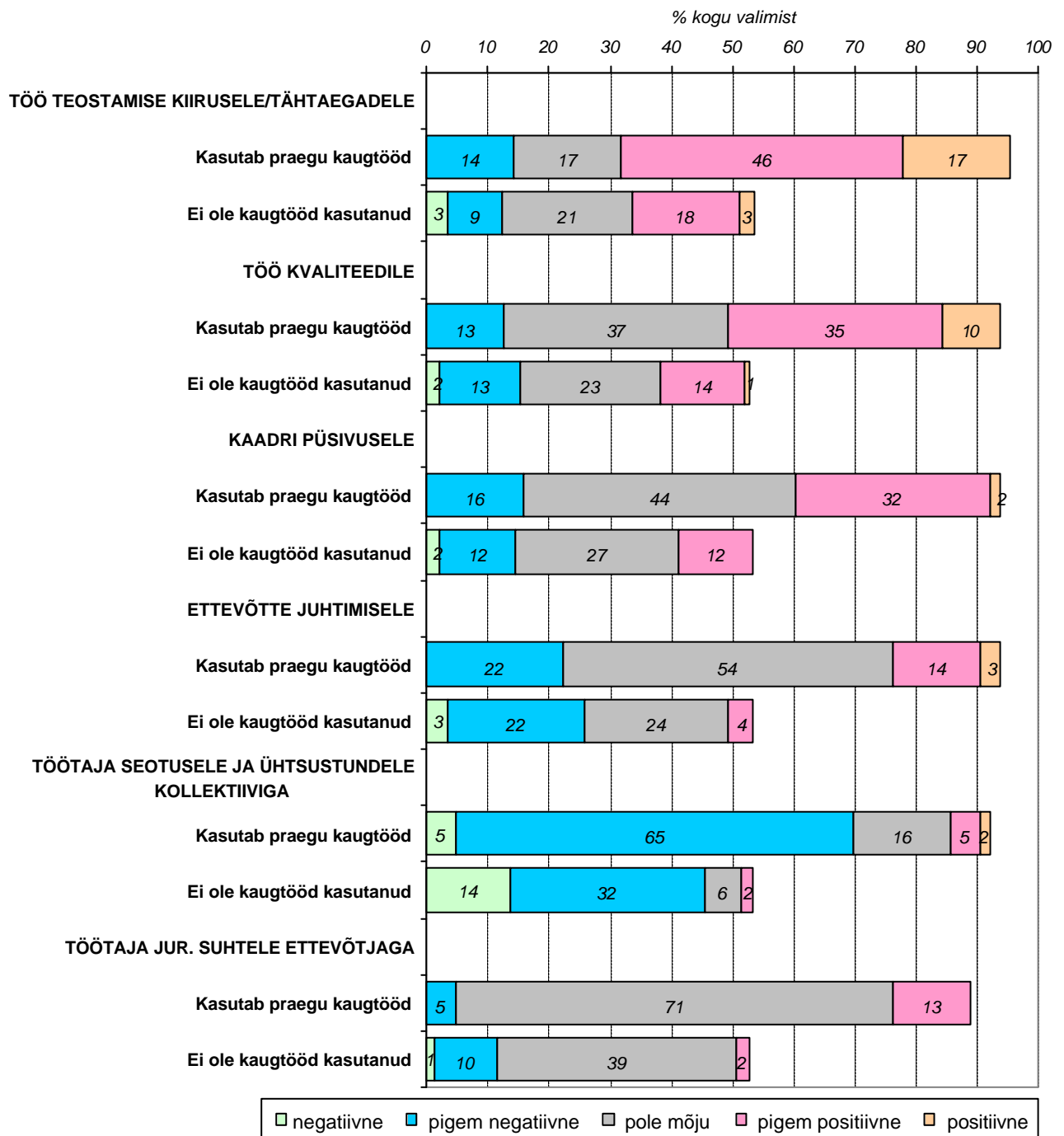
TÖÖKOHTADE ARVULE – mõju puudub või pigem on pigem neid alandav
 TÖÖKOHA KULUDELE – pigem kulusid alandav
 TÖÖJÕU KULUDELE – pigem kulusid alandav
 ETTEVÕTTE ÜLDISELE EFEKTIIVSUSELE – pigem positiivne

KASUT	kasutab praegu	on varem kasutanud	ei ole kasutanud	TOTAL
miinused				
kommunikatsiooni probleemid	21	1	22	44
suhtluse, kollektiivi puudus	10	0	33	43
puudub kontroll to'otaja yle	10	1	26	37
motivatsiooni, distsipliini puudumine	7	0	17	24
puudulik info	5	0	9	14
tehnilised probleemid	4	0	8	12
kulud suured	5	1	6	12
muu põhjus	3	0	9	12
vastamata	18	1	141	160
TOTAL	83	4	271	358

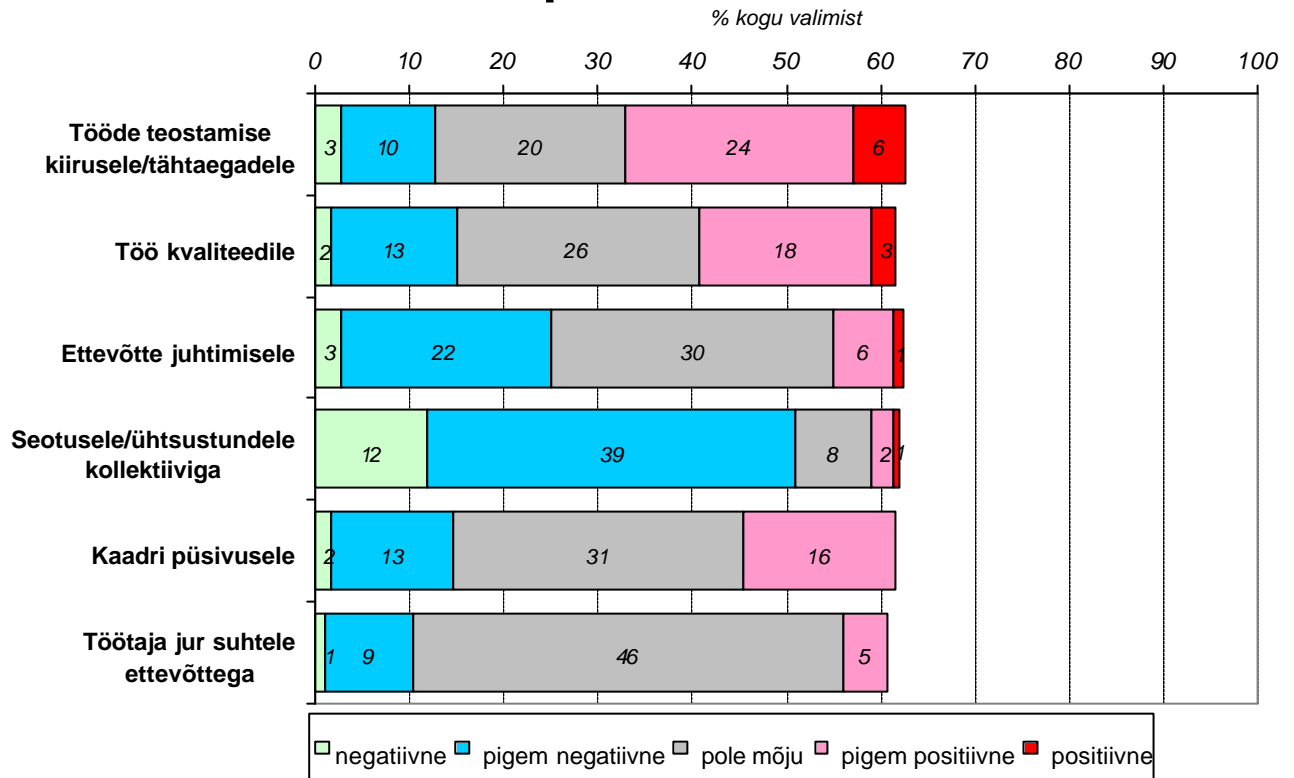
Hinnates veel küsitletud valimi poolt antud mõjude suundi + / - hinnangute vahena ning võttes juurde ka spontaansed vastused, on pilt ettevõtte seisukohalt järgmine

Selgelt positiivne	Töökoha kulude alanemine Tööjõu kulude alanemine Tööaja planeerimine Ettevõtte efektiivsuse paranemine (nende positsioonide osas)
Pigem positiivne	Tööde teostamise kiirus Töö kvaliteet Tööjõu parem kasutamine Töökohtade arvu mõningane vähenemine
Mõju puudub	Kaadri püsivus
Pigem negatiivne	Töötaja juriidiline suhe ettevõttega Ettevõtte juhtimine Tööaja kontroll Motivatsioon ja distsipliin ebamäärased
Selgelt negatiivne	Töötaja seotus ja ühtsustunne kollektiiviga Kommunikatsiooniprobleemid

Kaugtöö kasutamise mõjud ettevõtte tegevuse erinevatele aspektidele

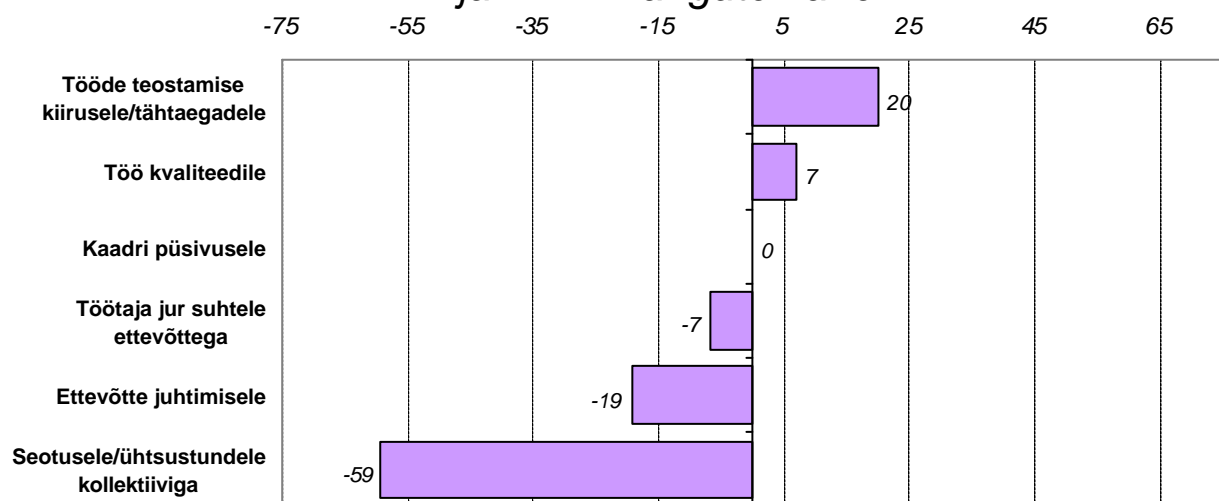

Millised on kaugtöö kasutamise mõjud ettevõtte tegevuse järgmistele aspektidele?

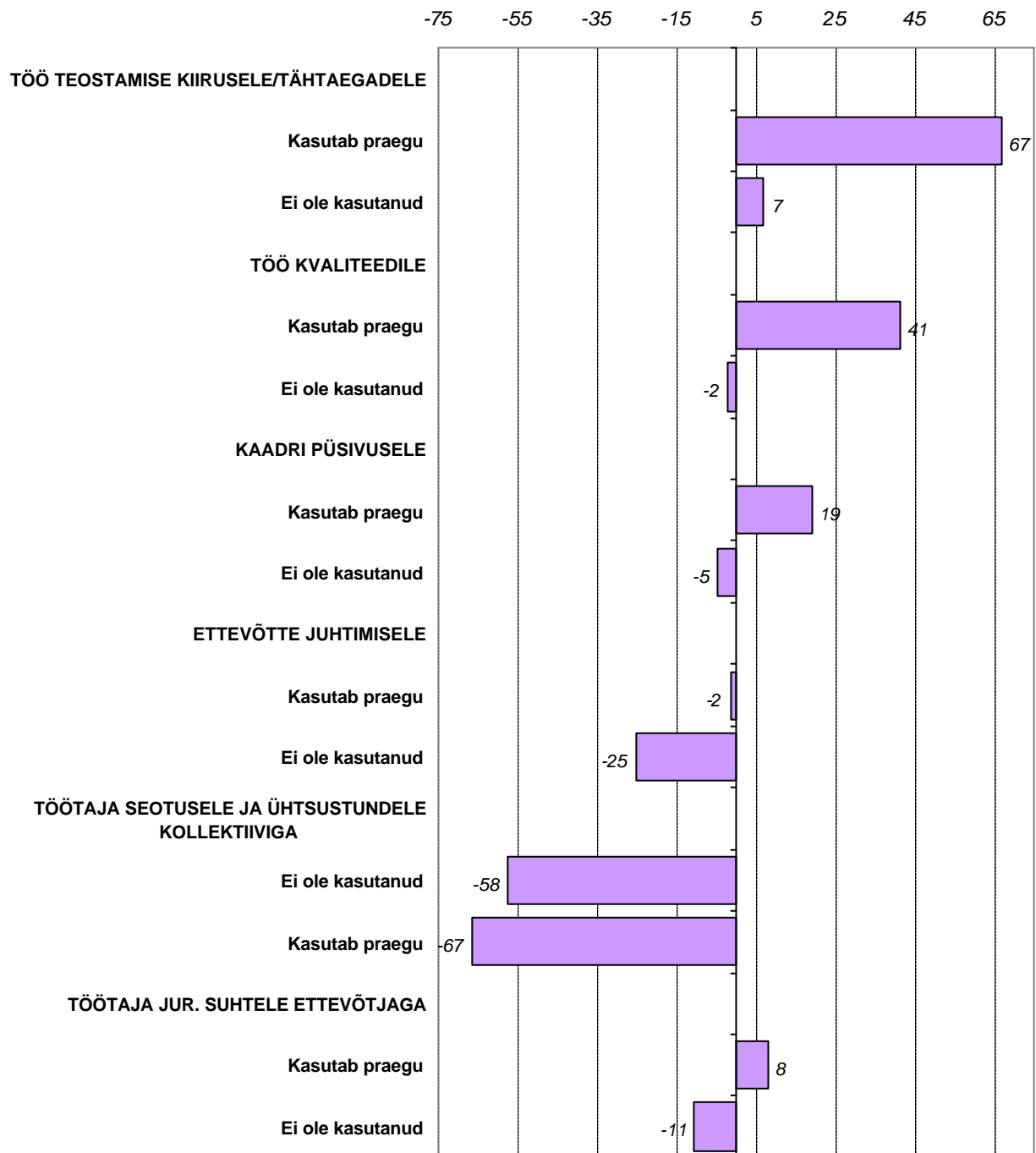
Hinnang kaugtöö kasutamise mõjudele ettevõtte jaoks

"+" ja "-" hinnangute vahe

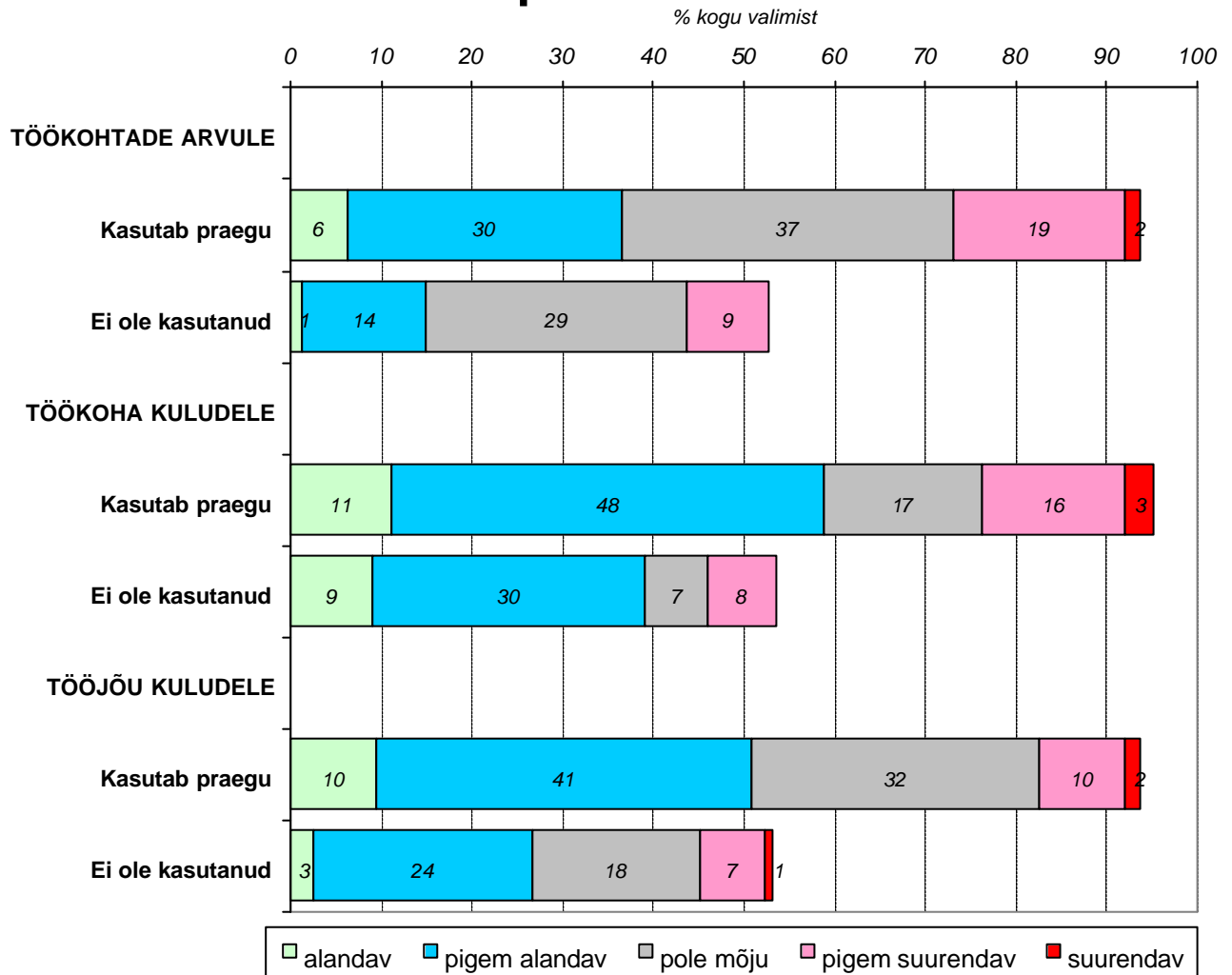

Hinnang kaugtöö kasutamise mõjudele ettevõtte jaoks

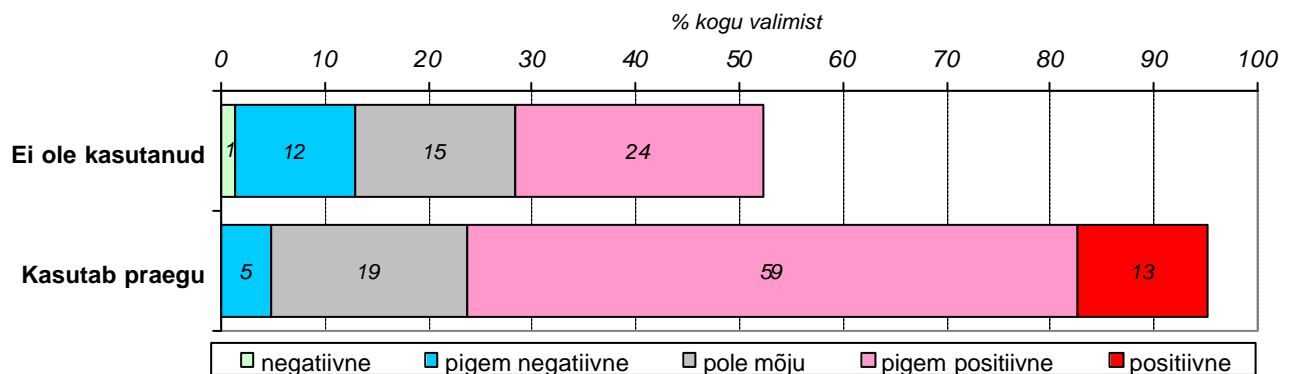
"+" ja "-" hinnangute vahe

Millised on kaugtöö kasutamise mõjud ettevõtte tegevuse järgmistele aspektidele?

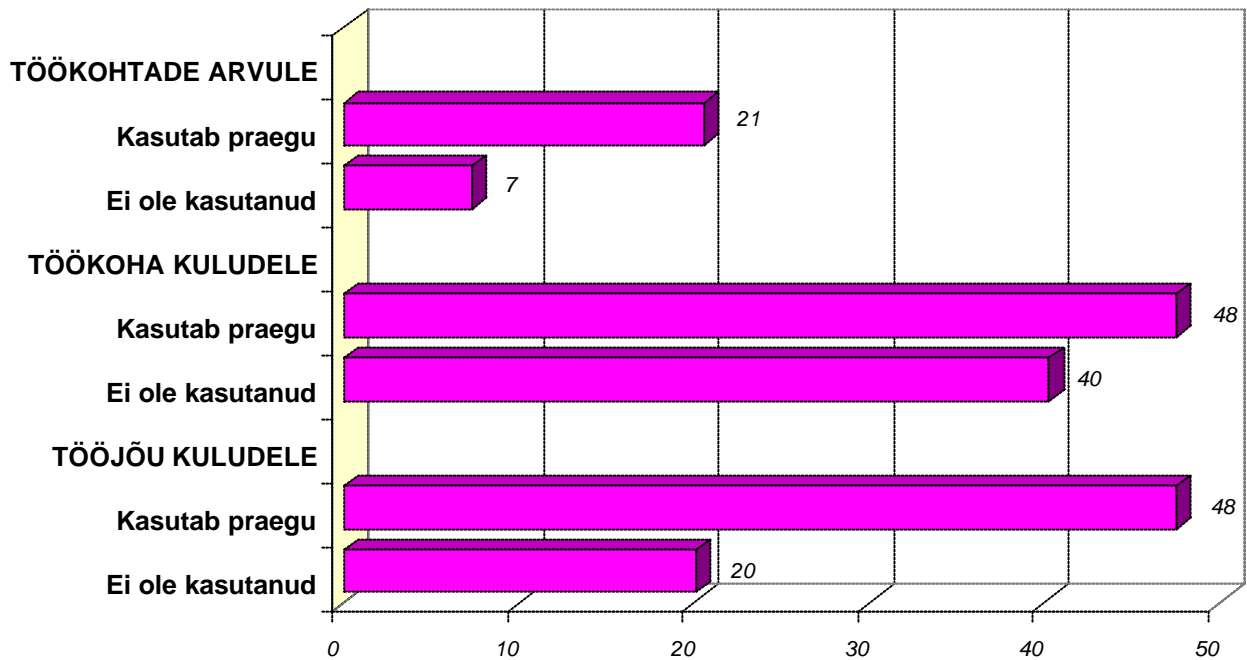

Kaugtöö kasutamise mõju ettevõtte üldisele efektiivsusele

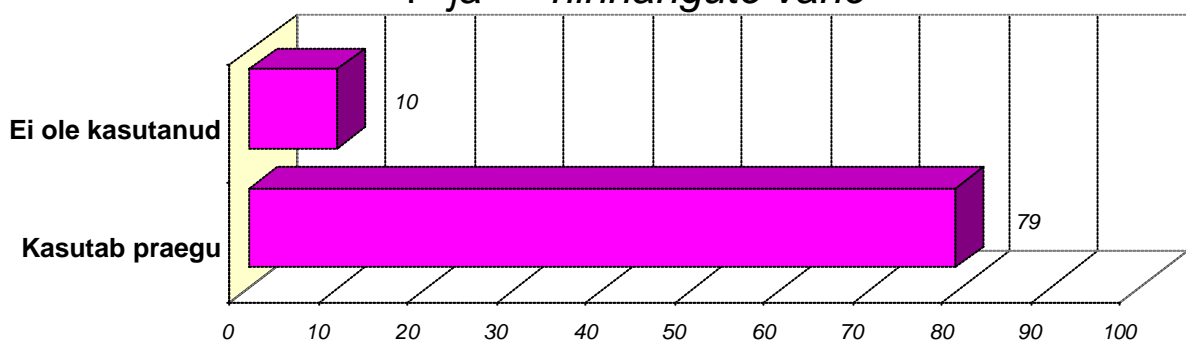
Hinnang kaugtöö kasutamise mõjudele ettevõtte jaoks

"+" ja "-" hinnangute vahe

Hinnang kaugtöö kasutamise mõjule ettevõtteüldisele efektiivsusele

"+" ja "-" hinnangute vahe

8. Kaugtöö perspektiivid

Kaheks peamiseks takistuseks kaugtöö levikul ettevõttes peetakse kaugtöö juhtimise ja kontrolli nõrkust (37%) ning kaugtööks sobivate ametikohtade vähesust (36%).

Teatavat rolli mängivad ka vähesed teadmised kaugtöö võimalustest (20%) ning prognoositavad tööviljakuse ja kvaliteedi probleemid (20%). Esimese puhul on ilmne, et kaugtöö võimalustest informeerimine võiks selle rakendamist suurendada, aga informatsioon on oluline ka teise nimetatud teguri juures, kuna tegemist on väärhinnanguga. Kaugtöö kogemuse omajad pidasid tööviljakust ja kvaliteeti just pigem positiivseks teguriks

Küsitletud respondentide hinnangul on kaugtöö rakendamise mõju tööhõivele tervikuna tööhõivet pigem suurendav (35%). Mõju puudumist tööhõivele märkis 19%, mõju tööhõive vähendamise suunas märkis 6% ning vastata ei osanud 40% valimist (peamiselt kogemuse puudumise tõttu)

IT&TK rakendamise üldist mõju tööhõivele hindab tööhõive suurendamise suunas 27%, vähendamise suunas 17%, mõju puudumist 13% ning hinnata ei oska 43% valimist.

Seega peetakse IT&TK arengu üldist mõju tööhõivele vähempositiivseks kui kaugtöö rakendamise mõju, mis seondub ilmselt nende faktorite erineva abstraktsusastmega. Kui kaugtöö on suhteliselt konkreetne töötegemise vorm, siis IT&TK areng on järjekordne tehnoloogilise arengu suund. Viimastele kiputakse traditsiooniliselt töökohti vähendavat mõju omistama.

Käesoleva küsitluse järgi kavatseb kaugtöö kasutusele võtta vaid 6% kogu valimist. Samuti kavatseb kaugtöö kasutust laiendada 6% (need on praegused kasutajad) ning 1% kavatseb kaugtöö kasutust vähendada. 61% kõigist küsitletud ettevõtetest ei kavatse senisega võrreldes mingeid muutusi ette võtta ning 26% ei vastanud ehk ei osanud öelda.

Keskmisest enam kavatsevad kaugtööd hakata rakendama kaubandus (12%) ning keskmisest vähem tööstus/ehitus. Kasutuse laiendamise huvi on kõrgem äriteeninduse / ITC alal (20%). Kaugtööd juba kasutavate ettevõtete seas, on tuntav laiendamiskavatsus ka infrastruktuuri ettevõtete seas. Ülejäänute harude prognoosid ei erine oluliselt valimi keskmisest.

Märkimisväärselt huvitav on ettevõtete kujutus kaugtööks sobivate ametite kohta sõltuvalt sellest, milline on nende kogemus kaugtöö rakendamisest.

Kaugtööd mittekasutanud ettevõtete vastajad peavad sobivaimateks töödeks

- kunst, kirjandus, teadus
- projekteerimine ja disain
- infotehnoloogia tööd

ehk näha on traditsiooniline, paljuski stereotüüpne lähenemine

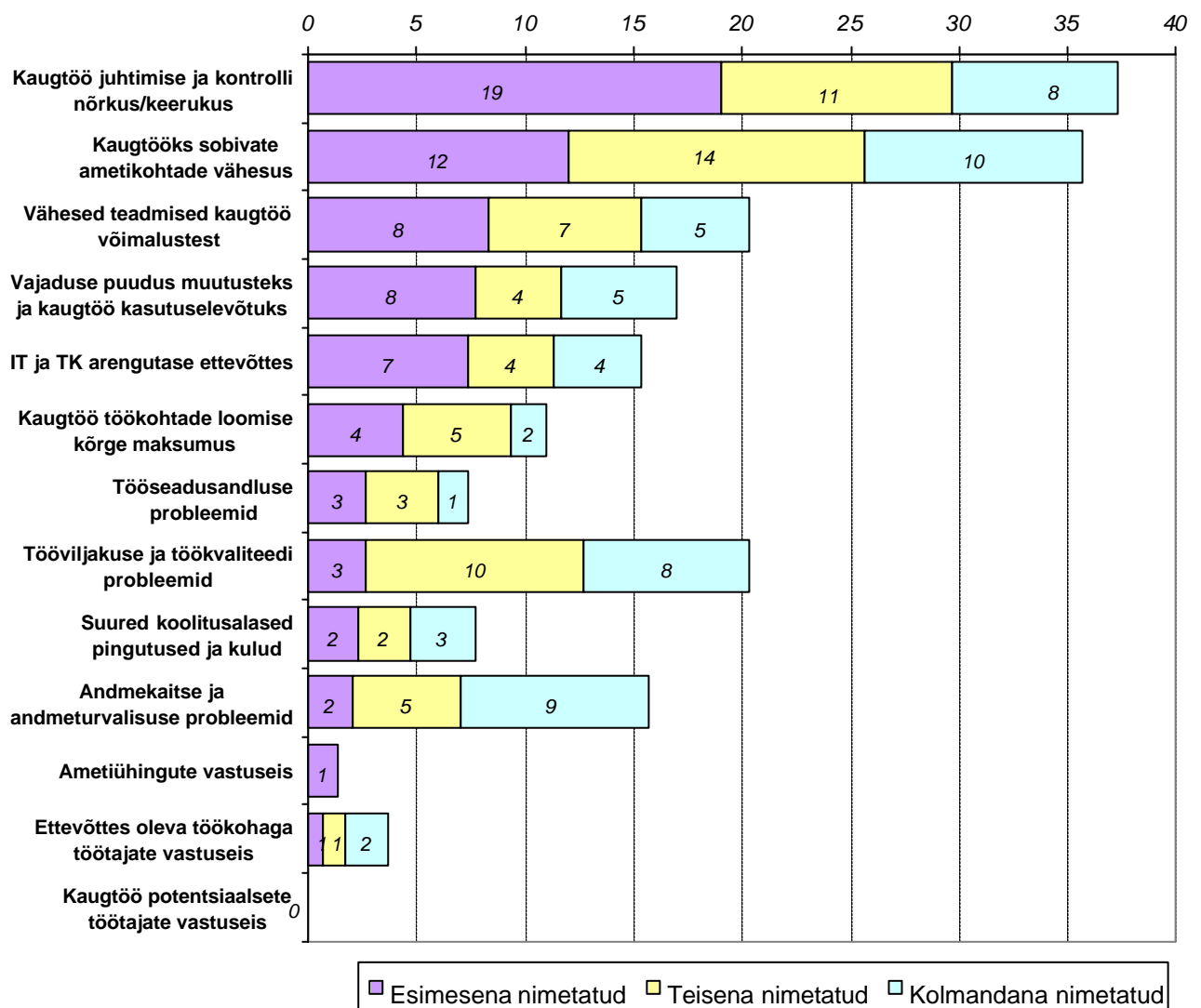
kaugtööd praegu kasutavate ettevõtete vastajad peavad vähemalt samal määral sobivateks töödeks

- müügitöö
- projekteerimine ja disain
- raamatupidamine

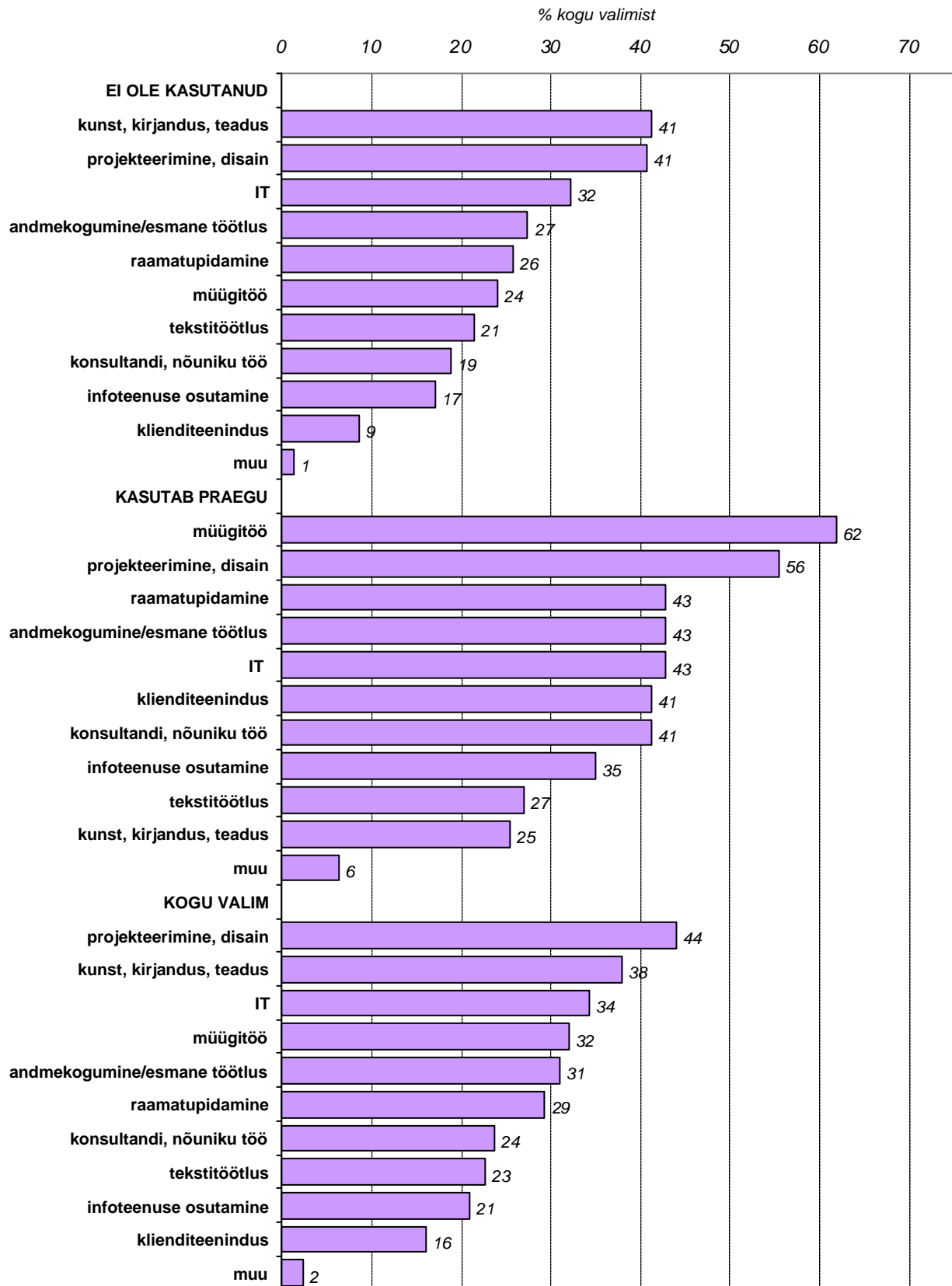
- andmekogumine ja esmane andmetöötlus
- infotehnoloogia tööd
- klienditeenindus
- konsultandi ja nõuniku töö

ehk näha on märksa laiem käsitlus, kuhu vanad traditsioonilised alad kuuluvad väga tagasihoidlikult.

Peamised takistused kaugtöö levikul ettevõttes

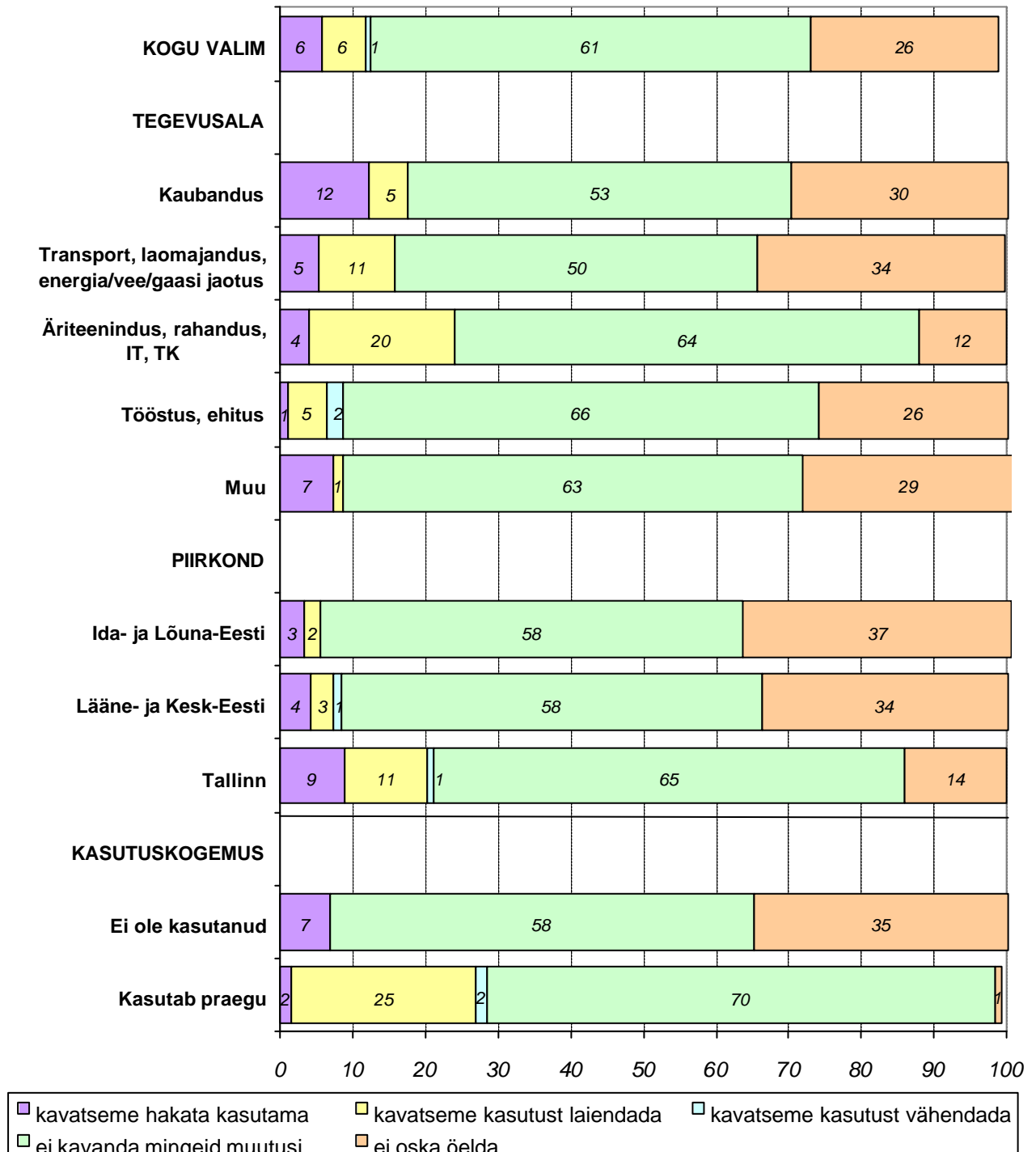

Millist laadi tööde puhul sobib kaugtöö rakendamine?

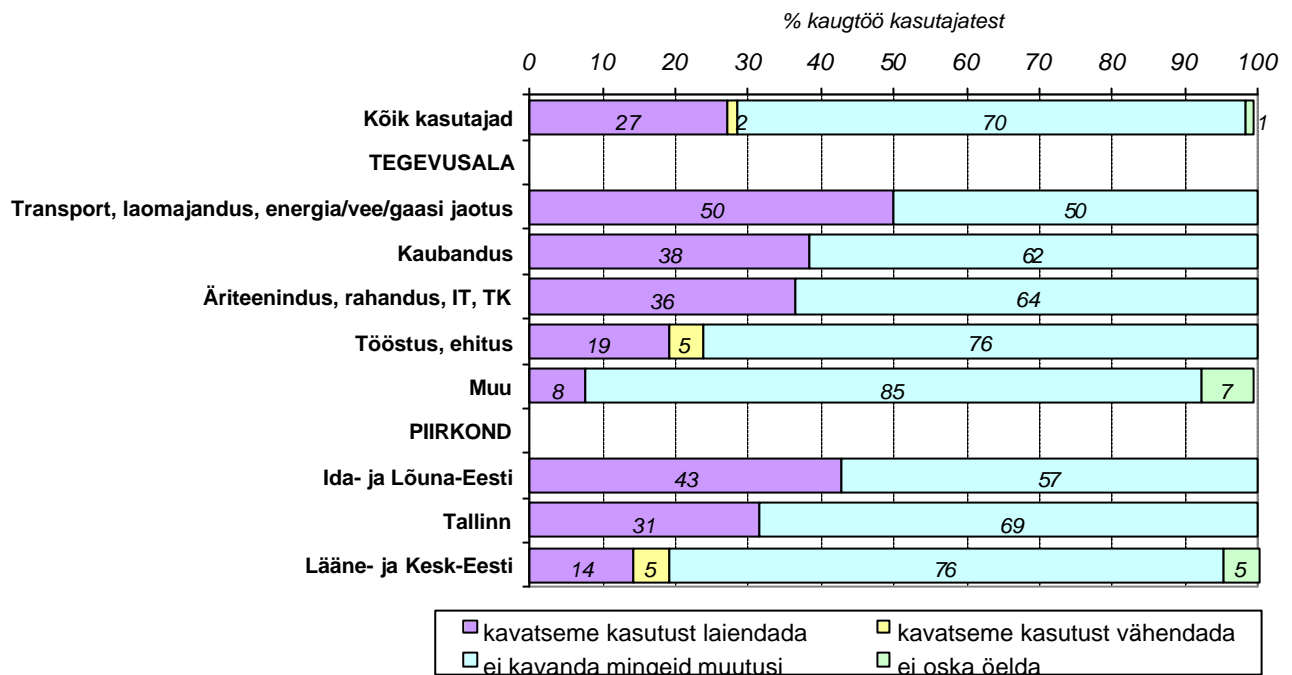

Millised on kavatsused kaugtöö rakendamise osas nähtavas tulevikus

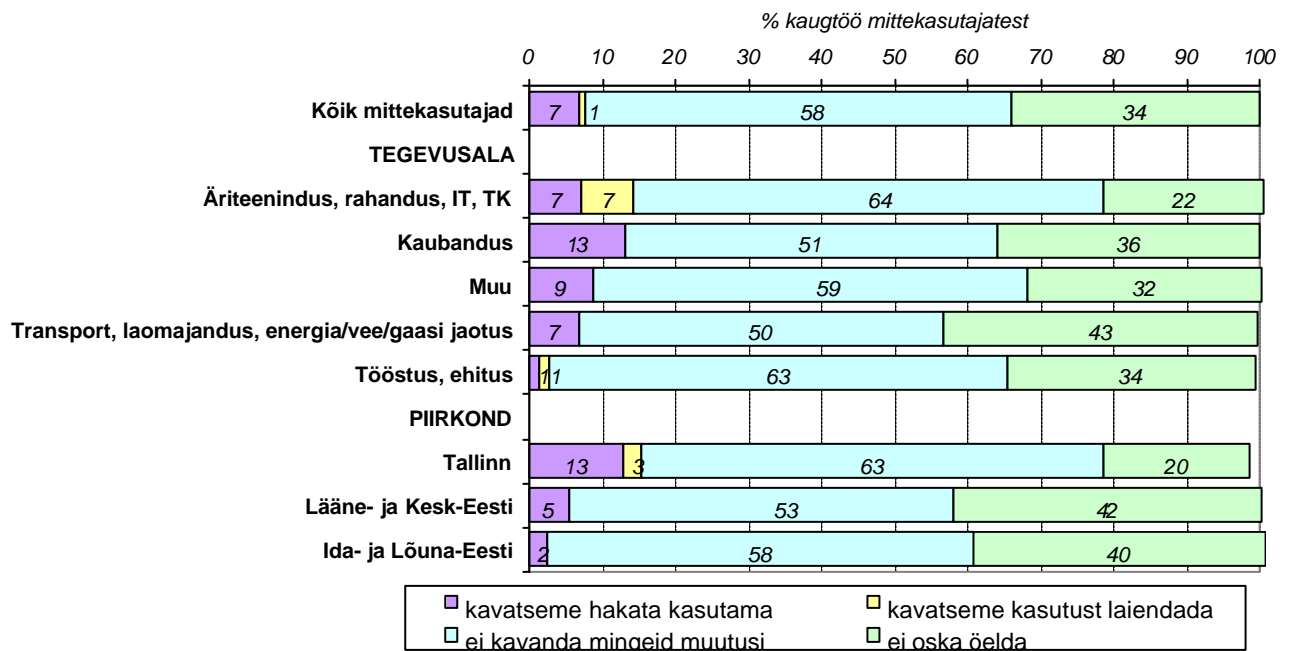
Baas: kogu valim

Millised on kavatsused kaugtöö rakendamise osas nähtavas tulevikus

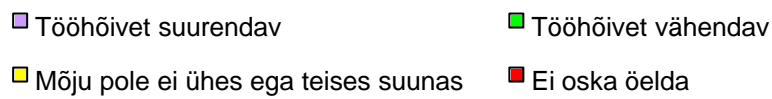
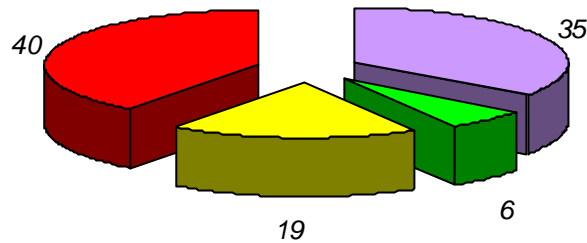

Millised on kavatsused kaugtöö rakendamise osas nähtavas tulevikus

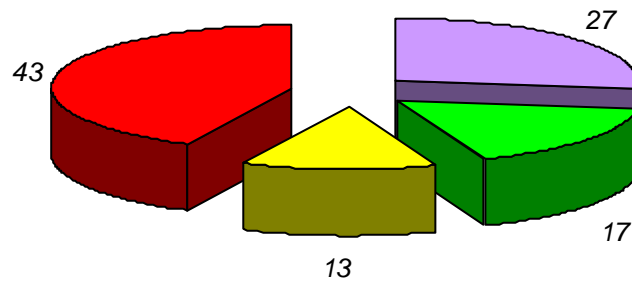
Milline on kaugtöö rakendamise mõju tööhõivele tervikuna?

% valimist

Milline on IT ja TK rakendamise mõju tööhõivele tervikuna?

% valimist

LISA 1. LAHTISED KÜSIMUSED.

23. Millised on kaugtöö kasutamise peamised eelised?

Kulude kokkuvõtte:

(kulude kokkuvõtte; -) : (#4) kulude kokkuvõtte

(kulude kokkuvõtte; tööaja parem planeerimine; suurem efekt; -) : aja optimeerimine , töö efektiivsus , kulude kokkuvõtte

(kulude kokkuvõtte; tööaja parem planeerimine; paindlik,operatiivne; -) : püsikulude kokkuvõtte (kontorikulu, rendikulu) , kiire teostus , operatiivne ajakasutus

(kulude kokkuvõtte; tööaja parem planeerimine; -) : kokkuvõtte ajas ja rahas

(kulude kokkuvõtte; tööaja parem planeerimine; -) : teha tööd siis kui tööd on, kulude kokkuvõtte

(kulude kokkuvõtte; -) : raha kokkuvõtte

(kulude kokkuvõtte; suurem efekt; -) : võib olla üldkululiikide arvel saadav rahaline kokkuvõtte, side ja IT võimaluste maksimaalne kasutamine

(kulude kokkuvõtte; paindlik,operatiivne; -) : KOKKUVÕTTE, KIIRUS, VALIKUVÕIMALUS

(kulude kokkuvõtte; paindlik,operatiivne; -) : kokkuvõtte, paindlikus

(kulude kokkuvõtte; -) : kokkuvõtte

(kulude kokkuvõtte; tööjõu parem kasutus; -) : sobiva töötaja leidmine väljaspool oma maakonda, inimeste suuremad võimalused tööd leida, võimaldab vähendada ettevõtte üldkulusid

(kulude kokkuvõtte; tööaja parem planeerimine; -) : transpordi kulude kokkuvõtte ja aja kokkuvõtte

(kulude kokkuvõtte; -) : vähendab ettevõtte kulusid

(paindlik,operatiivne; tööjõu parem kasutus; tööaja parem planeerimine; kulude kokkuvõtte) : mobiilsus, töötaja sõbralikkus, aja ja raha kokkuvõtte

(kulude kokkuvõtte; tööaja parem planeerimine; paindlik,operatiivne; -) : ajaline kokkuvõtte, info operatiivsus, transpordikulude kokkuvõtte

(paindlik,operatiivne; kulude kokkuvõtte; -) : operatiivsus, kulude kokkuvõtte

(kulude kokkuvõtte; paindlik,operatiivne; -) : side kõikide kontorite vahel, andmete kiire liikumine, olematud transpordikulud

(kulude kokkuvõtte; -) : kokkuvõtte rahalises vormis

(kulude kokkuvõtte; võimalus kodus töötada; töökoha kulud väiksemad; -) : tööjõukulude kokkuvõtte, suurem motivatsioon tulemuslikult töötada, kontorikulude kontrollial olek

(kulude kokkuvõtte; tööaja parem planeerimine; -) : hoiab kokku aega, kulusid

(kulude kokkuvõtte; tööaja parem planeerimine; -) : tööaja piiramatult kasutamine, väheneb transpordikulu

(kulude kokkuvõtte; tööaja parem planeerimine; töökoha kulud väiksemad; -) : inimeste aja kokkuvõtte tööle sõiduks, ruumide rent väiksem

Tööaja parem planeerimine:

(tööaja parem planeerimine; -) : (#2) aega planeerida

(kulude kokkuvõtte; tööaja parem planeerimine; suurem efekt; -) : aja optimeerimine , töö efektiivsus , kulude kokkuvõtte

(tööaja parem planeerimine; -) : ajaplaneerimine (töötaja) oleks parem

(tööaja parem planeerimine; -) : võimaldab ajaplaneerimist, kui tahad töötada päeval , kui tahad öösel , kui oled loova tööga inimene, sobib kaug kodutöö

(kulude kokkuvõtte; tööaja parem planeerimine; paindlik,operatiivne; -) : püsikulude kokkuvõtte (kontorikulu, rendikulu) , kiire teostus , operatiivne ajakasutus

(tööaja parem planeerimine; võimalus kodus töötada; paindlik,operatiivne; -) : võimalik haarata inimesi kellel on sobiv kodus töötada , libisev tööaeg , töökoht ei sõltu firma asukohast

(tööaja parem planeerimine; -) : tööaja vabam valik

(kulude kokkuvõtte; tööaja parem planeerimine; -) : kokkuvõtte ajas ja rahas

(tööaja parem planeerimine; -) : oma aja kokkuvõtte

(kulude kokkuvõtte; tööaja parem planeerimine; -) : teha tööd siis kui tööd on, kulude kokkuvõtte

(tööaja parem planeerimine; -) : aja planeerimine

(tööaja parem planeerimine; võimalus kodus töötada; suurem efekt; -) : võimalus oma aega vabalt planeerida, teha oma tööd maal, looduses, paremad keskendumisvõimalused

(tööaja parem planeerimine; paindlik,operatiivne; -) : aja sääst, liikuvus, tööaja paindlikus

(tööaja parem planeerimine; -) : loova töö tegijatel oli vabam võimalus valida tööaega

(tööaja parem planeerimine; paindlik,operatiivne; -) : mugavus, vaba ajakasutus, vabadus (ajas, suhetes,jne.)

(tööaja parem planeerimine; -) : saab vabamalt planeerida oma aega

(tööaja parem planeerimine; töökoha kulud väiksemad; muu põhjus; -) : töölisel on paindlik oma aega planeerida, büroo kulude kokkuvõtte, töölised motiveeritud

(tööaja parem planeerim; tööjõu parem kasut; -) : paindlikkus tööaja vastutamisel, paindlikkus tööjõu kasutamisel erakorralises olukorras

(kulude kokkuvõid; tööaja parem planeerim; -) : transpordi kulude kokkuvõid ja aja kokkuvõid

(tööaja parem planeerim; töökoha kulud väiksemad; -) : aja paindlik planeerimine , kokkuvõid töökoha loomisel

(tööaja parem planeerim; paindlik,operatiivne; -) : aja ratsionaalne kasutamine, rohkem vaba aega, liikuvus

(tööaja parem planeerim; paindlik,operatiivne; -) : töö paindlikus, kliendi parem teenindamine, limiteerimata tööaeg

(paindlik,operatiivne; tööjõu parem kasut; tööaja parem planeerim; kulude kokkuvõid) : mobiilsus, töötaja sõbralikkus, aja ja raha kokkuvõid

(kulude kokkuvõid; tööaja parem planeerim; paindlik,operatiivne; -) : ajaline kokkuvõid, info operatiivsus, transpordikulude kokkuvõid

(tööaja parem planeerim; võimalus kodus töötada; -) : aja kokkuvõid, mugavus töötada kodust lahkumata

(tööaja parem planeerim; -) : töötaja saab ise oma aega (ajakasutust) planeerida

(tööaja parem planeerim; paindlik,operatiivne; -) : olla lähemal kliendile/tarbijale, töötajal on võimalik tööaega valida

(tööaja parem planeerim; -) : sobival ajal töötamine

(tööaja parem planeerim; -) : töötaja paindlik kasutamine

(tööaja parem planeerim; paindlik,operatiivne; suurem efekt; -) : mobiilsus, aja planeerimine, müügi suutlikkus

(tööaja parem planeerim; -) : puudub kellast-kellani töökohustus

(tööaja parem planeerim; -) : ajalise planeerimise suhtes

(tööaja parem planeerim; võimalus kodus töötada; -) : oled oma aja peremees. kui tahad pausi pidada, saad tuba koristada jne.

(võimalus kodus töötada; tööaja parem planeerim; tööjõu parem kasut; -) : haiguse puhul, mis lubab kodus töötada, tulemuse saavutamine. väiksem aja ja tööjõu kulu transpordile. tööaja jaotus vastavalt vajadusele

(paindlik,operatiivne; tööaja parem planeerim; -) : operatiivsus, tööaja parem planeerimine

(tööaja parem planeerim; suurem efekt; -) : vaba tööaja valik, vaba aja planeerimine, tulemused peaks paranema

(tööaja parem planeerim; tööjõu parem kasut; võimalus kodus töötada; -) : kui töö nõuab täielikku süvenemist, on seda üksi parem teha. kui tööülesanded ei mahu tavalise tööaja piiridesse. kui töötaja tervislik seisund soosib kodus töötamist (juhul kui see on võimalik)

(tööaja parem planeerim; paindlik,operatiivne; -) : töökoht ei ole piiratud kindla ruumiga, tööaeg ei ole piiratud kellaga

(võimalus kodus töötada; tööaja parem planeerim; -) : saab üksi segamatult töötada, parem keskenduda. parem oma aja planeerimine

(tööaja parem planeerim; -) : aeg on paremini planeeritav

(tööaja parem planeerim; tööjõu parem kasut; paindlik,operatiivne; -) : sobiv ja rahulik töökeskkond, saab palju ratsionaalsemalt ja efektiivsemalt kasutada aega

(tööaja parem planeerim; paindlik,operatiivne; töökoha kulud väiksemad; -) : väikesed rendi ja kantselei kulud, võimalus vabalt ja sõltumatult aega planeerida, parim kontsentreerumisvõimalus

(tööaja parem planeerim; töökoha kulud väiksemad; -) : ruumide kokkuvõid, sobivam graafik töötajale

(tööaja parem planeerim; -) : inimene pole kellast-kellani seotud

(tööaja parem planeerim; -) : tööaja planeerimine vastavalt inimtübile

(tööaja parem planeerim; tööjõu parem kasut; paindlik,operatiivne; -) : tööaja planeerimine omal soovil, infotehnoloogia vahendite kasutamine töö parandamiseks, tööjõu paindlikkus

(tööaja parem planeerim; töökoha kulud väiksemad; -) : aja ratsionaalne kasutamine, kokkuvõid traditsioonilise büroo arvelt

(tööaja parem planeerim; -) : saad tööd alustada ja lõpetada millal tahad

(tööaja parem planeerim; -) : saad ise valida töötegemise aja (vahepeal internetis surfata)

(tööaja parem planeerim; töökoha kulud väiksemad; -) : paindlikuma tööaja kasutamine, vähenevad kulutused töökohale, sobib ettevõtte ruumide piiratuse korral

(tööaja parem planeerim; -) : tegeliku tööaja kokkuvõid

(kulude kokkuvõid; tööaja parem planeerim; -) : hoiab kokku aega, kulusid

(tööaja parem planeerim; -) : võimalus olla oma aja peremees

(tööaja parem planeerim; paindlik,operatiivne; -) : aja kokkuvõid, võimalus kiireteks otsusteks

(võimalus kodus töötada; tööaja parem planeerim; -) : ei ole seotud kindla ruumiga, võib töötada ka kodus, tööaja vaba kasutamine

(kulude kokkuvõid; tööaja parem planeerim; -) : tööaja piiramatult kasutamine, väheneb transpordikulu

(kulude kokkuvõid; tööaja parem planeerim; töökoha kulud väiksemad; -) : inimeste aja kokkuvõid tööle sõiduks, ruumide rent väiksem

Suurem efektiivsus:

(kulude kokkuvõtte; töötaja parem planeerimine; suurem efekt; -) : aja optimeerimine , töö efektiivsus , kulude kokkuvõtte

(paindlik,operatiivne; suurem efekt; -) : efektiivsus , operatiivsus , ratsionaalsus

(kulude kokkuvõtte; suurem efekt; -) : võib olla üldkululiikide arvel saadav rahaline kokkuvõtte, side ja IT võimaluste maksimaalne kasutamine

(töötaja parem planeerimine; võimalus kodus töötada; suurem efekt; -) : võimalus oma aega vabalt planeerida, teha oma tööd maal, looduses, paremad keskendumisvõimalused

(suurem efekt; -) : IT kasutamine

(töötaja parem planeerimine; paindlik,operatiivne; suurem efekt; -) : mobiilsus, aja planeerimine, müügi suutlikkus

(suurem efekt; -) : klient on rahul

(suurem efekt; -) : kohalolu teatud eesti osas

(töötaja parem planeerimine; suurem efekt; -) : vaba töötaja valik, vaba aja planeerimine, tulemused peaks paranema

(suurem efekt; -) : efektiivsus

Võimalus kodus töötada:

(töötaja parem planeerimine; võimalus kodus töötada; paindlik,operatiivne; -) : võimalik haarata inimesi kellel on sobiv kodus töötada , libisev tööaeg , töökoht ei sõltu firma asukohast

(töötaja parem kasutamine; võimalus kodus töötada; -) : võib kasutada inimese oskusi ta omas kodus

(võimalus kodus töötada; -) : tööd ei takista kaugus ega mingi perekondlik tegur

(võimalus kodus töötada; -) : saab kodus töötada

(töötaja parem planeerimine; võimalus kodus töötada; suurem efekt; -) : võimalus oma aega vabalt planeerida, teha oma tööd maal, looduses, paremad keskendumisvõimalused

(töötaja parem planeerimine; võimalus kodus töötada; -) : aja kokkuvõtte, mugavus töötada kodust lahkumata

(töötaja parem planeerimine; võimalus kodus töötada; -) : oled oma aja peremees. kui tahad pausi pidada, saad tuba koristada jne.

(võimalus kodus töötada; töötaja parem planeerimine; töötaja parem kasutamine; -) : haiguse puhul, mis lubab kodus töötada, tulemuse saavutamise. väiksem aja ja töötaja kulu transpordile. töötaja jaotus vastavalt vajadusele

(töötaja parem planeerimine; töötaja parem kasutamine; võimalus kodus töötada; -) : kui töö nõuab täielikku süvenemist, on seda üksi parem teha. kui tööülesanded ei mahu tavalise töötaja piiridesse. kui töötaja tervislik seisund soosib kodus töötamist (juhul kui see on võimalik)

(võimalus kodus töötada; paindlik,operatiivne; töötaja kulu väiksemad; -) : kiirus, ametiruumide kulude kokkuvõtte, võimalus kodus töötamiseks

(võimalus kodus töötada; töötaja parem planeerimine; -) : saab üksi segamatult töötada, parem keskenduda. parem oma aja planeerimine

(kulude kokkuvõtte; võimalus kodus töötada; töötaja kulu väiksemad; -) : töötajate kulude kokkuvõtte, suurem motivatsioon tulemuslikult töötada, kontorikulude kontrollial olek

(võimalus kodus töötada; -) : sobib neile kes ei saa käia tööl täistööajaga (lapsega kodus)

(võimalus kodus töötada; töötaja parem planeerimine; -) : ei ole seotud kindla ruumiga, võib töötada ka kodus, töötaja vaba kasutamine

Töötaja parem kasutamine:

(töötaja parem kasutamine; -) : töötaja parim kasutamine

(töötaja parem kasutamine; -) : saab kasutada spetsialiste kes ei saa tööl käia

(töötaja parem kasutamine; -) : on tööd , mis saabki olla ainult kaugtöö, juhutöö (ühikordne), vastava kvalifikatsiooniga (keelte oskus)töötaja saamine

(töötaja parem kasutamine; -) : sobiva töötaja paiknemine ettevõttest eemal , kui töö iseloom ei nõua ettevõtte kohalolekut

(töötaja parem kasutamine; -) : saab töötada maapiirkondades

(töötaja parem kasutamine; võimalus kodus töötada; -) : võib kasutada inimese oskusi ta omas kodus

(kulude kokkuvõtte; töötaja parem kasutamine; -) : sobiva töötaja leidmine väljaspool oma maakonda, inimeste suuremad võimalused tööd leida, võimaldab vähendada ettevõtte üldkulusid

(töötaja parem kasutamine; -) : töötajate geograafiline ulatus, kompetentsed spetsialistid (elukoht)

(töötaja parem planeerimine; töötaja parem kasutamine; -) : paindlikkus töötaja vastutamisel, paindlikkus töötaja kasutamisel erakorralises olukorras

(töötaja parem kasutamine; paindlik,operatiivne; -) : töötaja saab kliendile iga kell appi rutata, töötaja kiire ja efektiivne suunamine

(töötaja parem kasutamine; -) : heade spetsialistide kasutamine

(töötaja parem kasutamine; paindlik,operatiivne; töötaja kulu väiksemad; -) : vähenevad bürookulud, saab paremini kasutada töötajate potentsiaali, mobiilsem tegevus (filiaalid)

(tööjõu parem kasut; paindlik,operatiivne; -) : inimene on kogu aeg kättesaadav, probleemide korral võimalik väga kiire lahendus
 (paindlik,operatiivne; tööjõu parem kasut; tööaja parem planeerim; kulude kokkuvõid) : mobiilsus, töötaja sõbralikkus, aja ja raha kokkuvõid
 (tööjõu parem kasut; paindlik,operatiivne; -) : tööjõu värbamise paindlikus, otstarbekus
 (tööjõu parem kasut; paindlik,operatiivne; -) : tööjaotuse paindlikus, kiire ja operatiivne koordineerimine
 (võimalus kodus töötada; tööaja parem planeerim; tööjõu parem kasut; -) : haiguse puhul, mis lubab kodus töötada, tulemuse saavutamine. väiksem aja ja tööjõu kulu transpordile. tööaja jaotus vastavalt vajadusele
 (tööjõu parem kasut; töökoha kulud väiksemad; -) : töökoha kulude kokkuvõid, tööjõu paindlik värbamine (eeliseid pole; tööjõu parem kasut; -) : pole vaja kasutada meie tootmisruume
 (töötaja parem planeerim; tööjõu parem kasut; võimalus kodus töötada; -) : kui töö nõuab täielikku süvenemist, on seda üksi parem teha. kui tööülesanded ei mahu tavalise töötaja piiridesse. kui töötaja tervislik seisund soosib kodus töötamist (juhul kui see on võimalik)
 (tööjõu parem kasut; -) : kohalik inimene tunneb paremini olusid
 (tööjõu parem kasut; paindlik,operatiivne; -) : tööpiirkonna laiendamine
 (töötaja parem planeerim; tööjõu parem kasut; paindlik,operatiivne; -) : sobiv ja rahulik töökeskkond, saab palju ratsionaalsemalt ja efektiivsemalt kasutada aega
 (töötaja parem planeerim; tööjõu parem kasut; paindlik,operatiivne; -) : töötaja planeerimine omal soovil, infotehnoloogia vahendite kasutamine töö parandamiseks, tööjõu paindlikkus
 (tööjõu parem kasut; -) : territooriumi jaotatus, võimalus olla eri objektidele korraga lähedal
 (tööjõu parem kasut; töökoha kulud väiksemad; -) : erinevate inimeste kaasamise võimalus, väiksemad kulud püsitöökohtadele, töötajate täiendav motiveeritus
 (töökoha kulud väiksemad; tööjõu parem kasut; -) : töökoha kulu vähenemine, töötaja motivatsioon

Paindlik, operatiivne:

(paindlik,operatiivne; -) : (#3) mobiilsus
 (kulude kokkuvõid; töötaja parem planeerim; paindlik,operatiivne; -) : püsikulude kokkuvõid (kontorikulu, rendikulu) , kiire teostus , operatiivne ajakasutus
 (töötaja parem planeerim; võimalus kodus töötada; paindlik,operatiivne; -) : võimalik haarata inimesi kellel on sobiv kodus töötada , libisev tööaeg , töökoht ei sõltu firma asukohast
 (paindlik,operatiivne; suurem efekt; -) : efektiivsus , operatiivsus , ratsionaalsus
 (paindlik,operatiivne; töökoha kulud väiksemad; -) : eemalolevate töötajate (büroode)vooljas koostöö keskusega, büroo ja transpordi kulude vähenemine, operatiivsem infovahetus ja otsustuskeskkonnastik
 (kulude kokkuvõid; paindlik,operatiivne; -) : KOKKUVÕID, KIIRUS, VALIKUVÕIMALUS
 (paindlik,operatiivne; -) : võimalus haarata ja teenindada kaugeid kliente, võimalus teha tööd emakontorist eemal olles
 (kulude kokkuvõid; paindlik,operatiivne; -) : kokkuvõid, paindlikus
 (paindlik,operatiivne; -) : kiire ja operatiivne
 (töötaja parem planeerim; paindlik,operatiivne; -) : aja sääst, liikuvus, töötaja paindlikus
 (paindlik,operatiivne; -) : info kiirus
 (töötaja parem planeerim; paindlik,operatiivne; -) : mugavus, vaba ajakasutus, vabadus (ajas, suhetes,jne.)
 (paindlik,operatiivne; muu põhjus; -) : võimaldab kiiremini lahendada probleeme, töötajale on mugavam
 (tööjõu parem kasut; paindlik,operatiivne; -) : töötaja saab kliendile iga kell appi rutata, tööjõu kiire ja efektiivne suunamine
 (paindlik,operatiivne; -) : olla situatsioonis koha peal, jooksvalt ajaoluga kursis
 (töötaja parem planeerim; paindlik,operatiivne; -) : aja ratsionaalne kasutamine, rohkem vaba aega, liikuvus
 (tööjõu parem kasut; paindlik,operatiivne; töökoha kulud väiksemad; -) : vähenevad bürookulud, saab paremini kasutada töötajate potentsiaali, mobiilsem tegevus (filiaalid)
 (tööjõu parem kasut; paindlik,operatiivne; -) : inimene on kogu aeg kättesaadav, probleemide korral võimalik väga kiire lahendus
 (töötaja parem planeerim; paindlik,operatiivne; -) : töö paindlikus, kliendi parem teenindamine, limiteerimata tööaeg
 (paindlik,operatiivne; tööjõu parem kasut; töötaja parem planeerim; kulude kokkuvõid) : mobiilsus, töötaja sõbralikkus, aja ja raha kokkuvõid
 (kulude kokkuvõid; töötaja parem planeerim; paindlik,operatiivne; -) : ajaline kokkuvõid, info operatiivsus, transpordikulude kokkuvõid
 (töötaja parem planeerim; paindlik,operatiivne; -) : olla lähemal kliendile/tarbijale, töötajal on võimalik tööaega valida
 (paindlik,operatiivne; -) : saan töötaja kätte vastavalt vajadusele
 (tööjõu parem kasut; paindlik,operatiivne; -) : tööjõu värbamise paindlikus, otstarbekus
 (tööjõu parem kasut; paindlik,operatiivne; -) : tööjaotuse paindlikus, kiire ja operatiivne koordineerimine
 (paindlik,operatiivne; -) : vahetu kontakt kliendiga, operatiivsus võimalike probleemide lahendamisel
 (töötaja parem planeerim; paindlik,operatiivne; suurem efekt; -) : mobiilsus, aja planeerimine, müügi suutlikkus

(paindlik,operatiivne; kulude kokkuvõtte; -) : operatiivsus, kulude kokkuvõtte
 (paindlik,operatiivne; töötaja parem planeerimine; -) : operatiivsus, töötaja parem planeerimine
 (paindlik,operatiivne; -) : tellimuste kiire täitmine
 (kulude kokkuvõtte; paindlik,operatiivne; -) : side kõikide kontorite vahel, andmete kiire liikumine, olematud transpordikulud
 (paindlik,operatiivne; -) : ollakse kliendile lähemal
 (paindlik,operatiivne; -) : tööde teostamiseks pole vaja tööobjekte transportida
 (võimalus kodus töötada; paindlik,operatiivne; töökoha kulud väiksemad; -) : kiirus, ametiruumide kulude kokkuvõtte, võimalus kodus töötamiseks
 (tööjõu parem kasutamine; paindlik,operatiivne; -) : tööpiirkonna laiendamine
 (töötaja parem planeerimine; paindlik,operatiivne; -) : töökoht ei ole piiratud kindla ruumiga, tööaeg ei ole piiratud kellaga
 (paindlik,operatiivne; töökoha kulud väiksemad; -) : vähendab halduskulusid, paindlikkus
 (töötaja parem planeerimine; tööjõu parem kasutamine; paindlik,operatiivne; -) : sobiv ja rahulik töökeskkond, saab palju ratsionaalsemalt ja efektiivsemalt kasutada aega
 (töötaja parem planeerimine; paindlik,operatiivne; töökoha kulud väiksemad; -) : väikesed rendi ja kantselei kulud, võimalus vabalt ja sõltumatult aega planeerida, parim kontsentreerumisvõimalus
 (töötaja parem planeerimine; tööjõu parem kasutamine; paindlik,operatiivne; -) : töötaja planeerimine omal soovil, infotehnoloogia vahendite kasutamine töö parandamiseks, tööjõu paindlikkus
 (paindlik,operatiivne; -) : nt. müügitöö - väga mitmekesine, suhtled erinevate inimestega
 (töötaja parem planeerimine; paindlik,operatiivne; -) : aja kokkuvõtte, võimalus kiireteks otsusteks

Töökoha kulud väiksemad:

(töökoha kulud väiksemad; -) : saab töötajat palgata kindlaks vajalikuks ajavahemikuks , ei pea kindlustama töökohaga ja töövahenditega, saab teenust tellida (raamatupidamisteenused)
 (töökoha kulud väiksemad; -) : pole vaja eraldi töökohti luua
 (töökoha kulud väiksemad; -) : ei pea looma eraldi tööpaiku
 (töökoha kulud väiksemad; -) : pole vaja rentida eraldi ruume
 (töökoha kulud väiksemad; -) : ei pea looma töökohta
 (töökoha kulud väiksemad; -) : ei pea looma eraldi töökohta
 (töökoha kulud väiksemad; -) : ei pea omama lisaruume
 (töökoha kulud väiksemad; -) : pole töötajale vaja kabinetti, töövahendeid
 (paindlik,operatiivne; töökoha kulud väiksemad; -) : eemalolevate töötajate (büroode)vooljas koostöö keskusega, büroo ja transpordi kulude vähenemine, operatiivsem infovahetus ja otsustuskeskkonnastik
 (töötaja parem planeerimine; töökoha kulud väiksemad; muu põhjus; -) : töölisel on paindlik oma aega planeerida, büroo kulude kokkuvõtte, töölised motiveeritud
 (töökoha kulud väiksemad; -) : vähem maksta ruumide ja kommunaalteenustest
 (töökoha kulud väiksemad; -) : kontori kulu väiksem
 (töötaja parem planeerimine; töökoha kulud väiksemad; -) : aja paindlik planeerimine , kokkuvõtte töökoha loomisel
 (töökoha kulud väiksemad; -) : väiksemad kulud kontoripinnale
 (tööjõu parem kasutamine; paindlik,operatiivne; töökoha kulud väiksemad; -) : vähenevad bürookulud, saab paremini kasutada töötajate potentsiaali, mobiilsem tegevus (filiaalid)
 (tööjõu parem kasutamine; töökoha kulud väiksemad; -) : töökoha kulude kokkuvõtte, tööjõu paindlik värbamine
 (töökoha kulud väiksemad; -) : kontoripinna kasutamine
 (võimalus kodus töötada; paindlik,operatiivne; töökoha kulud väiksemad; -) : kiirus, ametiruumide kulude kokkuvõtte, võimalus kodus töötamiseks
 (paindlik,operatiivne; töökoha kulud väiksemad; -) : vähendab halduskulusid, paindlikkus
 (kulude kokkuvõtte; võimalus kodus töötada; töökoha kulud väiksemad; -) : tööjõukulude kokkuvõtte, suurem motivatsioon tulemuslikult töötada, kontorikulude kontrolliall olek
 (töötaja parem planeerimine; paindlik,operatiivne; töökoha kulud väiksemad; -) : väikesed rendi ja kantselei kulud, võimalus vabalt ja sõltumatult aega planeerida, parim kontsentreerumisvõimalus
 (töötaja parem planeerimine; töökoha kulud väiksemad; -) : ruumide kokkuvõtte, sobivam graafik töötajale
 (töötaja parem planeerimine; töökoha kulud väiksemad; -) : aja ratsionaalne kasutamine, kokkuvõtte traditsioonilise büroo arvelt
 (tööjõu parem kasutamine; töökoha kulud väiksemad; -) : erinevate inimeste kaasamise võimalus, väiksemad kulud püsivõttekohtadele, töötajate täiendav motiveeritus
 (töötaja parem planeerimine; töökoha kulud väiksemad; -) : paindlikuma töötaja kasutamine, vähenevad kulutused töökohale, sobib ettevõtte ruumide piiratud korral
 (töökoha kulud väiksemad; -) : väiksemad töökoha kulud
 (töökoha kulud väiksemad; -) : vähem kulutusi rendile, elektrile jne.
 (töökoha kulud väiksemad; tööjõu parem kasutamine; -) : töökoha kulu vähenemine, töötaja motivatsioon
 (töökoha kulud väiksemad; -) : väiksemad kulud töökohale

(töökoha kulud väiksemad; -) : vähem kulutusi töökohtadele
 (töökoha kulud väiksemad; -) : väiksemad kulud töökohtadele
 (töökoha kulud väiksemad; -) : vähem kontoripinda ja arvuteid
 (töökoha kulud väiksemad; -) : pole vaja ruume üürida
 (töökoha kulud väiksemad; -) : pole vaja nii palju kontoripinda
 (kulude kokkuvõtte; tööaja parem planeerimine; töökoha kulud väiksemad; -) : inimeste aja kokkuvõtte tööle sõiduks, ruumide rent väiksem

Ei tea, pole kogemust:

(ei tea, pole kogemust; -) : kuna ei kasuta - ei tea
 (ei tea, pole kogemust; -) : raske kommenteerida
 (ei tea, pole kogemust; -) : raske öelda
 (ei tea, pole kogemust; -) : ei tea kaugtööst midagi

Eeliseid pole:

(eeliseid pole; -) : (#5) eeliseid pole
 (eeliseid pole; -) : ei ole
 (eeliseid pole; tööjõu parem kasutus; -) : pole vaja kasutada meie tootmisruume
 (eeliseid pole; -) : meie firma jaoks neid pole

Muu põhjus:

(muu põhjus; -) : loominguuline moment
 (muu põhjus; -) : lisatööna küll, kuid mitte põhitööna
 (muu põhjus; -) : meil ei saa kasutada kaugtööd
 (muu põhjus; -) : head
 (muu põhjus; -) : individuaalsus
 (paindlik, operatiivne; muu põhjus; -) : võimaldab kiiremini lahendada probleeme, töötajale on mugavam
 (tööaja parem planeerimine; töökoha kulud väiksemad; muu põhjus; -) : töölisel on paindlik oma aega planeerida, büroo kulude kokkuvõtte, töölised motiveeritud
 (muu põhjus; -) : meie ettevõtte ei saa kasutada
 (muu põhjus; -) : ei saa kasutada
 (muu põhjus; -) : mugavaks muutub
 (muu põhjus; -) : praeguses ettevõttes kaugtöö kasutamine pole võimalik
 (muu põhjus; -) : meie ettevõttes pole kaugtöö võimalik (transpordifirma), bussijaam on iseseisev tööloik
 (muu põhjus; -) : oled igapäevases töökeskkonnast eemal, uus ja huvitav
 (muu põhjus; -) : oleneb tööst
 (muu põhjus; -) : oleneb tööst, pole kokkupuudet töökohaga
 (muu põhjus; -) : ei saa tekkida kolleegidega intriige, mis tavaliselt paratamatult tekivad

24. Millised on kaugtöö kasutamise peamised puudused?

Puudub kontrolli töötajate üle:

(puudub kontroll; -) : (#2) raske kontrollida
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; tehn. probleemid; -) : suhtlemine klientidega ainult nn. infotehnoloogiline, puudub kontrolli töötaja üle, sidepidamine sõltub sidevõrkude seisukorrast
 (puudub kontroll; -) : vahetu kontrolli puudumise võimalus töötaja tööaja kasutuse üle
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; -) : puudub otsene kontroll, informatsioon laekub hiljem
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; -) : suhelda raskem, kontroll keerulisem
 (puudub kontroll; -) : raskem silma peal hoida ja kontrollida, et tööajad lõhki ei läheks
 (puudub kontroll; tehn. probleemid; -) : kontrolli ja andmekaitse nõrkus
 (puudub kontroll; -) : pole kursis töö kulgemisega
 (puudub kontroll; motivats, distsipl.; -) : liiga palju põhineb usaldusele
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; -) : kaugus ja kättesaadavus
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; -) : tulemuse vilets mõõdetavus
 (puudub kontroll; suhtlus, kollektiivi puudus; kulud suured; -) : madal kontrolli teostamise tase, nõrgaks jääb töötajate gruppi kuuluvuse tunne, suurendab tööjõukulu
 (puudub kontroll; puudub info; -) : kontroll raske, info liigub aeglaselt
 (puudub kontroll; motivats, distsipl.; -) : puudub piisav kontrolli töötaja üle, liigne mugavus

(puudub kontroll; -) : puudub kontroll töötajate ja täidetava töö üle
 (puudub kontroll; -) : kontroll
 (puudub kontroll; -) : puudub otsene kontroll kaugtöötaja tegevuse üle
 (puudub kontroll; -) : ebamugav kontrollida
 (puudub kontroll; -) : kontrollimine suhteliselt nõrk
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; -) : puudub kontroll töötaja tegevuse üle töö ajal, isiklike kontaktide vähenemine töötaja ja büroosse tuleva kliendi vahel
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; -) : tööülesande selgitamine ja vahe kontroll
 (puudub kontroll; puudub info; kommunikats. probleemid; -) : ei pruugi 100% kursis olla, mis parasjagu ettevõttes toimub. võib tekkida probleeme, millele ei saa kohest vastust
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; -) : "puudub ülevaade tööde teostamisest, kiirusest jne. puudub kontroll ""kõrvaltööde"" tegemisest"
 (puudub kontroll; -) : suhteline kontrollimatus
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; tehn. probleemid; -) : puudub vahetu kontakt inimestega, andmekaitse ja turvalisus, juhtimise nõrkus
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; -) : vähene kontroll, koostöö kordineerimine keeruline
 (puudub kontroll; motivats,distsipl.; -) : "inimene võib ""ära kaduda"", kontrolli puudumine"
 (puudub kontroll; kulud suured; -) : kontroll kvaliteedi üle puudub, materjali ja valmistöö vedu. raske vahet teha kulude üle, kuna omakulud ja töökulud on koos (elekter, telefon)
 (puudub kontroll; -) : puudub kontroll
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; -) : kontroll töötajate üle, probleemide lahendused laias ringis, kliendidemonstratsioonide asukoht
 (puudub kontroll; kulud suured; -) : pole kontrolli töötajate üle. kallis, kulutused hooldusele suuremad (töökohal asjatundja abi lähemal)
 (puudub kontroll; kulud suured; -) : töökulud suurenevad, puudub kontroll
 (puudub kontroll; suhtlus,kollektiivi puudus; -) : ülevaade töötajate tegelikust koormatusest, vahetu suhtlemise puudus
 (puudub kontroll; muu põhjus; suhtlus,kollektiivi puudus; motivats,distsipl.) : väheneb töötaja seotus ja ühtsus kollektiiviga, juhtkonnal puudub täpne ülevaade töötaja tööst, töökaitses ja tööviljakuse probleemid
 (puudub kontroll; muu põhjus; -) : sõltumine telekommunikatsioonist, teatud kontrolli puudumine
 (puudub kontroll; suhtlus,kollektiivi puudus; -) : küllastatus, puudub kollektiivsus, kontrolli puudumine

Puudulik info:

(puudub info; -) : (#2) info puudus
 (puudub info; suhtlus,kollektiivi puudus; -) : kollektiivi puudumine, info puudumine
 (puudub info; -) : päevaprobleemide ja sündmustega pole kursis
 (puudub kontroll; puudub info; -) : kontroll raske, info liigub aeglaselt
 (puudub info; -) : info ebapiisavus
 (puudub info; kommunikats. probleemid; -) : info õige ja täpne levik
 (puudub info; -) : ei näe antud olukorda, info ei ole piisav, infot ei saa kätte
 (puudub info; kommunikats. probleemid; -) : infonappus, otsesuhete puudumine
 (puudub info; -) : info silmast-silma puudumine
 (puudub kontroll; puudub info; kommunikats. probleemid; -) : ei pruugi 100% kursis olla, mis parasjagu ettevõttes toimub. võib tekkida probleeme, millele ei saa kohest vastust
 (puudub info; -) : info kaugtööst
 (puudub info; suhtlus,kollektiivi puudus; -) : suhtluse tasandil info puudus
 (kommunikats. probleemid; puudub info; -) : võivad olla probleemid info kättesaamisega

Kommunikatsiooniprobleemid:

(kommunikats. probleemid; -) : nõupidamised, kui on ruttu vaja aru pidada , ei saa
 (kommunikats. probleemid; tehn. probleemid; -) : otsese arutelu raskused , info tahtmatu muutumine sidevahendite kaudu
 (kommunikats. probleemid; -) : infovahetus aeglasem
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; tehn. probleemid; -) : suhtlemine klientidega ainult nn. infotehnoloogiline , puudub kontroll töötaja üle , sidepidamine sõltub sidevõrkude seisukorrast
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; -) : puudub otsene kontroll , informatsioon laekub hiljem
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; -) : suhelda raskem , kontroll keerulisem
 (kommunikats. probleemid; -) : kontakti vähesus
 (kommunikats. probleemid; -) : tema asukoha kaugus ja paiknemine
 (kommunikats. probleemid; -) : vähene kontakt
 (kommunikats. probleemid; -) : kokkupuude vähene

(kommunikats. probleemid; -) : otsene kontakt inimesega jääb väheseks
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; -) : kaugus ja kättesaadavus
 (kommunikats. probleemid; suhtlus,kollektiivi puudus; -) : puudub isiklik kontakt töötajate vahel
 (kommunikats. probleemid; -) : DISTANTS
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; -) : tulemuse vilets mõõdetavus
 (kommunikats. probleemid; -) : puudub isiklik kontakt
 (kommunikats. probleemid; motivats,distsipl.; -) : tekitab sistsiplineerimatust, lülitab välja reaolukorra tajumise võimalused
 (kommunikats. probleemid; -) : raskused operatiivsel suhtlemisel
 (kommunikats. probleemid; -) : kontakti pidev puudumine
 (kommunikats. probleemid; -) : vahetu kontakt ja diskusioon
 (kommunikats. probleemid; -) : ebamugav sidet pidada
 (puudub info; kommunikats. probleemid; -) : info õige ja täpne levik
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; -) : puudub kontroll töötaja tegevuse üle töö ajal, isiklike kontaktide vähenemine töötaja ja büroosse tuleva kliendi vahel
 (kommunikats. probleemid; suhtlus,kollektiivi puudus; -) : infovahetus, operatiivne infovahetus, meeskonnast tulenev sünergia
 (kommunikats. probleemid; -) : otsene suhtluse puudumine nõustajaga (vajaduse korral)
 (kommunikats. probleemid; kulud suured; -) : kõik info ei jõua paratamatult edasi, peame maksma kontori üüri nende kasutuses olevate ruumide eest
 (kommunikats. probleemid; tehn. probleemid; -) : mõningane ajakulu sidemetele põhiettevõttega
 (kommunikats. probleemid; suhtlus,kollektiivi puudus; -) : töötajate ühtsustunne võib väheneda, võib tekkida infosulge
 (puudub info; kommunikats. probleemid; -) : infonappus, otsesuhete puudumine
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; -) : tööülesande selgitamine ja vahe kontroll
 (puudub kontroll; puudub info; kommunikats. probleemid; -) : ei pruugi 100% kursis olla, mis parasjagu ettevõttes toimub. võib tekkida probleeme, millele ei saa kohest vastust
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; -) : "puudub ülevaade tööde teostamisest, kiirusest jne. puudub kontroll ""kõrvaltööde"" tegemisest"
 (kommunikats. probleemid; -) : oled igapäevasest töökeskkonnast eemal
 (kommunikats. probleemid; -) : puudub pidev otsene kontakt töötajatega
 (kommunikats. probleemid; -) : puudub otsene kontakt
 (kommunikats. probleemid; -) : probleemid suhtlemisel klientidega
 (kommunikats. probleemid; suhtlus,kollektiivi puudus; -) : "asutuses toimuvate probleemidega ollakse halvemini kursis. ei teki täielikku töökollektiivi kuulumise tunnet, mis tõttu tihti sellised töötajad ""unustatakse"" ühistele üritustele kutsuda"
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; tehn. probleemid; -) : puudub vahetu kontakt inimestega, andmekaitse ja turvalisus, juhtimise nõrkus
 (kommunikats. probleemid; -) : puudulik kontakteerumine ja kommunikatsioon
 (kommunikats. probleemid; -) : side keskusega on nõrk
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; -) : vähene kontroll, koostöö kordineerimine keeruline
 (kommunikats. probleemid; puudub info; -) : võivad olla probleemid info kättesaamisega
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; -) : kontroll töötajate üle, probleemide lahendused laias ringis, kliendidemonstratsioonide asukoht
 (kommunikats. probleemid; -) : suuline arutelu probleemide üle annab kiirema tulemuse kui kaugtöö puhul

Muu põhjus:

(muu põhjus; -) : ajakasutus oleks märgatavalt suurem
 (muu põhjus; -) : polegi
 (muu põhjus; -) : ei sobi kiireloomulist infot nõuda või tihedat meeskonna tööd, tegevate inimeste jaoks
 (muu põhjus; kulud suured; -) : benssiini , telefoni arved on suured, töötajad on kurnatud pidevast kiirustamisest
 (muu põhjus; -) : sobivate töökohtade puudus
 (muu põhjus; tehn. probleemid; -) : puudub vastav tehnika ning ka vajadus
 (muu põhjus; -) : ei näe puudusi
 (muu põhjus; -) : oleneb tööst
 (muu põhjus; -) : kodus tehtav töö muutub pikapeale rutiinseks, pole vaheldust kodule ja tööle
 (puudub kontroll; muu põhjus; suhtlus,kollektiivi puudus; motivats,distsipl.) : väheneb töötaja seotus ja ühtsus kollektiiviga, juhtkonnal puudub täpne ülevaade töötaja tööst, töökaitse ja tööviljakuse probleemid
 (puudub kontroll; muu põhjus; -) : sõltumine telekommunikatsioonist, teatud kontrolli puudumine
 (muu põhjus; suhtlus,kollektiivi puudus; -) : suhtlemise puudus, tasustamine keerukam

Suhtluse, kollektiivi puudus:

(suhtlus,kollektiivi puudus; -) : (#2) kollektiivi puudus
 (suhtlus,kollektiivi puudus; motivats,distsipl.; -) : puudub kollektiivi tunne , puudub kindlustunne ja tööühm , jätab töö kontorisse ning lülitad ennast puhkamisele
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : ei teki kollektiivset ühtsustunnet
 (kommunikats. probleemid; suhtlus,kollektiivi puudus; -) : puudub isiklik kontakt töötajate vahel
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : suhtlemisvagus
 (puudub info; suhtlus,kollektiivi puudus; -) : kollektiivi puudumine, info puudumine
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : kollektiivsus puudub
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : või kaduda kollektiivsustunne , psühholoogilist laadi torked
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : kollektiivi puudumine , üksindus
 (puudub kontroll; suhtlus,kollektiivi puudus; kulud suured; -) : madal kontrolli teostamise tase, nõrgaks jääb töötajate gruppi kuuluvuse tunne, suurendab tööjõukulu
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : seltskonna, suhtlemis puudus, tuleb piirduda ainult oma teadmistega võimekate töökaaslaste hulgas arened ise ka paremini
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : suhtlemine
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : puudub igapäevane kontakt
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : kaob tihedam side kollektiiviga
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : kollektiiv jääb nõrgaks, ühtekuuluvus puudub
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : kollektiivi- ja suhtluspuudus
 (kommunikats. probleemid; suhtlus,kollektiivi puudus; -) : infovahetus, operatiivne infovahetus, meeskonnast tulenev sünergia
 (kommunikats. probleemid; suhtlus,kollektiivi puudus; -) : töötajate ühtsustunne võib väheneda, võib tekkida infosulge
 (suhtlus,kollektiivi puudus; kulud suured; -) : ei saa vahetult suhelda, sidekulud suuremad
 (suhtlus,kollektiivi puudus; motivats,distsipl.; -) : ei ole kindlat tunnet, et on töökoht. puudub töökollektiiv. peaks olema kohusetunne töötegemiseks, et mitte vaadata näit. telekat
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : suhtlemispuudus
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : suhtlemisvaegus
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : harva näeme oma kaastöötajaid
 (kommunikats. probleemid; suhtlus,kollektiivi puudus; -) : "asutuses toimuvate probleemidega ollakse halvemini kursis. ei teki täielikku töökollektiivi kuulumise tunnet, mis tõttu tihti sellised töötajad ""unustatakse"" ühistele üritustele kutsuda"
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : vahetu kontakti puudumine töötajate vahel
 (puudub info; suhtlus,kollektiivi puudus; -) : suhtluse tasandil info puudus
 (suhtlus,kollektiivi puudus; motivats,distsipl.; -) : öö ja päev võivad segi minna, ühistunne kaob, tähtajad võivad libisema hakata
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : vähene suhtlemine - vahetu
 (suhtlus,kollektiivi puudus; tehn. probleemid; motivats,distsipl.; -) : raske lülitada meeskonna töösse, motivatsiooni puudus - raske leida rohtu, suur võimalus info lekkeks firmast
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : meeskonnatöö
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : suhtlemise puudus, üksilduse tunne
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : hajub koostöö
 (suhtlus,kollektiivi puudus; motivats,distsipl.; -) : oleneb tööst. puudub suhtlemine kolleegidega, töö muutub rutiinseks
 (puudub kontroll; suhtlus,kollektiivi puudus; -) : ülevaade töötajate tegelikust koormatusest, vahetu suhtlemise puudus
 (puudub kontroll; muu po'hjus; suhtlus,kollektiivi puudus; motivats,distsipl.) : väheneb töötaja seotus ja ühtsus kollektiiviga, juhtkonnal puudub täpne ülevaade töötaja tööst, töökaitse ja tööviljakuse probleemid
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : kollektiivsus ehk firmatunnetus nõrk
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : suhtlus
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : seosed kolleegidega nõrgenevad
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : sünkroonsus
 (suhtlus,kollektiivi puudus; -) : kaob inimeste vaheline side
 (puudub kontroll; suhtlus,kollektiivi puudus; -) : küllastatus, puudub kollektiivsus, kontrolli puudumine
 (muu po'hjus; suhtlus,kollektiivi puudus; -) : suhtlemise puudus, tasustamine keerukam

Tehnilised probleemid:

(kommunikats. probleemid; tehn. probleemid; -) : otsese arutelu raskused , info tahtmatu muutumine sidevahendite kaudu

(puudub kontroll; kommunikats. probleemid; tehn. probleemid; -) : suhtlemine klientidega ainult nn. infotehnoloogiline , puudub kontroll töötaja üle , sidepidamine sõltub sidevõrkude seisukorrast
 (puudub kontroll; tehn. probleemid; -) : kontrolli ja andmekaitse nõrkus
 (tehn. probleemid; -) : andmete kaitsmine
 (tehn. probleemid; -) : töökoha loomine töötaja juures on raske (spetsiifilised tarkvarad), võrgus töötamisel võib sattuda meie võrku võõras
 (muu põhjus; tehn. probleemid; -) : puudub vastav tehnika ning ka vajadus
 (tehn. probleemid; motivats,distsipl.; -) : kodus töötamine, tööruumide ebamugavused, limiteerimata tööaeg
 (tehn. probleemid; -) : andmete vahetus toimub põhiliselt käsitsi
 (kommunikats. probleemid; tehn. probleemid; -) : mõningane ajakulu sidemetele põhiettevõttega
 (puudub kontroll; kommunikats. probleemid; tehn. probleemid; -) : puudub vahetu kontakt inimestega, andmekaitse ja turvalisus, juhtimise nõrkus
 (suhtlus,kollektiivi puudus; tehn. probleemid; motivats,distsipl.; -) : raske lülitada meeskonna töösse, motivatsiooni puudus - raske leida rohtu, suur võimalus info lekkeks firmast
 (tehn. probleemid; motivats,distsipl.; -) : "valesti planeeritud aja kasutus, bürootarvete ""laialivalgumine"" , ""halvatud"" dokumendihaldus""

Suured kulud:

(puudub kontroll; suhtlus,kollektiivi puudus; kulud suured; -) : madal kontrolli teostamise tase, nõrgaks jääb töötajate gruppi kuuluvuse tunne, suurendab tööjõukulu
 (muu põhjus; kulud suured; -) : bensiini , telefoni arved on suured, töötajad on kurnatud pidevast kiirustamisest
 (kommunikats. probleemid; kulud suured; -) : kõik info ei jõua paratamatult edasi, peame maksma kontori üüri nende kasutuses olevate ruumide eest
 (kulud suured; motivats,distsipl.; -) : alati jääb oluline kataloog riulisse. suured telefoniarved, eriti peale välislähetusi
 (suhtlus,kollektiivi puudus; kulud suured; -) : ei saa vahetult suhelda, sidekulud suuremad
 (kulud suured; -) : andmete edastamise hind kõrge (moobiilne, internet, dial-in). kõnede suunamine - telefonikõnede maksumuse ja mahu kasv.
 (kulud suured; -) : kulukas
 (kulud suured; -) : suured sidekulud
 (puudub kontroll; kulud suured; -) : kontroll kvaliteedi üle puudub, materjali ja valmistöö vedu. raske vahet teha kulude üle, kuna omakulud ja töökulud on koos (elekt, telefon)
 (kulud suured; motivats,distsipl.; -) : kõrge arvuti ja internetiühenduse hind, inimesed pole valmis töötama kaugvormis iseseisvalt
 (puudub kontroll; kulud suured; -) : pole kontrolli töötajate üle. kallis, kulutused hooldusele suuremad (töökohal asjatundja abi lähemal)
 (puudub kontroll; kulud suured; -) : töökulud suurenevad, puudub kontroll

Motivatsiooni. distsipliini puudumine

(suhtlus,kollektiivi puudus; motivats,distsipl.; -) : puudub kollektiivi tunne , puudub kindlustunne ja tööühm , jätkad töö kontorisse ning lülitad ennast puhkamisele
 (puudub kontroll; motivats,distsipl.; -) : liiga palju põhineb usaldusele
 (motivats,distsipl.; -) : ei peeta tähtaegadest eriti kinni
 (motivats,distsipl.; -) : tulemused ja intensiivsus ebaühtlane
 (kommunikats. probleemid; motivats,distsipl.; -) : tekitab sistsiplineerimatust, lülitab välja reaallukorra tajumise võimalused
 (puudub kontroll; motivats,distsipl.; -) : puudub piisav kontroll töötaja üle , liigne mugavus
 (motivats,distsipl.; -) : laisaks
 (motivats,distsipl.; -) : teadmistest ja konsultatsioonidest jääb puudu
 (motivats,distsipl.; -) : töö- ja puhkeaja piir puudub
 (tehn. probleemid; motivats,distsipl.; -) : kodus töötamine, tööruumide ebamugavused, limiteerimata tööaeg
 (motivats,distsipl.; -) : võib tekkida lünki, kui usaldust ei saa...
 (kulud suured; motivats,distsipl.; -) : alati jääb oluline kataloog riulisse. suured telefoniarved, eriti peale välislähetusi
 (suhtlus,kollektiivi puudus; motivats,distsipl.; -) : ei ole kindlat tunnet, et on töökoht. puudub töökollektiiv. peaks olema kohusetunne töötegemiseks, et mitte vaadata näit. telekat
 (suhtlus,kollektiivi puudus; motivats,distsipl.; -) : öö ja päev võivad segi minna, ühistunne kaob, tähtajad võivad libisema hakata
 (puudub kontroll; motivats,distsipl.; -) : "inimene võib ""ära kaduda"" , kontrolli puudumine"

(suhtlus,kollektiivi puudus; tehn. probleemid; motivats,distsipl.; -) : raske lülituda meeskonna töösse, motivatsiooni puudus - raske leida rohtu, suur võimalus info lekkeks firmast
 (motivats,distsipl.; -) : võib veidi laisaks muutuda enese eest hoolitsemisel, töö on kogu aeg kodus kaasas, raske välja puhata
 (kulud suured; motivats,distsipl.; -) : kõrge arvuti ja internetiühenduse hind, inimesed pole valmis töötama kaugvormis iseseisvalt
 (motivats,distsipl.; -) : võimalus tegeleda muude eraasjadega
 (motivats,distsipl.; -) : ei saa keskenduda tööle, kui kodused tööd tegemata. võid liiga mugavaks minna ja ennast hooletusse jätta
 (suhtlus,kollektiivi puudus; motivats,distsipl.; -) : oleneb tööst. puudub suhtelmine kolleegidega, töö muutub rutiinseks
 (motivats,distsipl.; -) : peab olema tugev isiksus, sest kodune töö rikub kohusetunnet - ei tohi lasta ennast ahvatleda ajalehe lugemisest, tv vaatamisest, kodutöödest
 (puudub kontroll; muu po'hjus; suhtlus,kollektiivi puudus; motivats,distsipl.) : väheneb töötaja seotus ja ühtsus kollektiiviga, juhtkonnal puudub täpne ülevaade töötaja tööst, töökaitse ja tööviljakuse probleemid
 (tehn. probleemid; motivats,distsipl.; -) : "valesti planeeritud aja kasutus, bürootarvete ""laialivalgumine"", ""halvatud"" dokumendihaldus"""

18. Millised põhilised tegurid on mõjutanud seda, et olete hakanud kasutama kaugtööd?

tööd tuleb teha ka puhkepäevadel ja õhtusel ajal
 töösisesed vajadused, kliendi parem teenindamine
 mobiilsus
 IT areng
 aja kokkuvõtte, mugavus töötada kodust lahkumata
 bussijaama terminal
 inimesed elavad teises linnas
 turvafirma ja politsei ei suuda tagada, et kasutatavad seadmed säiliks. tuli leida teised võimalused.
 turunõudlus
 töötamine mitme firma heaks
 materiaalsed
 paremaks juhtimiseks
 otstarbekus
 mobiilsusest tulenev kiirus
 turul läbilõõmise vajaduseks
 elektripaigaldustööde iseloom
 annab võimaluse rakendada töötajaid paindlikumalt lähemal kliendile
 et hõlmata teenusega eestit
 raamatupidajat vaja korra kuus, samuti programmeerijat
 muud moodi ei saagi seda teha
 töökoha kulude kokkuvõtte
 ei ole midagi mõjutanud, töötaja ja ettevõtte kokkulepe
 töötaja haigestumine, lähetuses viibimine
 kontori rent jääb ära
 elab Tallinnas ja töötab keilas ja osa tööd on lihtsalt võimalik teha kodus
 tellijate ja objektide paiknemine
 operatiivsus, piiramata tööaeg
 raamatupidamise lihtsus, operatiivsus, kord tootmises ja müügis
 keel ja asukoht
 tehnika hooldus
 inimese põhipalgat pidades ei tasunud end ära
 operatiivsus
 kulude kokkuvõtte, täisajaga ei ole tööd pakkuda
 töö efektiivsuse tõus, aja kasutamise tõhustamine
 rahulik õhkkond mõttetevuseks
 võimalikult lähedane potentsiaalsele kliendile
 lähenemine kliendile
 kõige efektiivsem müügiimeeste töövorm, kes töötavad väljaspool Tallinna

giid saabki ainult kaugtööd teha, ka põhitööga läheb mõnikord reisisaatjaks ja tegema koolides müügitööd
 projekteerimistöö on tsükliline, ei vaja lisatööjõudu pidevalt
 tööiseloom nõuab
 kasulik tööandjale ja töö teostajale
 nii on soodsam mõlemale poolele
 see on vastastikune kasu
 suurem vabadus aja kasutamises
 ajutised vajadused, kokkuhoid
 vajadus olla kliendile lähedal koos võimalusega niiviisi tööd teha
 kokkuhoid
 müügitöö tegemine erinevates asukohtades
 teist võimalust pole
 inimesed elavad teises piirkonnas
 võimaldab ühildada ületunni tööd isikliku eluga, võimaldab leevendada ajutist tööjõu defitsiiti riigihange
 klientide paiknemine erinevates piirkondades, IT seadmed on klientide kontorites
 kiirem klientide teenindamine

27. Millised on Teie hinnangul kaugtöö kasutamise mõjud järgmistele ettevõtte tegevuse aspektidele? - töötaja juriidilisele suhtele ettevõttega

töö kiirem efektiivsus
 kirja teel puudub täpsus (nüansid)
 juriidilised suhted on seadusega paigas
 juriidiline, mitte füüsiline
 tähtsus on tulemusel
 leping on määrav
 puudub kuuluvuse tunne
 tähtajaline leping
 puudub pidev isiklik kontakt
 töötaja on juriidiliselt vormistatud tööle
 kindlustame ennast tähtajalise lepinguga
 lepinguga tuleb paika panna
 vastastikused kohustused
 ei näe mõju
 lep.
 firma ja töötaja vaheline suhe on lepinguga kinnitatud
 töötajal tekib küsimusi, mis vajavad kohest selgitamist
 motiveeritus, vastutus

27. Millised on Teie hinnangul kaugtöö kasutamise mõjud järgmistele ettevõtte tegevuse aspektidele? - töötaja seotusele ja ühtsustunnele kollektiiviga

ei tekita
 ei teki kollektiivi tunnet
 harvem suhtlus kolleegidega
 teistest erinev, soodustatud tööajaga
 ühtsustunne väheneb
 vahemaa
 kolleeg tahab näha teist kolleegi töölaua taga tegutsemas
 töö kiirem efektiivsus
 vähene kontakt kolleegidega
 ei teki nn. sidet
 oleneb firma suurusest
 puudub selline tunne
 jääb kaugele
 igapäevane kontakti puudumine
 inimesed kapselduvad
 pidevalt eemal töötades ei teki kollektiivi tunnet

silmside puudub
 ühistunne kaob, kui ei näe kolleege
 suhe on kaugel
 ei tüdine
 ei näegi kollektiivi kuude kaupa
 inimesed on võõrad
 puudub
 pole töökollektiivi ega kolleege. jääb alati kaugemale kui tegeleb eraasjadega
 puudub ühtsustunne
 oled pidevalt eemal
 saab töötegemisele pausi teha, kohvi juua, arutada, rääkida teistega
 firmale on kasulik, kui kollektiiv töötab koos
 puudub side kolleegidega
 puudub suhe teiste töötajatega
 vähe inimsuhteid kolleegidega
 inimesed on "võõrad"
 ei ole kollektiivis
 puudub kollektiivi tunne
 ei tööta emaaettevõttes faktiliselt
 kollektiiv puudub
 puudub kollektiiv
 kui seda ühtsustunnet vajatakse
 ei teki ühtset kollektiivi tunnet
 seda ei teki
 suhtlemisvaegus
 raske öelda
 harv otsekontakt
 inimesed ei jõua tülili minna
 töötajal tekib küsimusi, mis vajavad kohest selgitamist
 vabam, sobivam õhkkond tööks

27. Millised on Teie hinnangul kaugtöö kasutamise mõjud järgmistele ettevõtte tegevuse aspektidele? - Ettevõtte juhtimisele

töötajad on iseseisvamad
 raskendab suhtlemist
 võib tekkida lahkkelide sagenemist
 töö kiirem efektiivsus
 ei tea konkreetsetest hetkelistest probleemidest
 harjub ära sellega
 oleneb kohusetundest
 igapäevane kontakti puudumine
 õlapatsutus mõjub paremini
 aega on piisavalt
 kui ainult osad töötajad on eemal, ei peaks probleeme olema
 peaks samaks jääma
 kui inimene on "kadunud" mõjutab see kõiki
 kommunikatsioon
 peab inimesi tundma
 mugavamas olukorras paremad mõtted
 lisatöö
 töötulemusi pole ette näidata, siis hakkab see mõjutama firma juhtimist
 kui on müügitöö. rohkem infot teistest firmadest, nende töödest ja tegemistest
 häiriv, kui ei ole inimest kohal
 ebaselge ülevaade
 puudub neljasilma kontakt
 jääb liiga "kaugeks"
 ei mõjuta juhtimist
 ei mõju kuidagi

juhtimine arvestab kaugtööiseärasusi
arvestan olukordi ja kontrollin
ei mõjuta ettevõtte juhtimist
kannatab kooskõlastatud tegevuse kiirus
ei mingit
harv otsekontakt
ei ole seotud juhtimisega otseselt
kiirus

**27. Millised on Teie hinnangul kaugtöö kasutamise mõjud järgmistele ettevõtte tegevuse aspektidele? -
Personali (kaadri) püsivusele**

stabiilsemad
ei mõjuta
töö elukoha lähedal
ei ole kollektiivi tunnet
töö kiirem efektiivsus
vaheldusrikkam töö
oht on suurem kaadrivoolavusele
igapäevane kontakti puudumine
pole kollektiivi
kui on õiged inimesed õigel kohal pole ka voolavust
seotus väiksem
inimene on rahul, et planeerib ise oma aega
hetkel pole mõju märgata
puudub silmast-silma ühendus
töökoha vahetuse võimalusi tekib rohkem
oht on suurem töölt ära minekuks
sõltub vajadusest
puudub ühtsus ja püsivus
tal on mugavad töötingimused
meile tuleb parasjagu vaba giid , kes meie vajadusi vahendab
tööaja suurem vabadus
töö saamisest , mis on lisa, ollakse huvitatud
tööpuudus suurus , voolavust pole
ei näe mõju
ei mingit
nõrk oma firma intedeeditunnetus
töötajad põlevad kiiresti läbi
pole kogemust

**27. Millised on Teie hinnangul kaugtöö kasutamise mõjud järgmistele ettevõtte tegevuse aspektidele? -
Töö kvaliteedile**

kliendi rahulolu
andmebaasi kättesaadavus, tulemuse korrektsus
võimaldab süveneda
vastutustunne suurem
kontrolli vähesus
tööl on kontsentreerumisvõime suurem
töö kiirem efektiivsus
igale sobib oma tööstiil
inimeste vaheline otsene suhtlemine on väga tähtis
kui töö nõuab omaette olemist, siis kindlasti hästi
sõltub inimesest
inimene on oma loomult laisk
läheb rohkem aega sisseelamiseks
läbisaamine kolleegidega. saab vajalikku infot-nõu küsida-anda - oled info keskel
omavaheline info liikumine pole nii hea, takistab töö tegemist

puudub koostöö kolleegidega
 sobib loominguisele tööle
 inimlikud nõrkused
 "teen siis, kui saan" ei ole õige
 pole segajaid
 võib teha või mitte teha
 kui kõik kollektiiv koos , siis töö kvaliteet on parem
 aega rohkem , mõeldav värske pea
 ei mõjuta
 lihtsalt peame neid inimesi reisidel kasutama
 töötaja suur vabadus
 nõuded on ikka samad ja töökoht mängus
 vabandusi leiab alati
 võivad häirida töövälised tegurid
 ei taha tööd kaotada
 olenevalt tööst ja töösajast (võib olla ka neg.
 nõrk oma firma intedeeditunnetus
 töötajad oskavad oma aega arvestada
 kiirus

27. Millised on Teie hinnangul kaugtöö kasutamise mõjud järgmistele ettevõtte tegevuse aspektidele? - Tööde teostamise kiirusele/tähtaegadele

kliendi rahulolu
 andmeside tagab kiirema aruandluse
 võib kasutada kõiki 24 tundi
 vahemaa
 töö on töötaja püüdlikus suurem
 töö kiirem efektiivsus
 info edastamine võib viibida
 puudub kontroll
 tekib vähem viivitusi, tähtajast üleminekuid
 oleneb kohusetundest
 operatiivsus
 et saavutada parimat kvaliteeti ja kiirust
 tegelemine muude töödega
 kui on kiire, siis eraldatus on positiivne
 teed millal tahad
 pole otsest sundust
 sõltub inimesest
 segatakse vähem
 tööaeg nn. piiramatult
 töökohustuste edasiandmine võtab rohkem aega, eriti jooksvad tööd
 puudub kontroll
 efektiivsus
 sõltub motivatsioonist
 saab teha ühte tööd
 mis vaja tehakse ära
 kiputakse tööga viivitama
 saab tegutseda operatiivselt
 meil on kindlad reisiplaanid, millest tuleb kinni pidada
 töötaja suurem vabadus
 töötajad on nii või teisiti paigas
 pole kontrolli
 tuleb kohta õigustada
 ei näe mõju
 raske öelda
 nõrk oma firma intedeeditunnetus
 töötaja ise teab millal teeb , kuidas jõuab jne.

kiirus

27. Millised on Teie hinnangul kaugtöö kasutamise mõjud järgmistele ettevõtte tegevuse aspektidele? - Tööjõu kuludele

minimaalne töötasu
 efektiivsem, odavam
 kindla palga puhul ta töötab ka vabadel päevadel
 lähetustasud
 sõidukulude vähenemine
 maksud tuleb ikka maksta
 töö tehakse väiksema ajakuluga
 jaksab rohkem
 büroo kulud vähenevad
 peab inimest rohkem koolitama, kohaneb kiiremini kui kontoris
 igale on vaja OMA töövahendeid
 pole büroo kulusid
 nii palju kui saame reise müüa vajame ka saatjaid giide
 palk sama
 maksta tuleb ikka
 maksud tuleb ikka maksta
 mõnedes valdades võib väheneda
 tasu oma töö eest tahavad ju kõik saada
 inimesele kes riskib liikluses ja on pidevalt liikumas peab rohkem maksuma
 olukorra kontrollimatus

27. Millised on Teie hinnangul kaugtöö kasutamise mõjud järgmistele ettevõtte tegevuse aspektidele? - Töökoha kuludele

osad nn. tööriistad vajavad dubleerimist
 ei pea rentima ülisuuri ruume
 täiendavad sidevahendid
 kulud suurenevad
 pole vaja tööruume
 esmased kulud
 büroo kulud vähenevad (mööbel jms.)
 kulud on suuremad
 suuremate ruumide rent jääb ära, väiksemad kommunaalkulud
 pind maksab ettevõttes rohkem
 tavaliselt kaugtöö tegemiseks peavad oma töövahendid olema
 pole bürookulusid
 nii palju kui saame reise müüa vajame ka saatjaid giide
 kallim tehnika
 natuke kindlasti odavam - laud, tool, valgusti, arvuti
 jääb ära kütte , elektri kulud
 vähenevad kontorikulud
 kuna töökohta ei ole, siis on ka kohale tehtud kulutused väiksemad
 ei ole vaja kohta kontoris
 olukorra kontrollimatus

27. Millised on Teie hinnangul kaugtöö kasutamise mõjud järgmistele ettevõtte tegevuse aspektidele? - Töökohtade arvule

tööandjal on minimaalne töötasu kulu
 töökohti on vähem vaja luua
 saab tööjõudu rakendada odavamalt
 töötajad ei vaja füüsilisi laiendusi
 nii palju kui saame reise müüa vajame ka saatjaid giide
 töö tuleb ikka teha

koht ju on
 võib väheneda
 vastandlik
 töökohti võib ka arvult vähem olla , kuna inimene ei viibi seal
 mida rohkem kaugtöölisi , seda parem firmale
 olukorra kontrollimatus

27. Millised on Teie hinnangul kaugtöö kasutamise mõjud järgmistele ettevõtte tegevuse aspektidele? - Ettevõtte üldisele efektiivsusele

realiseerimise suurenemine
 töö kiirem
 tööjõudu saab operatiivsemalt kasutada
 oleneb töötaja kohusetundest
 oleneb ettevõttest
 küllap positiivne, muidu pole mõtet
 oleneb ikkagi väga konkreetselt ettevõttest enesest
 oleme siiski harjunud nn. suitsunurgas asju selgeks vaidlema
 mõjub väikeettevõtetes
 ei poolda seda
 pole edukust
 puudub ühtne kollektiiv , kellega mõtteid vahetada
 muidu tegevus lakkaks
 oskan valida võimekaid
 tekivad lahkkelid töötajate vahel
 lähemas perspektiivis ei näe pos. mõju
 kiire, asjalik ja perfektne töö
 raske öelda
 olukorra kontrollimatus

28. Milline on Teie hinnangul kaugtöö rakendamise mõju tööhõivele tervikuna? - tööhõivet suurendav

palju töid saab kodus teha
 ei pea istuma kohapeal
 võimalik töötada sõltumata elukohast
 paljud töötud inimesed saavad väikese tasu eest tööd
 kui omada kodus arvutit, on töötajal võimalused suuremad
 saab rakendada mittetöötavaid noori naisi
 võimalus töötada ka osalise tööajaga
 kodused inimesed saavad ka rakenduse
 paindlik ja kiire
 annab võimaluse rohkem inimesi hõivata
 rohkem tööd
 kohapealne spetsialist saab rakenduse
 on võimalik rohkem inimesi tööle võtta
 tööhõive suureneb, kuid tekib rohkem probleeme palga maksmistega
 haiguslehel olev töötaja saab osaleda tootmises, palk
 inimesed saavad oma aega paremini kasutada
 positiivne
 regionaalne
 võimalus kodus töötamiseks
 vähenevad üldkulud
 rohkem võimalusi
 kaob ära transpordikulu tööle
 koduperenaised saavad mingit tööd
 lapsega kodus olevate naiste rakendamise võimalus, ka tudengitele
 positiivne
 saab kasutada osalist tööaega
 piirkonnas, kus on töökohtade nappus, saab inimene tööd teha kaugtöö korras

kui töö iseloom võimaldab, saab kasutada koduseid inimesi osalise tööajaga ja väheste kulutustega võimalik kasutada tööjõudu, kes elavad keskustest kaugel
 võib suurendada piirkondlikku tööhõivet
 töökoha ettevalmistamise kulu on väiksem
 muud halduskulud vähenevad
 tööd saavad need, kes tööl käia ei saa - invidiidid, väikelaste vanemad
 inimene pole seotud kellast-kellani tööga, võimalik töötada väikelaste emadel, invidiididel
 võimaldab valida sobivat tööaega, võimalik töötada katkestustega
 võimalik kaasata tööprotsessi vaba tööjõudu seejuures tegemata suuri investeeringuid töökohtade väljaehitamiseks
 töötajate ring laieneb
 tööjõu paindlikkus
 nn. prooviaeg pole kummagi poole jaoks koormav. valikud tööle suuremad
 on inimesi, kes ei saa olla tööl täiskohaga, kaugtöö parandab seda
 inimestele kellele ei sobi täistööaeg, oleks kaugtöö parim
 võimaldab kaasata ka liikumispuudega või lihtsalt kaugel elavaid inimesi
 väiksemate kuludega on võimalik kasutada rohkem tööjõudu
 saab rakendada kodusolijaid
 transport ei takista tööd, saab aega valida
 elukoht ei ole enam määrav
 võimaldab tööle võtta erinevaid spetsialiste (tööaeg pole oluline)
 pigem suurendav, kuna hoian erinevates piirkondades inimesi tööl
 pole vaja kontorpinda
 saab rakendada inimesi osa koormusega
 kui firma ei taha suuri ruume rentida, siis kaugtöö on kasulik, väheneks ka tööpuudus
 võimaldab rakendada rohkem spetsialiste ja töötajaid tegevusse
 võimalik haarata inimesi kellel on sobiv kodus töötada
 võimalik tööhõivet suurendada riigi äärepiirkondades
 paljud kodused saavad mingil määral töötada
 saab ratsionaalsemat kasutada tööjõudu
 saab kasutada ka kodus töötavaid inimesi
 saavad tööd ka maal alavad töölised
 saab rakendada töötajat omas keskkonnas
 on võimalik kasutada töötaja oskusi oma kodus
 soodsalt
 töökoht ei sõltu siis elukoha asukohast
 saab kasutada eemal elavaid tööoskusi
 positiivne nähtus
 inimene võib ka kodus olles töötada
 saab kasutada kodus elavaid inimesi
 saab kasutada lapsepuhkusel ja puudega inimesi
INIMESED LEIAVAD RAKENDUST
 võimaldab kasut. inimesi sõltumata paiknemisest
 pole kursis
 täiendav tööjõu kasutamine
 osalise ja vabama tööjõu võimalustega kaadri kasutamine
 rohkem töökohti
 tööpiirkond laieneb ja elukohast olenemata saab värvata tööjõudu
 osalise tööajaga rakendamise võimalus
 inimesed saavad planeerida vabamalt oma tööaega ja keskkonda
 spetsialistid saavad erialast tööd
 investeeritakse töötajasse mitte töökohta

28. Milline on Teie hinnangul kaugtöö rakendamise mõju tööhõivele tervikuna? - tööhõivet vähendav

teeb rohkem ära ja seda sageli teise töö kõrvalt
 üks töötaja mitmel kohal
 tööaeg (norm) suureneb vabatahtlikult, tehakse teatud hulk tööd ära
 arvan, et kaugtööd tehes saab mitut tööd korraga teha, seega mitme inimese tööd, seega kasvab

tööpuudus
kasulik, sest tekib uusi töökohti ja väheneb töötute arv. firmadele kahjulik - kulutused suurenevad
suureneb töö efektiivsus
arvuti on väga suutlik projekteerimise vallas , muu töö osas ei oska öelda
võimalus töötada mitmes ettevõttes
paindlikum
efektiivsus kasvab
sest suureneb efektiivsus
võimaldab töötajat rohkem koormata, kasutatakse tööettevõtu lepingut
saab rohkem inimesi palgata kiirel ajal , osalise töölepinguga
üks inimene teeb tööd mitmele firmale
üks inimene jõuab rohkem - tulevikus

28. Milline on Teie hinnangul kaugtöö rakendamise mõju tööhõivele tervikuna? - Mõju pole ei ühes ega teises suunas

sõltuvalt inimesest, kõik inimesed ei sobi ettevõtjaks
üldsummas jääb ehk samaks, osad leiavad töö, osad kaotavad
on seotud töö korraldamisega, mitte tööhõivega
raamatupidamise teenuses tõsta tootmise mahtu
sama töö tehakse sama arvu töötajatega
tekib nn. pseudo töö tegemine, lisaväärtust ei teki
pigem sõltub ettevõtluse arengusuundadest
kui vähe inimesi töötab (suur tööpuudus), siis pole tähtsust kas kaug- või lähitöö
kõik oleneb tegelikust tööjõuvajadusest ettevõttes
kaugtöö potentsiaaliga töövõtjad on ka selle võimaluse puudumisel tööga hõivatud
tööhõive sõltub ostuvajadusest ja -soovidest, mitte töötegemise moodusest
mõni inimene kahmab endale mitu töökohta , samas saab tööd mõni kodune inimene, oleneb
vedamisest
väiksed võimalused kaugtöövormi kasutada
kasutatakse suhteliselt vähe
see on siiski suhteliselt vähe kasutatav
tundub samalaadne
tööhulk jääb samaks , muutub töötegemise koht ja aeg
pigem mõlemas suunas, kuid summaarne on 0
kaugtöö korral on erinev ainult töökoha paiknemine
töö tuleb teha olenemata töötaja asukohast
töökohtade arv ei suurene
kui hästi korraldatud toimib, kui tekivad probleemid siis on jama , sest jama on niigi palju
töötajaid läheb ikka sama palju vaja
töömaht jääb samaks
töömaht sama
töömahukus ei kasva
töömaht sama
töötajate arv jääb smaks

29. Milline on Teie hinnangul IT ja TK rakendamise mõju tööhõivele tervikuna? - Tööhõivet suurendav

ei pea istuma kontoris, et midagi teha ja kuhugi saata
info kiire liikumine
tänu IT ja TK on võimalik suhelda nende inimestega
võimaldab suhelda ettevõttega kodust väljumata
teeb rohkem ära ja seda sageli teise töö kõrvalt
rakendust saavad liikumispuudega inimesed ja lastega kodus olevad inimesed
efektiivsus
rohkem liigub infot, tekib ka rohkem võimalusi ja mõtteid
saab rakendada uut tööjõudu paindlikumalt
väheneb aja ja tööjõu kulu transpordile
positiivne

kulude vähenemine
 uute firmade loomisel ääremaades odava tööjõu kasutamise võimalus
 saab tutvuda teiste ettevõtete vajadustega, so. tellimused
 koduperenaised, maainimesed saavad tööd
 kontakti hoidmiseks pole enam vaja isiklikult kohapeale minna
 tööd saab teha igal pool
 võib suurendada piirkondlikku tööhõivet
 uued töökohad
 palju it tööd
 saavad töötada inimesed, kellel piiratud liikumisvõime
 side paraneb
 suurendab, kuna suureneb infosaamise ja töötamise hulk, mis vajab täiendavat tegutsemist
 ka põlva mees saab tallinna firmas sujuvalt kaasa lüüa, turg ja valikud suurenevad
 võib olla suurenev, kui ajutiselt on rohkema tööjõu vajadus
 it ja tk hoolduse ja töötaja võrra
 it puhul on meil suur arenguruum
 uued it töökohad ja kaugtöö kohad
 tulevad uued teenusliigid
 vajadused IT-le suurenevad
 võimalik haarata inimesi kellel on sobiv kodus töötada , libisev tööaeg , töökoht ei sõltu firma
 asukohast
 arvan nii
 kasuks paljudele noorematele
 hea andmeside
 avarad võimalused tööks
 ühendus lihtsam
 suhtlemine ja andmete saamine lihtsustatud
 maailm on avardunud
 võimalused on suurenenud
 võimalused laiemad
 vähe takistusi
 tervitatav nähtus
 võimalused laienevad
 kaugus pole enam takistusi
 tehnika täiendab vahemaadega kaasnevaid probleeme
 käsitöötööd
 erineva kvalifikatsiooniga tööjõudu
 loodetavasti majanduse seis paraneb tänu arengule mis tagab uute töökohtade loomise ja uute
 turgude võimaluse
 rohkem informeerimist
 tööpiirkond laieneb ja elukohast olenemata saab värvata tööjõudu
 mida rohkem masinaid , seda vähem inimesi tarvis

29. Milline on Teie hinnangul IT ja TK rakendamise mõju tööhõivele tervikuna? - tööhõivet vähendav

vähendav, andmete töötlemine ja edastamine palju lihtsam
 arvutiga teeb 1 inimene rohkem, kui 2 inimest ilma arvutita
 palju tööd saab automatiseerida
 üks töötaja mitmel kohal
 arvuti teeb suurema osa tööst
 suudavad rohkem ära teha
 võimaldab väiksema tööajakuluga teostada sama töö
 infotöötamiseks kuluv aeg väheneb
 it ja tk vähendab muid suhtlusabinõusid
 it areneb pidevas tõusujoones ja seega väheneb võimalus uute töökohtade tekkimiseks
 efektiivsus puudub
 vaadake pankasid, kõike tahetakse teha elektrooniliselt
 1 inimene suudab teha mitme inimese tööd, töö efektiivsus suurem
 it ja tk suurendavad efektiivsust, mis arengu puudumisel vähendavad tööhõivet

suureneb töö efektiivsus
üks isik suudab tegeleda väga mitme kliendiga (disain)
suureneb töö efektiivsus
töö saab rohkem tehnikseeritud , tööjõukulu on väiksem
arvutiga suudab üks töötaja rohkem
arvuti on võimekas , asendab 5-6 inimest
IT vähendab töökohti
vähem inimesi jõuab töödelda suuremat andmebaasi
efektiivsem
suureneb efektiivsus
kõiki töid ei saa ainult IT -ga veel teha ja pole mõtet ka

29. Milline on Teie hinnangul IT ja TK rakendamise mõju tööhõivele tervikuna? - mõju pole ei ühes ega teises suunas

töökorralduse küsimused
sama töö tehakse sama arvu töötajatega
kõik on alles arengujärgus
raamatupidaja on ja jääb koju tööle
TOIMUVAD ÜMBERKORRALDUSED, TEKIVAD UUED ERIALAD
töehõive kasvav geograafilises haardes, töö mehhaniseerimine vähendab tööjõu vajadust
inimene saab vabamalt planeerida oma tegevust
ühelt poolt suurendav - IT mehed ja teisalt vähendav - efektiivsus

LISA 2. ANKEEDINÄIDIS

Ankeedi nr.	
Piirkond: 1. Tallinn	10. Viljandimaa
2. Harjumaa	11. Jõgevamaa
3. Raplamaa	12. Järvamaa
4. Hiiumaa	13. Tartumaa
5. Saaremaa	14. Valgamaa
6. Läänemaa	15. Võrumaa
7. Pärnumaa	16. Põlvamaa
8. Lääne-Virumaa	
9. Ida-Virumaa	

☐	linn	Projekt MTV MaVis-7-02
☐	asula	Küsitaja nimi .....
☐	maa	Intervjuu kuup. ....
		kellaeg .....
		keel ÿ eesti
		meetod ÿ kirjalik intervjuu
		Kinnitan, et pidasin antud metoodikast kinni ja ankeedi vastused on loetavad
		Küsitaja allkiri .....

Austatud firmajuht!

Palume Teil leida oma napist ajast võimaluse osaleda järjekordses, seitsmendas Eesti ettevõtluse majanduspoliitilisi visioone käsitlevas uuringus. Lisaks traditsioonilisele osale, on seekordse uuringu eriteemaks kaugtöö levik ettevõtetes.

Kokku küsitletakse üle Eesti 300 firmajuhti ning lähtuvalt valimi koostamise nõuetest olete ka Teie sattunud küsitletavaks. Mõistagi jäävad Teie andmed anonüümseteks.

Küsimustiku toob Teile ja seletusi annab Ariko Marketingi küsitaja

Palume tema töösse mõistvat suhtumist. Võimalike küsimustega võite pöörduda ka otse meie poole. Loodame, et saate vastata 1-2 päeva jooksul ning lepite küsitajaga kokku ankeedi tagastamise aja.

Vastamine ise on lihtne – enamikes kohtades ringitate või ristitate enda arvates sobivaima vastusvariandi.

Ette tänades,
Kalev Petti

ALUSTAME!

1. Kuidas Te hindate järgmiste institutsioonide ja ringkondade hakkamasaamist Eesti majanduse arendamisega (laias tähenduses) viimase aasta jooksul?

	nõrk	halb	keskmine	hea	väga hea	raske öelda
1. parlament	1	2	3	4	5	?
2. valitsus	1	2	3	4	5	?
3. pangasektor	1	2	3	4	5	?
4. eesti kapitaliga suurettvõtted	1	2	3	4	5	?
5. väliskapitaliga suurettvõtted	1	2	3	4	5	?
6. väike- ja kesksuured ettevõtted	1	2	3	4	5	?

2. Milliseks hindate Eesti majanduse praegust seisut?

nõrk	halb	keskmine	hea	väga hea	raske öelda
1	2	3	4	5	6

3. Nüüd palume hinnata järgmisi Eesti majanduse arengutegureid. HINDAMISEL TEHKE RIST SOBIVASSE LAHTRISSE, KUSJUURES LAHTRITE TÄHENDUSED ON JÄRGMISED

Olematu – tegur praktiliselt puudub, tase nii nõrk, et sellest pole mõtet rääkida

Nõrk – on näha mingeid elemente, kuid nende tase tervikuna on väga madal

Ebarahuldav – eeldused on põhimõtteliselt olemas, kuid nende realiseerimise tase ei rahulda

Rahuldav – tegur on olemas ja toimib, tase arvestatav, kuigi võiks parem olla

Hea – tegur on olemas ja toimib heal tasemel (pisipuudusi arvestamata)

Väga hea – tõeliselt kõrgel tasemel ja Eesti konkurentsiedu tagav tegur

ARENKUTEGURID	HINNANG	Olematu	Nõrk	Ebarahuldav	Rahuldav	Hea	V. Hea	Raske öelda ?
1. Riigi jooksev majanduspoliitika								
2. Riigi pikaajaline (strateegiline) majanduspoliitika								
3. Majandust toetav teaduspotsiaal ja värskete ideede levik								
4. Eesti majandusmudel (raha-kaubandus-, maksu- ja eelarvesüst.)								
5. Eesti potentsiaal Ida-Lääne majandussuhete vahendajana								
6. Eesti majanduse praegune Ekspordisuutlikus								
7. Infotehnoloogia ja telekommunikatsiooni arengutase								
8. Korrakaitse ja õiguspraktika vastavus ettevõtluse vajadustele								
9. Olemasoleva tööjõu kvaliteedi vastavus ettevõtluse vajadustele								
10. Eesti majanduse valmisolek osalemaks EL turukonkurentsis								
11. Eesti ettevõtete juhtide teadmiste ja kogemuste tase								
12. Maksusüsteemi vastavus majanduse arenguvajadustele								

4. Kui te peaks nüüd toodud 12-st arengutegurist välja tooma selle, mis kõige enam takistab eesti majanduse kiiret ja stabiilset arengut, siis milline see on? MÄRKIGE NUMBER EELMISEST TABELIST.

NR.....

5. Äsja vahetus võimukoalitsioon ja valitsus. Milline on teie arvamus uuest valitsusest võrreldes eelmisega majanduspoliitilisest aspektist lähtuvalt?

1. tunduvalt halvem kui eelmine
2. veidi halvem kui eelmine
3. samaväärne
4. veidi parem kui eelmine
5. tunduvalt parem kui eelmine

6. Möödunud aastal käivitati mahukas mainekujundusprojekt "Eesti tuntuks!". Nüüd on kavas see katkestada (või ongi katkestatud). Milline on Teie arvamus selle projekti otstarbekusest sellisel kujul nagu ta käivitati?

1. toetasin/toetan täielikult
2. pigem toetasin/toetan
3. pigem ei toetanud/toeta
4. kindlasti ei toetanud/toeta
5. ei oska öelda

7. Ülaloodud mainekujundusprojekti jätkamiseks on võimalike rahastajatena mainitud eraettevõtlust. **Milline on teie suhtumine sellesse ideesse?**

1. Toetan   2. Toetan teatud tingimustel   3. Ei toeta   4. Raske öelda

8. Majanduse arendamisega tegeleb erinevate ülesannete näol otseselt või kaudselt terve rida asutusi ja organisatsioone. **Palume teil hinnata nende suutlikkust majanduse arendamise selles osas, mis kuulub antud organisatsiooni pädevusse.** RÕHUTAME, ET SIINKOHAL POLE JUTT TIPPJUHIIST (näiteks ministrist) VAID ORGANISATSIOONI KUI TERVIKU SUUTLIKUSEST. Märked tehke ristiga vastavasse lahtrisse.

HINNANG	Olematu	Nõrk	Eba-rahuldav	Rahuldav	Hea	V. Hea	Raske öelda
ASUTUS / ORGANISATSIOON							
1. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus							
2. Eesti Väikeettevõtete Assotsiatsioon							
3. Eesti Suurettevõtjate Assotsiatsioon							
4. Haridusministeerium							
5. Kaubandus-Tööstuskoda							
6. Välisministeerium / välisesindajad							
7. Majandusministeerium							
8. Teede- ja Sideministeerium							
9. Põllumajandusministeerium							
10. Rahandusministeerium							
11. Keskkonnaministeerium							
12. Eesti Pank							
13. Statistikaamet							
14. Sotsiaalministeerium							
15. Maksuamet							
16. Tolliamet							

NÜÜD PIKAS PERSPEKTIIVIS ...

9. Kuidas peaks Eesti tervikuna asetuma maailma poliitisele ja majanduslikule kaardile? VALIGE TOODUD VARIANTIDEST.

- Eesti peaks ...*
1. integreeruma Idasuunaliselt (SRÜ, Ida-Euroopa)	™ JÄTKA K. 10
2. liituma Euroopa Liiduga	™ JÄTKA K. 9 B
3. otsima iseseisvat kolmandat teed nende vahel	™ JÄTKA K. 10

9 B. Millise tempoga peaks Teie arvates liitumine EL-ga toimuma?

1. maksimaalse võimaliku kiirusega (mitte liigselt kaubeldes tingimuste üle)
2. mitte kiirustades (kaubeldes maksimaalselt vajalikke tingimusi ja soodustusi)

10. Arvestades kõiki võimalikke asjaolusid, kuidas Teile näib, kas Eesti peaks omama selgeid majanduse arendamise strateegilisi prioriteete või mitte?

1. Jah, Eestil peaks olema mõned valdkonnad, millele rajatakse peamine arengumudel ja konkurentsiedu
2. Ei, Eesti majandus peaks arenema kõigis võimalikes suundades ja mingeid prioriteete pole vaja
3. Raske öelda

11. Milliseks prognoosite (hindate) sel, 2002 aastal oma ettevõtte majandustegevust võrreldes 2001 aastaga järgmistes näitajates?

	halveneb/ väheneb märgatavalt	veidi halveneb/ väheneb	jääb samaks	veidi paraneb/ kasvab	paraneb/ kasvab märgatavalt
1. konkurentsipositsioon kohalikul turul	1	2	3	4	5
2. käive	1	2	3	4	5
3. kasum	1	2	3	4	5
4. nõudlus traditsioonilistel turgudel	1	2	3	4	5
5. tootmispotentsiaali rakendatus	1	2	3	4	5
6. töötajate arv	1	2	3	4	5
7. ekspordi tulem kokku	1	2	3	4	5
8. ekspordi tulem SRÜ riikidesse	1	2	3	4	5
9. ekspordi tulem Läände	1	2	3	4	5
10. investeringud põhivahenditesse	1	2	3	4	5

12. Mil määral muutub seejuures teie ettevõtte kogueksport sel aastal (protsentides)?

1. +.....%
2. ....%
3. ekspordi aastal 2001 ei olnud, kuid 2002 tuleb
4. ekspordi aastal 2002 ei tule, kuid 2001 oli
5. ekspordi polnud ei 2001 ega tule ka 2002

13. Kui Te saaks praegu valida oma ettevõtte jaoks vaid ühe järgmistest hüvedest, millise Te valiks?

1. vajalik rahasumma olulisteks investeeringuteks
2. juhtimiseks ja eduks vajalikud teadmised ja kogemused
3. motiveeritud ja võimekas töötajaskond
4. piisav info konkurentide, tarbijate ja majanduskeskkonna (käitumise) arengute kohta

NÜÜD UURINGU ERITEEMAST – KAUGTÖÖST. Selle osa juures võite soovi korral kasutada personalijuhi abi.

KAUGTÖÖ MÄÄRATLUS: KAUGTÖÖ ON TÖÖTAMINE VÄLASPOOL TÖÖANDJA TAVAPÄRASEID TÖÖRUUME (kas kodus või kaugbüroos) OLLES SAMAL AJAL TÖÖANDAJGA ÜHENDUSES KAASAEGETE INFOTEHNOLOOGIA JA TELEKOMMUNIKATSIOONIVAHENDITEGA

13. Kas teie ettevõttes on viimase 10 aasta jooksul kasutatud kaugtöö vormi?	Jah Ei → JÄTKA K 23
--	------------------------

14. Milliseid *kaugtöö vorme* on teie ettevõtte kasutanud viimase 10 aasta jooksul või kasutab praegu? MÄRKIGE VASTUS IGALE REALE/VORMILE

KAUGTÖÖ VORM	Ei ole kasutanud	Oleme kasutanud, kuid praegu mitte	Kasutame praegu
1. Satelliitbürood – ettevõtte mõned üksused on eri piirkondliku paiknemisega, kuid IT ja TK abil omavahel ühendatud	1	2	3
2. Naabrusbüroo – mõnes teises paikkonnas elavate töötajate jaoks renditakse seal IT ja TK abil ühendatud büroo, büroos töötajad aga ei moodusta ettevõtte üksust	1	2	3
3. Kaugteenuskeskus (teletsenter) - teises paikkonnas on renditud IT ja TK täisvarustuse ja -teenusega büroo selles paikkonnas tegutsemiseks	1	2	3
4. Osaline individuaalne kaugtöö – töötaja töötab kodus või mõnes büroos individuaalselt vaid osa ajast, ülejäänud aja aga ettevõttes oleval töökohal	1	2	3

5. Täielik individuaalne kaugtöö – töötaja töötab täielikult kodus või mõnes büroos individuaalselt, omamata füüsilist töökohta ettevõttes	1	2	3
6. Mobiilne kaugtöö – töötaja töötab liikuvalt, olles ettevõttega ühendatud mobiilsete side- ja IT vahenditega	1	2	3

↓
NB!

JÄTKA K.15 KUI VEERUS 3 POLE ÜHTEGI VASTUST	JÄTKA K.17 KUI ON VÄHEMALT 1 VASTUS VEERUS 3
---	--

15. Milliste tööde / ametite osas te erinevaid kaugtöö vorme olete kasutanud?

KAUGTÖÖ VORM	TÖÖD / AMETID, MILLES KASUTATUD MÄRKIGE NUMBRID	TÖÖDE / AMETITE LOETELU ←
Satelliitbüroo		1. kunst, kirjandus või teadustöö 2. projekteerimine, disain 3. infotehnoloogia (programmeerimine, keerukam andmetöötlus) 4. andmekogumine ja esmane andmetöötlus 5. müügitöö 6. konsultandi, nõuniku töö 7. raamatupidamine 8. infoteenuse osutamine 9. klienditeenindus 10. tekstitöötlus 11. muu.mis?.....
Naabrusbüroo		
Kaugteenuskeskus		
Osaline individuaalne kaugtöö		
Täielik individuaalne kaugtöö		
Mobiilne kaugtöö		

16. Miks te praegu enam kaugtööd ei kasuta?	1. See ei sobi meie ettevõtte juhtimispõhimõtetega 2. Meil pole selleks sobivaid ameteid, töid 3. See pole organisatsiooniliselt ratsionaalne 4. See on kulukas 5. Pole vastavat IT valmisolekut 6. Töötajad pole nõus 7. See on juriidiliselt keerukas 8. Pole enam vajadust 9. Ei tea, pole kursis 10. Muu põhjus _____ _____
NB!	JÄTKA K. 23

17. Milliste tööde / ametite osas te erinevaid kaugtöö vorme kasutate?

KAUGTÖÖ VORM	TÖÖD / AMETID, MILLES KASUTATE MÄRKIGE NUMBRID	TÖÖDE / AMETITE LOETELU ←
Satelliitbüroo		1. kunst, kirjandus või teadustöö 2. projekteerimine, disain 3. infotehnoloogia (programmeerimine, keerukam andmetöötlus) 4. andmekogumine ja esmane andmetöötlus 5. müügitöö 6. konsultandi, nõuniku töö 7. raamatupidamine 8. infoteenuse osutamine 9. klienditeenindus 10. tekstitöötlus 11. muu.mis?.....
Naabrusbüroo		
Kaugteenuskeskus		
Osaline individuaalne kaugtöö		
Täielik individuaalne kaugtöö		
Mobiilne kaugtöö		

17.A Mitu töötajat teil kaugtööd teeb ja kuidas nad jaotuvad? KOKKU JA MEHED/NAISED KIRJUTAGE ARVULISELT. VANUSE-, HARIDUS- JA INITSIAATIIVI OSAS MÄRKIGE VAID MILLISED RÜHMAD ON ESINDATUD – neis võib seega olla mitu vastust.

↓ arv	esindatud vanuserühmad					haridusrühmad				kelle initsiatiivil kaugtöö?	
	18-24	25-34	35-44	45-54	55+	Alg	kesk	rak.kõrg	kõrg	töötaja	ettevõtte
Kokku											
Mehed	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2
Naised	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2

18. Millised põhilised tegurid on mõjutanud seda, et olete hakanud kasutama kaugtööd? NIMETAGE VABAS VORMIS

.....

19. Mil määral on mõjutanud kaugtöö kasutuselevõttu teie ettevõttes järgmised tegurid?

TEGUR	MÕJU KAUGTÖÖ KASUTUSELE		
	Mitte eriti	Teataval määral	Oluliselt
1. ettevõtte tegevuse geograafiline paiknemine	1	2	3
2. töökoha / tööjõu kulude kokkuhoiu vajadus	1	2	3
3. tööjõu paindliku värbamise ja kasutamise vajadus	1	2	3
4. tööde mahu ebaühtalne jaotus ajaliselt	1	2	3
5. sobiva tööjõu elukoha paiknemine	1	2	3
6. ettevõtte põhiasukoha ruumide piiratus	1	2	3
7. muu, mis?		2	3

19. Milliseid lepingulisi suhteid te kaugtööd tegevate töötajatega kasutate? MÄRKIGE NEED, MIDA KASUTATE 19.A Millist neist kõige enam? (haaratud enim kaugtöö töötajaid)	1. tähtajatu tööleping 2. tähtajaline tööleping 3. tööettevõtu leping 4. suline kokkulepe 5. muu.....
	↓ NR.....

20. Milliste ettevõtte enda bilansis olevate või ettevõtte poolt ostetavate töövahenditega te oma kaugtöötajaid varustate? MÄRKIGE KÕIK, MIS ESINEVAD 20.A Millistega neist kõige sagedamini? (varustatud enim kaugtöötajaid)	1. Lauatelefon 2. Mobiiltelefon 3. Statsionaarne arvuti 4. Laptop arvuti 5. Pihuarvuti 6. Arvuti lisaseadmed 7. Arvutitarkvara 8. Auto 9. Kontoritarbed 10. Muu..... 11. Mitte millegagi
	↓ NR .....

21. Milliseid kaugtöötajate poolt kasutatavaid töövahendeid ettevõtte rendib – nn. outsourcing? MÄRKIGE KÕIK, MIS ESINEVAD 21.A Milliseid neist kõige sagedamini (suuremale arvule kaugtöötajatele)	1. Lauatelefon 2. Mobiiltelefon 3. Statsionaarne arvuti 4. Laptop arvuti 5. Pihuarvuti 6. Arvuti lisaseadmed 7. Arvutitarkvara 8. Auto 9. Kontoritarbed 10. Muu..... 11. Mitte midagi
	↓ NR .....

22. Kas teie ettevõtte kaugtöötajad pääsevad arvuti kaudu ettevõtte andmebaasidesse?	1. ei pääse 2. pääseb osa töötajaid 3. pääsevad vaid mõnedesse 4. kõik pääsevad kõikidesse 5. meil pole ühiseid andmebaase
---	--

23. Millised on Teie hinnangul kaugtöö kasutamise peamised eelised? NIMETAGE VABAS VORMIS

1. _____

2. _____

24. Millised on Teie hinnangul kaugtöö kasutamise peamised puudused? NIMETAGE VABAS VORMIS

1. _____

2. _____

25. Millised on teie ettevõtte kavatsused kaugtöö rakendamise osas nähtavas tulevikus?	1. kavatseme hakata kasutama 2. kavatseme kasutust laiendada 3. kavatseme kasutust vähendada 4. ei kavanda mingeid muutusi
---	---

26. Millist laadi tööde / ametite puhul sobib teie arvates kaugtöö rakendamine?	1. kunst, kirjandus või teadustöö 2. projekteerimine, disain 3. infotehnoloogia (programmeerimine, keerukam andmetöötlus) 4. andmekogumine ja esmane andmetöötlus 5. müügitöö 6. konsultandi, nõuniku töö 7. raamatupidamine 8. infoteenuse osutamine 9. klienditeenindus 10. tekstitöötlus 11. muu.mis?.....
--	---

27. Millised on teie hinnangul kaugtöö kasutamise mõjud järgmistele ettevõtte tegevuse aspektidele?

ASPEKT ↓	KAUGTÖÖ MÕJU HINNANG					KOMMENTAAR Täpsustage paari sõnaga
	Nega- tiivne	pigem neg.	Pole mõju	pigem pos.	Posi- tiivne	
1. töötaja juriidilisele suhtele ettevõttega	1	2	3	4	5	
2. töötaja seotusele ja ühtsustundele kollektiiviga	1	2	3	4	5	
3. ettevõtte juhtimisele	1	2	3	4	5	
4. personali (kaadri) püsivusele	1	2	3	4	5	
5. töö kvaliteedile	1	2	3	4	5	
6. tööde teostamise kiirusele / tähtaegadele	1	2	3	4	5	

	Ala- dav	pigem al.	Pole mõju	pigem suur.	Suu- rendav	
7. töajõu kuludele	1	2	3	4	5	
8. töökoha kuludele	1	2	3	4	5	
9. töökohtade arvule	1	2	3	4	5	
	Nega- tiivne	pigem neg.	Pole mõju	pigem pos.	Posi- tiivne	
10. ettevõtte üldisele efektiivsusele	1	2	3	4	5	

28. Milline on teie hinnangul kaugtöö rakendamise mõju tööhõivele tervikuna?	Miks? PÕHJENDAGE VABAS VORMIS
tööhõivet suurendav →	
2. tööhõivet vähendav →	
3. mõju pole ei ühes ega teises suunas →	

29. Milline on teie hinnangul kogu IT ja TK rakendamise mõju tööhõivele tervikuna?	Miks? PÕHJENDAGE VABAS VORMIS
tööhõivet suurendav →	
2. tööhõivet vähendav →	
3. mõju pole ei ühes ega teises suunas →	

30. Millised järgmistest teguritest on teie arvates peamisteks takistusteks kaugtöö levikul ettevõttes? TUTVUGE ALLTOODUD NIMEKIRJAGA JA MÄRKIGE NUMBRIGA KOLM PEAMIST TAKISTUST.

Peamine NR..... Teiseks NR ..... Kolmandaks NR.....

<ol style="list-style-type: none"> 1. Ametiühingute vastuseis 2. Suured koolituselased pingutused ja kulud 3. Ettevõttes oleva töökohaga töötajate vastuseis 4. Kaugtöö potentsiaalsete töötajate vastuseis 5. Infotehnoloogia ja telekommunikatsiooni arengutase ettevõttes 6. Kaugtöö juhtimise ja kontrolli nõrkus/keerukus 7. Kaugtöö töökohtade loomise kõrge maksumus 8. Tööseadusandluse (töösuhe, sotsiaalkindlustus, töökaitse jms.) probleemid 9. Tööviljakuse ja töö kvaliteedi probleemid 10. Vähesed teadmised kaugtöö võimalustest 11. Andmekaitse ja andmeside turvalisuse probleemid 12. Kaugtööks sobivate ametikohtade vähesus 13. Vajaduse puudus muutusteks ja kaugtöö kasutuselevõtuks
--

ONGI KÕIK! TÄNAME VÄGA! NÜÜD PALUME MÄRKIDA VEEL ETTEVÖTTE TAUSTANDMED.

Omandivorm 1. riigiettevõtte või riigiaktsiaselts (kontrollpakk) 2. eraettevõtte (kodumaise kapitali kontrollpakk) 3. eraettevõtte (väliskapitali kontrollpakk) 4. munitsipaalettevõtte 5. ühistu, kooperatsioon	Töötajate arv .....töötajat
---	---

Käive (eelmisel aastal) 1. kuni 2 milj. 2. 2 – 5 milj. 3. 5 – 20 milj. 4. 20 – 100 milj. 5. Üle 100 milj.	Käibe kasvu prognoos sel aastal 1. + ...% 2. - ..... % 3. Käive jääb samaks	Välisturu osakaal jooksva aasta müüginahust 1. ei ekspordi üldse 2. ....%
---	---	--

Tegevusala (valdav) 1. põllumajandus, metsandus, kalandus, jahindus 2. tööstus, ehitus 3. äriteenindus, rahandus, IT, telekommunikatsioonid 4. transport, laomajandus, energia, vee ja gaasi jaotus 5. kaubandus 6. muu elukondlik teenindus 7. avalik teenus	Vastaja amet 1. tippjuht 2. finantsjuht 3. omanik ja tippjuht 4. muu asedirektor, -juht
---	--